La două decenii de la Congresul al IX-lea al P.C.R. patria omagiază pe marele ctitor al istoriei sale, TOVARĂŞUL NICOLAE CEAUŞESCU

ANUL XXVIII
30
(1 212)
Sîmbătă
27 iulie
1985
8 pagini
4 lei

Proletari din toate țările, uniți-vă !

Luceafărul

Săptămînal editat de Uniunea Scriitorilor
din Republica Socialistă România

Plenara Comitetului Central și a activului central de partid

Cuvîntarea tovarăşului NICOLAE CEAUŞESCU

VICTORIA revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă, înfăptuirea revoluției socialiste au deschis o eră nouă în dezvoltarea poporului, a patriei noastre.

Într-o perioadă scurtă, poporul nostru a parcurs mai multe etape istorice de dezvoltare economico-socială — de la orînduirea burghezo-moșierească, cu puternice caracteristici ale feudalismului, la societatea socialistă multilateral dezvoltată.

În acest amplu proces revoluționar, Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român a marcat o nouă epocă în dezvoltarea economico-socială a țării.

Congresul a analizat critic activitatea de construcție socialistă și a stabilit orientările de perspectivă, pornind de la necesitatea înlăturării tuturor denaturărilor și abuzurilor, a tot ce era vechi și perimat, a dogmatismului și șablonismului, a unor concepții antiștiințifice, deschizînd calea continuării și dezvoltării spiritului revoluționar, afirmării a tot ce este nou, în toate domeniile de activitate.

Prin aceasta au fost descătușate energiile creatoare ale clasei muncitoare, ale țărănimii, intelectualității, ale tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, ale întregului popor, s-a deschis — se poate spune — un drum nou, liber, gîndirii și acțiunii revoluționare.

În perioada celor 20 de ani care au trecut de la Congresul al IX-lea au fost obținute realizări remarcabile în toate domeniile de activitate. România a devenit astăzi o țară industrial-agrară cu o industrie dezvoltată, modernă, cu o agricultură socialistă avansată. În acești 20 de ani producția industrială a crescut de peste 6 ori, fiind astăzi de 100 de ori mai mare decît în 1944, iar producția agricolă de circa 2 ori și jumătate, fiind de 7 ori mai mare față de 1944. Venitul național a crescut de peste 4 ori, fiind de 32 de ori mai mare față de 1944.

O PUTERNICĂ dezvoltare au cunoscut în această perioadă știința, învățămîntul și cultura. A fost înfăptuită cu desăvîrșire teza antinațională după care nu era necesar să acordăm prea mare atenție științei românești, ci să ne mulțumim să importăm tehnologii, precum și neîncrederea ce se manifesta în capacitatea creatoare a clasei muncitoare, a țărănimii, a intelectualității, a poporului nostru — și care au împiedicat multă vreme dezvoltarea corespunzătoare a forțelor de producție, a întregii societăți.

Pe baza dezvoltării generale a forțelor de producție s-a realizat un vast program de construcții de locuințe și alte edificii sociale, s-a asigurat ridicarea continuă a nivelului de trai material și spiritual al poporului. Fondul de retribuire a crescut de 5,2 ori față de 1965 și de peste 59 de ori față de 1945, iar retribuția medie este în acest an de aproape 3 ori mai mare decît în 1965 și de 13 ori mai mare decît în 1945.

În același timp, s-a desfășurat o largă muncă ideologică, politico-educativă, de formare a omului nou — constructor conștient al socialismului și comunismului.

Orice om de bună credință care privește la tot ce s-a realizat în patria noastră, la transformarea însăși a geografiei României — prin marile lucrări de construcții, de înnoire a orașelor și satelor, prin lucrările vaste de irigații, prin realizarea Canalului Dunăre-Marea Neagră — poate să constate ce forță creatoare are un popor care a scuturat pentru totdeauna asuprirea și inegalitatea, a devenit stăpîn pe bogățiile naționale, pe destinele sale și își făurește în mod conștient propriul său viitor !

ACUM putem declara cu îndreptățită mîndrie că toate remarcabilele realizări din anii socialismului, din acești 20 de ani, demonstrează cu puterea faptelor justețea politicii partidului nostru comunist — forța politică conducătoare a națiunii noastre — care își îndeplinește cu cinste misiunea istorică de a conduce poporul nostru spre cele mai înalte culmi de progres și civilizație, spre societatea comunistă.

Ele sînt rezultatul aplicării creatoare a adevărurilor și legităților obiective la condițiile concrete din țara noastră.

Toate aceste măreţe realizări sînt rodul muncii pline de abnegație a eroicei noastre clase muncitoare, clasa conducătoare a societății socialiste românești, a

Continuare în pag. a 3-a

OMAGIUL ADUS TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

de Comitetul Central al Partidului Comunist Român, Consiliul Național al Frontului Democrației și Unității Socialiste, Consiliul de Stat și Guvernul Republicii Socialiste România, cu prilejul aniversării a două decenii de la Congresul al IX-lea al partidului

Mult stimate și iubite tovarăşe Nicolae Ceaușescu,

În această memorabilă zi, cînd aniversăm împlinirea a două decenii de la Congresul al IX-lea — istoricul forum care, exprimînd voința unanimă a tuturor comuniștilor, a întregului popor, v-a ales în funcția supremă de secretar general al Partidului Comunist Român — vă adresăm cele mai calde felicitări și vă exprimăm cele mai profunde sentimente de prețuire și recunoștință pentru contribuția excepțională pe care o aduceți la făurirea destinului nou, socialist al patriei noastre.

Prin analiza riguroasă, științifică a drumului parcurs de societatea noastră de la revoluția de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă de la 23 August 1944 și pînă la Congresul al IX-lea, prin viziunea nouă, profund revoluționară, dialectică, și umanistă pe care ați exprimat-o în acel istoric iulie 1965, prin înflăcăratul îndemn adresat tuturor fiilor țării de a-și uni forțele în jurul partidului și a-și făuri în mod conștient viitorul socialist și comunist, dumneavoastră, mult stimate și iubite tovarăşe secretar general, ați făcut ca marele forum comunist de acum 20 de ani — care a descătușat energiile creatoare ale celor ce muncesc și a dinamizat puternic întreaga operă de construcție socialistă din patria noastră — să se înscrie ca un moment de excepțională însemnătate în istoria națională, în orientarea și înfăptuirea strategiei de dezvoltare economico-socială a României în aceste decenii de puternică afirmare pe plan internațional.

De-a lungul vremurilor, în decursul multimilenarei sale existențe, harnicul și înțeleptul nostru popor a știut întotdeauna să-și aleagă marii conducători de țară dintre cei mai bravi și mai vrednici fii ai săi, care au apărat cu prețul vieții vatra străbună, libertatea și neatîrnarea națiunii. Înfăptuind cu neasemuită pasiune revoluționară și înflăcărat patriotism marea răspundere ce v-a fost încredințată de partid și popor la Congresul al IX-lea, dumneavoastră, mult stimate și iubite tovarăşe Nicolae Ceaușescu, întruchipați exemplul minunat de Erou între eroii neamului, de strălucit om politic și de stat, înzestrat cu înaltele calități ale conducătorului revoluționar, devotat trup și suflet patriei pe care o slujiți cu exemplară dăruire, cu dorința fermă de a o vedea afirmîndu-se tot mai puternic, liberă și demnă, în rîndul națiunilor lumii. Ne facem o datorie de onoare, de inimă și conștiință din a omagia, și în acest înălțător moment sărbătoresc, rolul dumneavoastră hotărîtor în înfăptuirea uriașelor transformări revoluționare pe care România le-a cunoscut în cei 20 de ani de cînd conduceți destinele partidului și ale poporului. Apreciem cu profundă mîndrie — așa cum poporul însuși o face — că anii aceștia de victorii fără seamăn alcătuiesc epoca cea mai luminoasă din întreaga noastră existență, pe care, cu aleasă cinstire, o numim cu toții „Epoca Nicolae Ceaușescu".

Reinvestirea dumneavoastră de către Congresele al X-lea, al XI-lea, al XII-lea și al XIII-lea în înalta funcție de secretar general al partidului, alegerea ca primul președinte al Republicii — act istoric, reconfirmat pentru a patra oară în acest an, prin voința întregii națiuni — au dat expresie, în cel mai înalt grad, dragostei fierbinți și încrederii nemărginite cu care toți fiii patriei vă înconjoară în fiecare clipă a istoriei. Este voința unanimă a națiunii noastre socialiste de a vă ști mereu în fruntea sa pe dumneavoastră, conducătorul luminat care întruchipați cele mai alese virtuți ale poporului român, revolu-

**COMITETUL CENTRAL
AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN,
CONSILIUL NAȚIONAL AL
FRONTULUI DEMOCRAȚIEI ȘI UNITĂȚII SOCIALISTE,
CONSILIUL DE STAT
ȘI
GUVERNUL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA**

Continuare în pag. a 2-a

Simbolul unității

O zi memorabilă dintr-o epocă grandioasă, cu largi desfășurări în timp, în inima și conștiința oamenilor, în mintea și sufletul întregii națiuni : ziua aniversării a două decenii de la istoricul Congres al IX-lea cînd, prin voința unanimă a partidului și țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu a fost ales în funcția supremă de secretar general al Partidului Comunist Român. O zi memorabilă care poartă pecetea sărbătorească a unor înălțătoare sentimente de mîndrie și recunoștință, o zi care a dat și dă expresie stimei și devotamentului întregului partid și popor pentru cel care ne întruchipează în cel mai înalt grad idealurile de luptă și muncă, ținînd sus, la mari altitudini de conștiință politică și revoluționară, cirma unui ferm destin al demnității și libertății noastre. Plenara Comitetului Central și a activului central de partid a prilejuit un fierbinte omagiu adus ctitorului României socialiste moderne, conducătorului iubit și stimat, de numele și opera căruia se leagă toate măreţele înfăptuiri ale societății noastre contemporane, prezentul și viitorul care se făuresc neîncetat și dobîndesc în permanență configurația eroică a faptelor. „Ne facem o datorie de onoare, de inimă și conștiință din a omagia, și în acest înălțător moment sărbătoresc, rolul

Luceafărul

Continuare în pag. a 6-a

Libertate, demnitate, încredere

Istoria se implică în destinul oamenilor ca betonul turnat în ziduri. Se poate compara o biografie cu o armătură pe care o consolidează cimentul epocii ? Cred că da. Structuri omenești de varietăți infinite, de expresivități individuale cresc pe te-

Sânziana Pop

Continuare în pag. a 6-a

Vară jubiliară

Ceea ce reține memoria — în plan afectiv, în primul rînd — sau ceea ce justifică ea și călăuzește în lumea convingerilor, a realității care nu este nici la ceă dintîi expresie și nici la capătul rostirii și înfățișării sale: această vară, o confluență în timp a speranțelor, a așteptărilor odinioară redeșteptate și a împlinirilor, a victoriilor în mod fundamental gîndite și cucerite, o vară pe deplin jubiliară, omagială prin tot ceea ce semnifică și consacră. O confluență în timp a speranțelor și a împlinirilor trăite dar și a ge-

A.I. Zăinescu

Continuare în pag. a 6-a

Ziua cea înaltă de istorie

În calendarul unei națiuni, relieful zilelor este extrem de diferit. Cel mai adesea, se aseamănă cîmpiei și ele curg spre nemărginire îmbrăcate în hlamida ierburilor pline de seva bogată a unui cotidian eroic. Dar, legic, calendarul își

Ion Văduva-Poenaru

Continuare în pag. a 6-a

Omagiul adus tovarășului Nicolae Ceaușescu

(Urmare din pag. 1)

ționarul consecvent și cutezător care, de peste o jumătate de veac, desfășurați o uriașă activitate consacrată împlinirii idealurilor de libertate și independență ale poporului român, triumfului revoluției socialiste, înfloririi necontenite a României.

În conștiința comuniștilor și a întregii noastre națiuni s-a înscris cu strălucire contribuția dumneavoastră determinantă la elaborarea strategiei și tacticii revoluționare ale partidului nostru, a celor mai corespunzătoare soluții pentru rezolvarea problemelor deosebit de complexe ale construcției noii orînduiri în România. Pornind de la cerințele și legitățile obiective ale dezvoltării noastre istorico-sociale, de la cunoașterea aprofundată a realităților țării, dumneavoastră ați adus o contribuție inestimabilă la fundamentarea și elaborarea unor teze și concepte noi cu privire la desfășurarea revoluției și construcției socialiste, la făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintarea spre comunism.

Promotor curajos al noului, al deschiderilor originale teoretice și practice, adversar neîmpăcat al oricăror dogme rigide, aplicînd în mod creator adevărurile generale ale materialismului dialectic și istoric la realitățile concrete ale țării noastre — în condițiile cînd, pe plan internațional se insista mult pentru a se menține socialismul în anumite tipare învechite, care îl împiedicau să-și pună în valoare forța și capacitatea sa de a revoluționa societatea —, dumneavoastră, mult iubite și stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu, ați adus o viziune proaspătă, științifică, un puternic suflu nou profund înnoitor în înțelegerea și desfășurarea întregului proces de transformare revoluționară a societății și a omului. Vasta activitate pe care ați desfășurat-o și o desfășurați pe tărîmul gîndirii social-politice, al generalizării teoriei și practicii revoluționare v-a impus ca un mare gînditor revoluționar, umanist, care, prin împunătoarea sa operă, aduce o strălucită contribuție, larg recunoscută la îmbogățirea socialismului cu noi teze și idei de stringentă actualitate și de largă perspectivă.

Ne mîndrim cu toții că sîntem membrii unui asemenea partid cum este Partidul Comunist Român, pe care dumneavoastră, mult stimate și iubite tovarășe secretar general, l-ați definit magistral — și l-ați transformat efectiv — în centru vital al societății noastre socialiste. Constituie un înalt exemplu pentru noi toți pasiunea și consecvența cu care acționați pentru întărirea continuă a forței politice și organizatorice a partidului, perfecționarea permanentă a muncii organelor și organizațiilor de partid, creșterea rolului lor în toate domeniile vieții economice și sociale, a capacității de a uni și mobiliza energiile creatoare ale națiunii în marea operă istorică pe care o înfăptuim pe pămîntul României. O însemnătate deosebită au tezele și ideile dumneavoastră potrivit cărora, pe măsura înaintării pe drumul socialismului, rolul conducător al partidului sporește în amploare și profunzime. Așa cum ați arătat la Congresul al IX-lea — și cum ați subliniat în repetate rînduri —, trebuie să facem totul pentru ca partidul nostru să acționeze permanent, în strînsă unitate cu clasa muncitoare, țărănimea și intelectualitatea, cu întregul popor, spre a-și putea astfel îndeplini înaltele răspunderi pe care și le-a asumat în transformarea revoluționară a societății.

Sub impulsul gîndirii și acțiunii dumneavoastră, Partidul Comunist Român a devenit astăzi un partid viguros, un partid de masă puternic, unit, stimat și urmat cu încredere de întregul popor. Pe bună dreptate comuniștii, întreaga națiune asociază organic numele dumneavoastră de numele Partidului Comunist Român, pentru că niciodată activitatea sa n-a fost mai intensă și mai bogată, mai puternic orientată spre obiective atît de largi ca în acești 20 de ani, cînd partidul a devenit o puternică forță politică de realizare a consensului național, a unității și coeziunii moral-politice a poporului în lupta pentru împlinirea năzuințelor și aspirațiilor sale de progres și bunăstare, de viață liberă, independentă și demnă, de pace și colaborare.

Mult stimate și iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu,

PARTIDUL și statul nostru dau o înaltă apreciere rolului de însemnătate excepțională pe care l-ați avut și îl aveți în orientarea forțelor și capacității de creație a întregului popor, a resurselor materiale și umane ale țării, spre făurirea unei puternice și moderne baze tehnico-materiale a societății — factor hotărîtor al progresului multilateral al României, al înaintării sale neabătute pe calea socialismului și comunismului. Se bucură de o largă recunoaștere, internă și internațională, concepția dumneavoastră cu privire la construcția socialistă și dezvoltarea economico-socială, fundamentată pe ideea — pe care ați exprimat-o cu deosebită claritate încă de la Congresul al IX-lea — că „superioritatea orînduirii noi, socialiste, stă în faptul că ea se construiește pe baza științei celei mai avansate, pornindu-se de la cunoașterea legilor obiective ale dezvoltării societății, de la cerințele fiecărei etape a vieții sociale, de la particularitățile naționale ale fiecărui popor și fiecărei țări, ține seama de condițiile diferite în care s-a format și se dezvoltă fiecare națiune".

Este pe deplin validată de viață marea însemnătate a orientărilor dumneavoastră referitoare la repartizarea justă a venitului național, în baza căreia, alocîndu-se peste 30 la sută pentru fondul de dezvoltare, se asigură creșterea într-un ritm înalt a forțelor de producție, ridicarea continuă a bunăstării materiale și spirituale a poporului, întărirea cuceririlor sale revoluționare, a independenței și suveranității patriei. Mărturie grăitoare a acestei luminoase și înțelepte concepții o constituie amplul proces de dezvoltare și modernizare a bazei tehnico-materiale, faptul că în ultimele două decenii în România au fost create, ca urmare a politicii juste de amplasare echilibrată a forțelor de producție pe întreg teritoriul țării, sute de zone și platforme industriale. Mai mult de 80 la sută din fondurile fixe existente astăzi în industrie au fost puse în funcțiune în anii dinamici ai „Epocii Nicolae Ceaușescu". În această perioadă de realizări fără egal, producția industrială a țării a crescut, în medie, anual cu 9,7 la sută — România numărîndu-se printre puținele țări din lume care se pot mîndri cu asemenea ritmuri. În cele două decenii care au trecut de la Congresul al IX-lea, venitul național — principalul indicator al dezvoltării noastre economico-sociale — a cunoscut un ritm mediu anual de creștere de 7,8 la sută, care se situează, de asemenea, printre cele mai mari ritmuri din lume. În ultimele două decenii, pe baza concepției dumneavoastră profund științifice, am dezvoltat o industrie puternică, cu o structură modernă, în cadrul căreia au căpătat o deosebită amploare ramurile de vîrf, capabile să asigure înzestrarea economiei naționale cu tehnică avansată, să realizeze produse de înaltă calitate și eficiență.

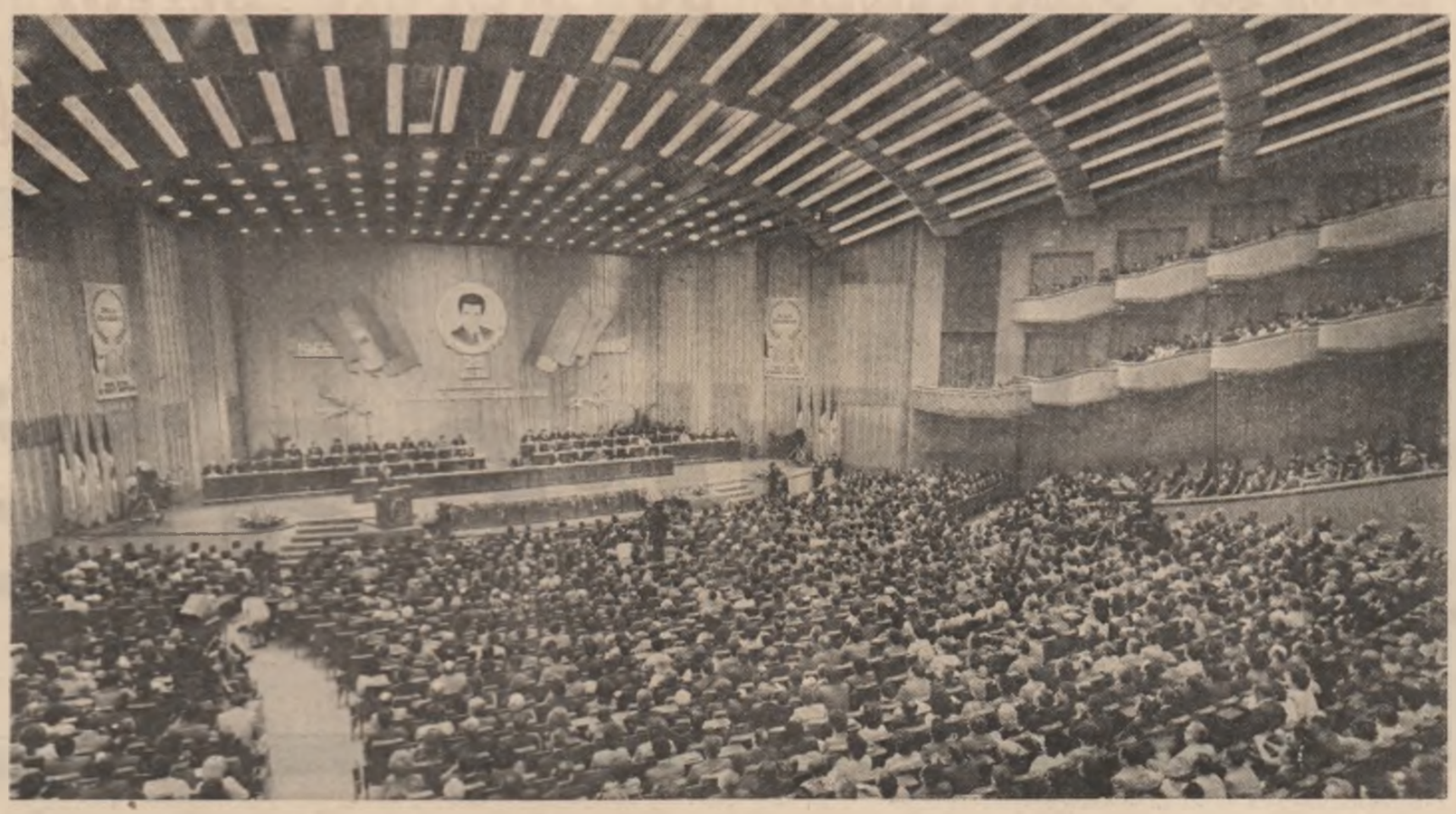

S-a dezvoltat puternic agricultura. În acești ani a fost creată, practic, o agricultură nouă, așezată trainic pe baze socialiste, dotată cu mijloace de mare eficiență. Producția globală agricolă a sporit în această perioadă într-un ritm mediu anual de 4,3 la sută. Pe baza acestor transformări înnoitoare petrecute în agricultură, s-au schimbat radical satul românesc, condițiile de muncă și de viață ale țărănimii.

Orientarea fermă pe care dumneavoastră ați imprimat-o întregii activități din perioada de după Congresul al IX-lea al partidului spre valorificarea superioară a tuturor resurselor naturale, asigurarea unei înalte eficiențe în toate domeniile, pe baza aplicării largi a celor mai noi cuceriri ale revoluției tehnico-științifice contemporane, a ridicării continue a nivelului de cunoștințe tehnice și profesionale ale tuturor oamenilor muncii, au asigurat creșterea permanentă a avuției naționale și, pe această bază, a nivelului de trai material și cultural al întregii națiuni. Pornind de la realizările dobîndite în dezvoltarea industriei, agriculturii și tuturor ramurilor producției materiale, ați pus în fața partidului, a întregului popor sarcina de onoare de a păși într-o etapă nouă, calitativ superioară, a economiei naționale, subliniind cu pregnanță necesitatea accentuării caracterului ei intensiv, a trecerii de la economia preponderent extensivă la cea intensivă, modernă, de înaltă productivitate și competitivitate.

Perioada celor 20 de ani de puternică dezvoltare economico-socială a patriei a confirmat în mod evident concepția dumneavoastră profund umanistă, care așază în centrul întregii activități omul, bunăstarea lui materială și spirituală — scopul suprem al politicii Partidului Comunist Român, esența societății socialiste multilateral dezvoltate pe care o edificăm în patria noastră.

Este unanim apreciată grija cu totul deosebită pe care o acordați învățămîntului, științei și culturii, ca factori fundamentali ai construcției cu succes a societății socialiste și comuniste în patria noastră. În ansamblul marilor transformări revoluționare care au avut loc în ultimele două decenii, sub puternicul imbold al orientărilor dumneavoastră, știința românească a cunoscut o puternică afirmare, dispunînd de o modernă bază tehnico-materială, de cadre cu o înaltă pregătire, capabile să soluționeze cu succes cele mai complexe probleme pe care le ridică revoluția tehnico-științifică modernă.

Cercetarea și învățămîntul, strîns legate de practică, aduc, sub conducerea de înaltă competență a tovarășei Elena Ceaușescu, o mare contribuție la dezvoltarea și modernizarea mijloacelor de producție și a proceselor de muncă, la valorificarea cu eficiență sporită a resurselor naționale, la perfecționarea noilor relații sociale, la formarea omului nou, la dezvoltarea și afirmarea multilaterală a personalității umane.

Conferind civilizației noastre socialiste un profil puternic marcat de spirit științific, opera dumneavoastră echivalează cu o amplă și atotcuprinzătoare renaștere a științei și culturii naționale.

Întregul nostru partid și popor au salutat cu nemărginită bucurie și satisfacție hotărîrea unanimă a Academiei Republicii Socialiste România privind alegerea dumneavoastră, mult iubite și stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu, în calitate de membru titular și președinte de onoare al celei mai înalte și prestigioase instituții științifice și culturale a țării — act firesc ce încununează în chip strălucit contribuția determinantă pe care ați adus-o și o aduceți la elaborarea și înfăptuirea strategiei de dezvoltare economico-socială a patriei, la promovarea științei și culturii naționale, la afirmarea lor în lume.

Mult stimate și iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu,

NE INSUȘIM întru totul concluziile desprinse din analiza profund științifică a problemelor pe care le ridică actualul stadiu de dezvoltare a societății noastre și apreciem și cu acest prilej importanța deosebită a tezelor dumneavoastră cu privire la cerința obiectivă a creșterii și mai puternice a rolului statului socialist în planificarea, organizarea și conducerea unitară a întregii vieți economice și sociale, la necesitatea îmbinării armonioase a activității organelor de stat cu cele ale democrației muncitorești, revoluționare, a împletirii principiului conducerii unitare cu inițiativa maselor populare.

Din inițiativa și sub îndrumarea dumneavoastră directă, în țara noastră a fost creat un larg sistem al democrației muncitorești, revoluționare, original și unitar, alcătuit din organe și organisme ce își desfășoară activitatea în toate unitățile economice și sociale de bază, precum și la nivel național, în centrul căruia se află principiile autoconducerii și autogestiunii muncitorești, care oferă tuturor oamenilor muncii posibilitatea de a participa nemijlocit la elaborarea și adoptarea deciziilor, la conducerea societății.

Pornind de la marele adevăr — pe care l-ați reafirmat în repetate rînduri — că socialismul se construiește cu poporul și pentru popor, dumneavoastră, mult stimate și iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, ați demonstrat, cu mare forță a exemplului personal, că cea mai concretă expresie a democratismului societății noastre, a participării maselor o constituie dialogul permanent și nemijlocit cu oamenii muncii din toate domeniile, larga lor consultare în toate problemele care privesc prezentul și viitorul țării.

Ne îndrumați în permanență să acordăm o atenție deosebită și să perfecționăm necontenit întreaga activitate politico-educativă, de formare și modelare a conștiinței socialiste, de educare a tineretului, a tuturor oamenilor muncii în spiritul nobilelor idei ale patriotismului socialist, al dragostei față de patrie, partid și popor, al răspunderii și atașamentului față de marile noastre cuceriri revoluționare, al nobilelor idei ale păcii și prieteniei cu toate popoarele lumii. Ne învățați să cinstim și să prețuim trecutul istoric al poporului nostru, ne îndemnați să-l îmbogățim necontenit cu noi realizări, cu noi fapte de muncă, pe măsura acestui minunat și eroic timp socialist pe care îl trăim.

Astăzi, la împlinirea a două decenii de la Congresul al IX-lea, cînd glasul voinței și gîndurilor întregului nostru partid și popor, vă exprimăm profunda noastră recunoștință pentru tot ceea ce ați făcut și faceți pentru binele țării și al poporului, pentru modul strălucit în care ați gîndit și gîndiți drumul României prin ani și decenii, spre viitorul ei de aur — comunismul.

Mult stimate și iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu,

ACȚIONÎND cu neobosită energie pentru dezvoltarea socialistă a patriei, v-ați impus, totodată — spre mîndria întregii țări —, ca personalitate proeminentă a vieții internaționale contemporane, ca exponentul și promotorul cel mai autorizat al idealurilor și aspirațiilor de pace și progres ale națiunii noastre, ca stăruitor militant pentru cauza generală a socialismului, a colaborării și prieteniei între popoare. De două decenii, numele României și al dumneavoastră au devenit peste hotare sinonime de încredere în lume, adevărate simboluri ale păcii și colaborării. Pe toate continentele se bucură de o largă apreciere și recunoaștere prodigioasa activitate pe care o desfășurați pentru statornicirea și generalizarea în relațiile dintre state a principiilor deplinei egalități în drepturi, respectării independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, nerecurgerii la forță și la amenințarea cu forța, a dreptului fiecărui popor de a se dezvolta în mod liber, așa cum dorește.

Pe baza acestor principii, în anii de după Congresul al IX-lea, au cunoscut o puternică dezvoltare relațiile de prietenie și colaborare ale României cu toate țările socialiste. În concepția dumneavoastră, întărirea solidarității și unității țărilor socialiste reprezintă, în actualele împrejurări internaționale, un factor important al afirmării prestigiului socialismului în lume, al luptei popoarelor pentru pace și progres social. Ați acordat și acordați, de asemenea, o deosebită atenție întăririi colaborării României socialiste cu țările în curs de dezvoltare, nealiniate, cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială.

Inițiativele, propunerile și chemările dumneavoastră la rațiune și realism, adresate șefilor de state și guverne, pentru dezarmare — și în primul rînd pentru dezarmarea nucleară —, pentru oprirea evoluției periculoase a evenimentelor spre confruntare și război, pentru o politică de destindere și soluționare pe cale pașnică a problemelor litigioase dintre state găsesc un profund ecou în rîndurile opiniei publice mondiale, în conștiința întregii omeniri. Ați insuflat poporului român voința fermă de a face totul pentru a contribui — în strînsă unitate cu celelalte popoare, cu forțele înaintate de pretutindeni — la oprirea cursei înarmărilor, la încetarea amplasării rachetelor nucleare în Europa, a noilor arme nucleare în general, atît pe pămînt, cît și în Cosmos, la apărarea dreptului suprem al popoarelor la existență liberă și demnă, la viață și pace.

Comuniștii, întregul popor susțin în mod unanim activitatea intensă pe care o desfășurați pentru dezvoltarea colaborării și solidarității cu partidele comuniste și muncitorești, precum și cu partidele socialiste și social-democrate, cu mișcările de eliberare națională, cu toate forțele progresiste, democratice, antiimperialiste în lupta pentru pace și progres, pentru dezvoltarea liberă și independentă a popoarelor.

Concepția dumneavoastră realistă și umanistă privind democratizarea vieții internaționale, lichidarea subdezvoltării și instaurarea unei noi ordini economice mondiale, inițiativele și acțiunile pe care le desfășurați în slujba înfăptuirii marilor aspirații de pace și progres ale popoarelor, a soluționării constructive a complexelor probleme ce confruntă omenirea au adus României și marelui nostru președinte un uriaș prestigiu, numeroși prieteni pe toate meridianele globului.

Mult stimate și iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu,

ANIVERSAREA istoricului forum comunist din iulie 1965 — Congresul al IX-lea al partidului — constituie pentru noi un minunat prilej de a da glas voinței și hotăririi noastre, a comuniștilor și întregului popor, de a înfăptui neabătut politica internă și externă a partidului și statului, de a urma, în orice împrejurări, înaltul exemplu de muncă și acțiune revoluționară pe care îl dați în permanență întregii țări, de a face totul pentru ca, în spiritul orientărilor și indicațiilor dumneavoastră, să asigurăm mersul neabătut al României pe calea socialismului și comunismului.

Avem în fața noastră un program minunat de înălțare a patriei — programul stabilit de Congresul al XIII-lea al Partidului Comunist Român. Vă încredințăm, mult stimate și iubite tovarășe secretar general, că vom acționa cu întreaga noastră pricepere și energie, în spiritul unei înalte răspunderi comuniste, revoluționare, pentru realizarea exemplară a tuturor obiectivelor privind dezvoltarea României în cincinalul 1986—1990 și, în perspectivă, pînă în anul 2000, a Programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare spre comunism. Vom face totul pentru a continua și duce cu succes mai departe măreața operă de construcție a socialismului și comunismului în România, căreia dumneavoastră i-ați consacrat, cu atîta pasiune și energie revoluționară, întreaga viață și activitate!

Acesta este angajamentul nostru comunist pe care ni-l luăm în aceste clipe solemne, acesta este angajamentul pe care, împreună cu noi toți, și-l ia întreaga țară!

Vă dorim, din toată inima, mult iubite și stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu, deplină putere de muncă și nesecată energie, ani mulți în fruntea partidului și statului, pentru a înfăptui, împreună cu poporul și pentru poporul care v-a ales spre a-i conduce destinele, măreața operă de edificare a noii societăți pe pămîntul străbun al patriei!

Să ne trăiți ani mulți și fericiți, în fruntea partidului și a țării, mult iubite și stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu, să ne conduceți, pe mai departe, pe drumul glorios al socialismului și comunismului!

**COMITETUL CENTRAL
AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN,
CONSILIUL NAȚIONAL AL
FRONTULUI DEMOCRAȚIEI ȘI UNITĂȚII SOCIALISTE,
CONSILIUL DE STAT
ȘI
GUVERNUL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA**

24 iulie 1985

Mesajul – angajament al Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie, Consiliul Culturii și Educației Socialiste, Ministerul Educației și Învățămîntului și Academia Republicii Socialiste România

Mult stimate și iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu,

Împreună cu întregul popor, oamenii de știință, artă, cultură și din învățămînt aduc astăzi înalta cinstire împlinirii a 20 de ani de la istoricul Congres al IX-lea, moment hotărîtor pentru destinul României moderne, în care, alegîndu-vă conducător, Partidul Comunist Român și întreaga națiune au ales calea eroică, revoluționară, a făuririi, prin forțe proprii și în temeiul propriei voințe, a societății socialiste multilateral dezvoltate — etapă luminoasă a înfăptuirii idealurilor comunismului în scumpa noastră patrie. Cu bucurie și mîndrie patriotică, la această măreață aniversare, îndreptăm spre dumneavoastră cele mai alese gînduri de fierbinte prețuire și recunoștință, pentru tot ceea ce ați făcut de-a lungul celor peste 50 de ani de neobosită activitate revoluționară, încununați de aceste două glorioase decenii, în folosul demnității și bunăstării poporului, al independenței și suveranității țării, al păcii și colaborării internaționale într-o lume mai bună și mai dreaptă.

Cei ce muncim pe tărîmul științei, artei, culturii și învățămîntului ținem să vă aducem un fierbinte omagiu pentru luminata și multilaterala dumneavoastră operă teoretică și practică — izvor hotărîtor și strălucită reflectare a tuturor transformărilor revoluționare pe care le-a cunoscut viața economică, politică și social-culturală a patriei.

Cu deplin temei, mult stimate și iubite tovarășe secretar general, între meritele dumneavoastră excepționale ținem să aducem cea mai înaltă apreciere calității de creator, pentru prima oară în istoria țării, al unei înțelepte și cutezătoare strategii pe termen lung a științei și tehnologiei, devenită parte integrantă a Programului Partidului Comunist Român. În virtutea acestei strategii, cuprinzător exprimată în Programele-directivă aprobate de Congresul al XII-lea, cercetarea realizează astăzi o secțiune importantă a Planului național unic de dezvoltare economico-socială, aduce o contribuție de seamă la promovarea cuceririlor revoluției tehnico-științifice în toate sectoarele muncii și vieții națiunii. Peste 200 de mii de specialiști de înaltă calificare transpun în viață ideea fundamentală a concepției dumneavoastră revoluționare asupra rolului științei în dezvoltarea țării — integrarea cercetării științifice și învățămîntului cu producția.

Cu începere de la Congresul al IX-lea s-a înscris, și în domeniul învățămîntului, un nou și cel mai important capitol din istoria școlii românești. Învățămîntul preșcolar a devenit prima treaptă efectivă a sistemului educațional; a fost generalizat învățămîntul obligatoriu de 10 ani, frecventat astăzi de toți copiii țării; s-a dezvoltat puternic învățămîntul liceal și superior, cu precădere cel tehnic și agronomic; au fost restructurate profund conținutul și desfășurarea procesului instructiv-educativ.

Orientarea literaturii, a tuturor artelor, a activităților culturale spre abordarea problemelor centrale ale actualității socialiste, succesele dobîndite în această direcție decurg din însuși cursul general statornicit de Congresul al IX-lea în politica partidului nostru de dezvoltare multilaterală a personalității umane, de sporire continuă a rolului creației spirituale în educarea patriotică și revoluționară a oamenilor muncii.

Prin Programul de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și introducere a progresului tehnic în cincinalul 1986—1990 și în perioada de perspectivă, elaborat sub îndrumarea dumneavoastră nemijlocită și aprobat de cel de-al XIII-lea Congres al partidului, ați orientat întreaga cercetare națională spre crearea resurselor pentru o creștere economică de tip calitativ și intensiv — pîrghie de cea mai mare importanță a trecerii României în rîndul țărilor dezvoltate din punct de vedere economic. Vă raportăm, mult stimate tovarășe secretar general, că, în prezent, întreaga capacitate de cercetare științifică și tehnologică a țării este mobilizată în vederea îndeplinirii exemplare a planului pe anul în curs, a încheierii cincinalului cu cele mai bune rezultate, pentru abordarea în deplină ordine și cu maximă eficiență a importantelor sarcini ce ne stau în față în cincinalul viitor. Ne angajăm să facem totul spre a pune cele mai avansate cuceriri ale noii revoluții tehnico-științifice în folosul realizării măreților obiective ale etapei următoare — etapă hotărîtoare pentru desăvîrșirea transpunerii în viață a țelurilor Programului partidului nostru.

Cercetarea își va spori contribuția la dezvoltarea în continuare a bazei de materii prime, materiale și energie, asigurarea permanentă cu energie a tuturor sectoarelor activității economice, accelerarea și creșterea eficienței programului de recuperare și recondiționare a materialelor, îndeplinirea programului de sporire mai accentuată a productivității muncii, îmbunătățirea nivelului tehnic și calitativ al produselor, perfecționarea activității de normare a consumurilor, adîncirea și creșterea eficienței activității de tipizare și standardizare.

Pentru creșterea contribuției științei naționale la realizarea cincinalului 1986—1990 și în perioada de perspectivă, ne angajăm ca activitatea din domeniile matematicii, fizicii, chimiei, biologiei, științelor tehnice de bază să îmbine mai strîns cercetarea fundamentală cu cea aplicativă, orientînd întregul efort de cunoaștere în știință pe direcțiile efective de acțiune stabilite în directivele Congresului al XIII-lea al partidului.

Școala românească se angajează să-și sporească contribuția la măreața operă de construcție economică și socială a anilor ce vin, pregătind noi și noi generații de specialiști de înaltă calificare. La rîndul ei, puternic mobilizată de Programul ideologic al partidului, creația literar-artistică va rodi noi și valoroase opere inspirate nemijlocit de muncă, viață și năzuințele celor ce muncesc.

Prin monumentala dumneavoastră operă științifică, prin întreaga activitate pe care o desfășurați neobosit pe tărîmul și în folosul științei, al artelor, culturii și învățămîntului, constituiți pentru noi toți, iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, modelul însuși al savantului patriot și umanist în România socialistă. Alegîndu-vă, cu fierbinte încredere și dragoste în calitate de membru și președinte de onoare al Academiei Republicii Socialiste România, întreaga intelectualitate a țării a adus un înflăcărat omagiu marilor dumneavoastră merite de gînditor revoluționar.

Ați realizat, mult stimate și iubite tovarășe secretar general al partidului și președinte al Republicii, această grandioasă mișcare de renaștere națională, deschidere spre lume și spre cele mai luminoase perspective ale istoriei, aflîndu-vă mereu între noi, oameni ai muncii fizice sau intelectuale deopotrivă. Împreună cu tovarășa academician doctor inginer Elena Ceaușescu, distins om politic, eminent om de știință, îndrumător al cercetării, învățămîntului și culturii, ne cunoașteți în cel mai înalt grad împlinirile și resursele și, cu nețărmurită încredere, cu generozitate, ne sînteți suprem sprijin și conducător.

Vă asigurăm, iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, că dorința cea mai fierbinte pe care o nutrim, în aceste înălțătoare momente aniversare, este aceea de a vă avea permanent în frunte în anii de creație și construcție ce ne așteaptă, spre desăvîrșirea operei istorice pe care, dînd strălucită expresie năzuințelor poporului, ați conceput-o, ați înscris-o în Programul partidului și o transpuneți neabătut în viață — făurirea României socialiste, înaintarea spre comunism a scumpei noastre patrii, în pace, bună înțelegere și colaborare cu toate țările lumii.

Din toată inima, cu toată dragostea, vă urăm, iubit conducător, multă sănătate, putere de muncă, noi și neasemuite împliniri în strălucita dumneavoastră activitate revoluționară consacrată binelui poporului, gloriei nepieritoare a României!

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU ȘTIINȚĂ ȘI TEHNOLOGIE
CONSILIUL CULTURII ȘI EDUCAȚIEI SOCIALISTE
MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI
ACADEMIA
REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA**

27 IULIE 1985

CUVÎNTAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

Urmare din pag. I

minunatei noastre țărănimi cooperatiste, a intelectualității, a întregului nostru popor, care, într-o deplină unitate, sub conducerea partidului, își făurește o viață liberă și independentă.

De la înalta tribună a Plenarei Comitetului Central și activului de partid doresc să aduc cele mai vii mulțumiri și să adresez călduroase felicitări tuturor comuniștilor, clasei muncitoare, țărănimii, intelectualității, tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, întregului popor, pentru aceste măreți realizări, precum și urarea de noi și tot mai mari succese în toate domeniile de activitate.

ESTE bine cunoscut că a trebuit să depunem o muncă uriașă, să facem multe sacrificii și să desfășurăm o activitate multilaterală pentru unirea întregului partid și popor în realizarea programelor și a planurilor de dezvoltare. Nimic nu am avut pe gratis ! Nimic nu a venit din cer ! Totul este rodul muncii poporului nostru, al politicii partidului nostru comunist. Tocmai de aceea poporul nostru prețuiește și este hotărît să apere tot ceea ce a realizat, să dezvolte continuu socialismul spre comunism !

Întotdeauna ne-am gîndit la marile greutăți pe care le-a învins în trecut poporul nostru, la jertfele uriașe pe care le-a dat — și am acționat cu toată hotărîrea pentru victoria socialismului, pentru a asigura națiunii noastre un loc tot mai demn și liber în rîndul tuturor națiunilor libere și independente ale lumii !

Acum putem declara, cu mîndrie, că viața, realitățile au demonstrat justețea drumului pe care am mers. Doresc să declar, și în acest cadru, că dacă, prin abstract, ne-am întoarce cu 20 de ani în urmă și ar trebui să stabilim pe ce eale să mergem, nu am șovăi nici un moment — chiar cunoscînd greutățile pe care le-am învins — să mergem cu toată fermitatea pe aceeași cale de muncă și luptă revoluționară, de înnoire a societății, de făurire a socialismului și comunismului, corespunzător condițiilor din România, năzuințelor poporului nostru. Avînd experiența de acum, vom lucra mai bine — și fără nici o îndoială că am fi putut lucra mai bine. Dar nu am avut a alege și dorim să spunem tuturor popoarelor că nu au decît o singură cale — calea eliberării de asuprire și exploatare, calea socialismului, corespunzător voinței fiecărei națiuni și popor !

ANIVERSĂM 20 de ani de la Congresul al IX-lea în anul cînd încheiem cel de-al 7-lea cincinal și intrăm într-o etapă nouă, superioară, a revoluției de dezvoltare economico-socială a patriei.

Hotărîrile Congresului al XIII-lea privind dezvoltarea economico-socială a țării în cincinalul 1986—1990 și în perspectivă, pînă în anul 2000, asigură înfăptuirea neabătută a Programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, creînd condițiile necesare afirmării tot mai puternice în practică a principiilor comuniste de muncă și viață.

Pe baza concluziilor din activitatea din trecut și a hotărîrilor Congresului al XIII-lea, este necesar să dezvoltăm și în continuare, cu toată fermitatea, forțele de producție — ca factor hotărîtor al progresului general. Totodată — ca o concluzie generală a întregii experiențe de pînă acum — se impune să asigurăm, și în viitor, repartizarea justă a venitului național pentru fondul de consum și fondul de dezvoltare. Viața, realitățile demonstrează justețea tezei generale a reproducției lărgite și a acumulării socialiste.

Acum putem declara, pe baza faptelor de netăgăduit, că am procedat just repartizînd circa două treimi din venitul național pentru fondul de consum și peste 30 la sută pentru fondul de dezvoltare. Fără acest ritm înalt al acumulării și dezvoltării am fi rămas în urmă în dezvoltarea forțelor de producție, cu repercusiuni mari asupra nivelului general de viață al poporului, a construcției socialismului, a independenței și suveranității patriei.

Trebuie, de asemenea, să subliniem necesitatea creșterii preocupării pentru dezvoltarea continuă a proprietății socialiste, de stat și cooperatiste — ca singura bază a socialismului și comunismului. Numai în ultimii 20 de ani fondurile fixe au crescut de circa 6 ori, ajungînd la 2 860 de miliarde lei, iar avuția națională generală la peste 4 000 de miliarde lei.

Înfăptuirea hotărîrilor Congresului al XIII-lea, a programului partidului, crearea condițiilor pentru afirmarea principiilor comuniste în toate domeniile de activitate impun ca o necesitate obiectivă perfecționarea și dezvoltarea continuă a proprietății socialiste.

Acționînd pentru înlăturarea unor lipsuri, pentru înnoirea socialistă, trebuie să realizăm aceasta nu deschizînd drumul revenirii la proprietatea particular-capitalistă, ci perfecționînd și întărind continuu proprietatea socialistă de stat și cooperatistă.

În noua etapă va trebui să considerăm depășită perioada dezvoltării extensive și să trecem cu toată hotărîrea la dezvoltarea intensivă a industriei, agriculturii și a celorlalte ramuri economice.

O atenție deosebită va trebui să acordăm realizării unei noi calități a muncii și vieții, în toate domeniile.

În concordanță cu hotărîrile Congresului al XIII-lea, va trebui să dezvoltăm cu toată fermitatea baza energetică și de materii prime, ca o necesitate obiectivă a dezvoltării generale a forțelor de producție.

În același timp va trebui să acționăm cu toată fermitatea pentru reducerea consumurilor, recuperarea și refolosirea energiei și materialelor.

Trebuie să acordăm o atenție deosebită creșterii productivității muncii sociale, prin mai buna organizare a producției și a muncii, a mecanizării, automatizării și robotizării producției. Nu trebuie să uităm nici un moment că, în întrecerea dintre socialism și capitalism, trebuie să realizăm o productivitate a muncii superioară.

Omenirea se află în fața unei noi revoluții tehnico-științifice. De aceea este necesar să acționăm cu toată hotărîrea pentru înfăptuirea, în toate domeniile, a noii revoluții tehnico-științifice, care să ridice economia și întreaga noastră societate la nivelul celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii moderne. Dacă nu ne vom angaja cu toată hotărîrea pe calea noii revoluții tehnico-științifice, vom rămîne în urmă în întreaga dezvoltare economico-socială, cu repercusiuni grave pentru întregul proces revoluționar de făurire a noii orînduiri sociale, de ridicare a bunăstării poporului, de întărire a patriei noastre, a independenței sale !

ÎN PERIOADA care a trecut de la Congresul al IX-lea am realizat mari transformări în planificarea și conducerea întregii activități economico-sociale. În noua etapă a dezvoltării societății socialiste românești se impune să aplicăm cu toată fermitatea noul mecanism economic, autoconducerea, autogestiunea, să aducem continuu îmbunătățirile care se impun ca urmare a dezvoltării forțelor de producție și a perfecționării relațiilor sociale.

Să nu uităm nici un moment că legea contradicțiilor continuă să acționeze și în socialism, că se mențin și apar noi contradicții. De aceea va trebui să studiem temeinic toate fenomenele economice, sociale și să acționăm în mod conștient pentru dezvoltarea armonioasă a tuturor sectoarelor, pentru înlăturarea contradicțiilor și realizarea unei concordanțe cît mai depline între forțele de producție și relațiile sociale, în dezvoltarea generală a societății.

Sînt necesare măsuri hotărîte în vederea creșterii rentabilității și eficienței întregii activități economice. Să facem astfel încît, conform legităților generale și legilor țării, toate unitățile să funcționeze pe principiul autoconducerii, autogestiunii și autofinanțării. Oamenii muncii, în calitate de proprietari, producători și beneficiari, cărora li s-a încredințat în administrare o parte a bogăției generale a întregului popor, trebuie să acționeze pentru buna gospodărire și pentru dezvoltarea continuă a bogăției naționale. Este necesar să avem permanent în vedere că numai dezvoltarea continuă a avuției naționale, creșterea eficienței și rentabilității, a venitului național constituie singura cale pentru a asigura progresul multilateral al țării și ridicarea bunăstării materiale și spirituale a poporului.

UN ACCENT deosebit s-a pus, în perioada care a trecut de la Congresul al IX-lea, pe creșterea rolului politic conducător al partidului în toate domeniile de activitate.

Partidul a devenit un adevărat partid de masă care numără peste 3 500 mii membri. S-a perfecționat organizarea și stilul de muncă și s-au întărit continuu legăturile cu masele de oameni ai muncii, cu întregul popor.

S-a dezvoltat larg democrația internă de partid. Am introdus principiul reprezentării proporționale a organizațiilor de partid în organele supreme, pînă la Comitetul Central al partidului.

Ca o expresie a democrației de partid, toate candidaturile pentru organele superioare sînt discutate în adunările generale și în conferințele de partid.

Iată de ce putem spune că organele de partid, Comitetul nostru Central sînt expresia și voința întregului nostru popor, a partidului, care, în deplină unanimitate, au ales, la Congresul al XIII-lea, noul Comitet Central, dorind prin aceasta să asigure continuarea procesului revoluționar, victoria comunismului în România !

Putem declara cu deplin temei că avem un partid puternic, unit, urmat cu încredere de întregul popor, care își îndeplinește cu toată abnegația și fermitatea misiunea istorică de conducere a întregii națiuni spre visul de aur, spre comunism.

Pornind de la teza că socialismul se construiește cu poporul și pentru popor, am organizat sistematic consultări cu masele de oameni ai muncii.

Vizitele regulate în unitățile economico-sociale, în orașe și comune, dialogul permanent cu muncitorii, țăranii, intelectualii, cu toate categoriile de oameni ai muncii, marile adunări populare au devenit un sistem democratic de conducere, cu poporul și pentru popor.

Practic, nu există problemă mai importantă privind politica internă și externă a patriei noastre care să nu fie dezbătută și aprobată de masele largi populare.

În același timp, am creat un sistem nou, democratic, de conducere a activității economico-sociale, a societății în general. Am renunțat la conducerea unipersonală a unităților economice și sociale, care nu mai corespundea noilor forțe și relații de producție, și am introdus consiliile oamenilor muncii — ca organe colective de conducere a întregii activități. S-au instituționalizat adunările generale ale oamenilor muncii — ca organe supreme de conducere, ale proprietarilor, producătorilor și beneficiarilor. Pe plan național funcționează congresele oamenilor muncii, agriculturii, consiliilor populare, științei, învățămîntului, culturii și altele, și, în mod corespunzător, între congrese, consiliile naționale de conducere a întregii activități.

Putem afirma că am realizat un sistem democratic unic de conducere a societății, superior oricărei forme a democrației burgheze. Acest sistem asigură participarea largă a oamenilor muncii, a întregului popor la conducerea tuturor sectoarelor economico-sociale, a societății noastre socialiste, la făurirea conștientă de către popor a propriului viitor, liber și independent, a viitorului socialist și comunist.

Se impune să acționăm cu toată fermitatea pentru buna funcționare și perfecționare continuă a sistemului democrației muncitorești-revoluționare. Este, de asemenea, necesar să perfecționăm în continuare conducerea societății, planificarea și autoconducerea.

Să pornim totdeauna de la faptul că ceea ce am realizat corespunde unei anumite etape, unui anumit nivel de dezvoltare a forțelor de producție și a relațiilor sociale, că, și în continuare, o dată cu dezvoltarea generală a societății, a relațiilor sociale, va trebui să găsim noi și noi forme, să perfecționăm pe cele existente, lărgind continuu cadrul democratic și asigurînd participarea activă și conștientă a întregului popor la conducerea tuturor sectoarelor de activitate.

Întotdeauna — și în orice împrejurări — toate organele de conducere ale societății trebuie să servească interesele maselor populare, să se afle sub controlul și conducerea generală a poporului !

ÎN ÎNTREAGA noastră activitate se impune să desfășurăm o largă muncă ideologică și politico-educativă, de formare a omului nou. Să înfăptuim neabătut programul ideologic al partidului, în vederea creșterii nivelului conștiinței revoluționare a partidului, a întregului nostru popor. Să acționăm pentru educarea tineretului în spiritul dragostei față de trecutul glorios al poporului, al dragostei față de patrie și popor.

Să adoptăm o atitudine fermă față de diferite concepții străine, ale vechii orînduiri, să combatem cu hotărîre naționalismul, șovinismul, rasismul, orice forme de înjosire a omului, dezvoltînd puternic sentimentul de prietenie și colaborare între toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, spiritul de solidaritate cu oamenii muncii, cu popoarele de pretutindeni, în lupta pentru pace, pentru progres, pentru o lume mai dreaptă și mai bună.

La baza întregii noastre activități trebuie să așezăm totdeauna materialismul dialectic și istoric, socialismul științific, care reprezintă concepția revoluționară despre lume și viață. Să pornim însă permanent de la faptul că procesul de dezvoltare a acestor științe sociale, ca, de altfel, a oricăror științe, nu este încheiat, că trebuie să lărgim continuu procesul cunoașterii, de descoperire a noi și noi taine ale naturii, ale universului, ale cunoașterii sociale și umane, și, în raport cu noile descoperiri și cunoașteri, să dezvoltăm și concepția revoluționară despre lume și viață.

În toate domeniile va trebui să acționăm în spirit revoluționar, să pornim de la faptul că nu s-a încheiat și nu se va încheia niciodată procesul dezvoltării economico-sociale, că rolul unui partid revoluționar este acela de a acționa totdeauna pentru înnoirea și perfecționarea societății, a relațiilor de producție și sociale.

În întreaga activitate politico-educativă un rol important revine culturii, literaturii, artei, muzicii, tuturor formelor de educație. În acest cadru aș dori să subliniez marea însemnătate a Festivalului național „Cîntarea României", care asigură participarea a sute de mii, a milioane de oameni la activitatea cultural-educativă, la formarea și dezvoltarea continuă a culturii poporului nostru.

De altfel, doresc să subliniez, și în acest cadru, că totdeauna poporul a fost și trebuie să rămînă adevăratul făuritor al culturii sale.

Un rol important au presa și radioteleviziunea, ca mijloace de informare și educare politică și culturală a poporului.

Întreaga noastră activitate trebuie să fie pătrunsă de spirit revoluționar, de umanismul revoluționar, de spiritul de omenie propriu poporului nostru.

ÎN ÎNTREAGA activitate internațională am pornit totdeauna de la interdependența dialectică dintre politica internă și externă, de la faptul că succesele fiecărei țări socialiste în dezvoltarea economico-socială, în construcția noii orînduiri, constituie un factor important pentru întărirea prestigiului și forței socialismului, pentru politica de colaborare și pace.

Privind retrospectiv, putem afirma că activitatea României desfășurată pe plan internațional în cei 20 de ani care au trecut de la Congresul al IX-lea al partidului s-a caracterizat printr-o politică principială de colaborare cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială, de susținere a luptelor de eliberare națională, pentru independență, destindere și pace.

În mod consecvent, țara noastră a acționat pentru așezarea la baza relațiilor sale cu toate statele și pentru afirmarea în relațiile internaționale a principiilor deplinei egalități în drepturi, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc, renunțării la forță și la amenințarea cu forța. Se poate afirma că aceste principii sînt astăzi larg recunoscute și constituie singura bază trainică pentru relațiile de colaborare și de pace între state.

Tocmai datorită acestei politici principiale și consecvente, de colaborare și pace, țara noastră întreține relații largi cu toate statele lumii, se bucură de prestigiu și are prieteni pe toate meridianele planetei noastre.

Sîntem ferm hotărîți ca, și în viitor, să ducem aceeași politică principială, care să țină seama atît de interesele patriei noastre, cît și de interesele generale ale dezvoltării independente a tuturor națiunilor lumii și de asigurare a păcii. Avem ferma convingere că numai o asemenea politică, numai o strînsă colaborare și întărire a independenței fiecărei națiuni, dar și a păcii în lume, asigură — atît poporului nostru, cît și tuturor popoarelor —, realizarea năzuințelor lor de mai bine, de viață liberă, de bunăstare și fericire !

SITUAȚIA internațională se menține deosebit de gravă. Continuă cursa înarmărilor, amplasarea de noi arme nucleare în Europa, ceea ce mărește pericolul unui nou război mondial, ce s-ar transforma inevitabil într-un război nuclear, care ar duce la distrugerea a însești condițiilor existenței vieții pe planeta noastră.

Iată de ce problema fundamentală a epocii noastre este aceea a opririi cursei înarmărilor și, în primul rînd, a celor nucleare, trecerea la dezarmarea nucleară, generală, încetarea amplasării rachetelor cu rază medie de acțiune în Europa și a contramasurilor Uniunii Sovietice, oprirea militarizării Cosmosului.

Nu există problemă mai importantă decît aceea de a face totul pentru salvarea omenirii de la o catastrofă nucleară, de la distrugere, de a asigura dreptul suprem al națiunilor, al oamenilor — la existență, la libertate, la viață și pace !

ROMÂNIA s-a pronunțat și se pronunță ferm pentru încetarea conflictelor militare, pentru soluționarea tuturor problemelor litigioase dintre state numai și numai prin tratative. În acest spirit, ne pronunțăm pentru organizarea unei conferințe internaționale pentru Orientul Mijlociu, sub egida Organizației Națiunilor Unite, cu participarea tuturor țărilor interesate, inclusiv a Organizației pentru Eliberarea Palestinei.

Ne pronunțăm, de asemenea, pentru încetarea războiului dintre Irak și Iran și soluționarea prin tratative a problemelor dintre cele două țări.

În general, considerăm că este necesar să se facă totul pentru încetarea unor conflicte existente între țările în curs de dezvoltare sau nealiniate, pentru dezvoltarea solidarității și colaborării lor, ca o necesitate pentru întărirea unității în lupta pentru apărarea și consolidarea independenței, pentru soluționarea problemelor economice grave ale țărilor în curs de dezvoltare.

Ne pronunțăm cu toată hotărîrea pentru o soluționare globală a problemelor subdezvoltării — inclusiv a problemelor datoriilor externe ale țărilor în curs de dezvoltare — pentru o conferință largă, în cadrul Organizației Națiunilor Unite, între țările în curs de dezvoltare și țările dezvoltate.

Este necesar să se înțeleagă că soluționarea problemelor țărilor în curs de dezvoltare, realizarea unei noi ordini economice mondiale constituie un factor primordial pentru depășirea crizei economice, pentru stabilitatea și dezvoltarea economiei mondiale.

În general, ne pronunțăm ferm pentru participarea, în deplină egalitate, la soluționarea problemelor a tuturor statelor, fără deosebire de mărime sau de orînduire socială. În acest cadru, acordăm o mare însemnătate rolului țărilor mici și mijlocii, al țărilor nealiniate.

Susținem cu toată hotărîrea întărirea rolului Organizației Națiunilor Unite, al altor organisme internaționale în soluționarea problemelor mondiale, în interesul tuturor națiunilor, al destinderii și păcii în lume.

DE LA înalta tribună a plenarei Comitetului Central și a activului central de partid, doresc să reafirm hotărîrea României socialiste de a face totul pentru triumful rațiunii, pentru oprirea cursei înarmărilor, îndeosebi a celor nucleare, și pentru pace. Avem ferma convingere că stă în puterea forțelor progresiste și antiimperialiste, a tuturor popoarelor care doresc pacea de a opri cursul periculos al evenimentelor, că, acționînd unite, popoarele vor impune dezarmarea și vor asigura pacea trainică pe planeta noastră, realizarea unei lumi mai drepte și mai bune, a egalității, libertății și independenței fiecărei națiuni !

PLENARA Comitetului Central, împreună cu activul central de partid, omagiind remarcabilele înfăptuiri obținute de la Congresul al IX-lea și pînă în prezent, a stabilit intensificarea activității în toate domeniile pentru înfăptuirea neabătută a hotărîrilor Congresului al XIII-lea, a Programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintare spre comunism.

Este necesar să acționăm cu toată hotărîrea pentru îndeplinirea în cele mai bune condiții a planului pe acest an, la toți indicatorii, încheind astfel cel de-al 7-lea cincinal cu rezultate cît mai bune și punînd o bază trainică trecerii la realizarea noului cincinal — 1986—1990.

În mesajele și în cuvîntările tuturor tovarășilor s-a subliniat cu tărie hotărîrea organizațiilor de partid, a organizațiilor de masă și obștești, a întregului popor de a nu precupeți nici un efort pentru înfăptuirea neabătută a sarcinilor pe acest an și pregătirea noului cincinal.

Angajamentele asumate în cadrul Plenarei Comitetului Central și activului central de partid ne dau garanția și certitudinea că toate organizațiile de partid, toți oamenii muncii, întregul nostru partid și popor sînt ferm hotărîte să asigure ridicarea continuă a României socialiste pe noi culmi de progres și civilizație, să acționeze cu toată fermitatea pentru creșterea forței materiale a țării, pentru ridicarea continuă a bunăstării materiale și spirituale a poporului, pentru întărirea independenței și suveranității României.

Încă o dată, doresc să exprim cele mai vii mulțumiri pentru mesajele și aprecierile la adresa activității mele, a partidului.

Doresc să asigur Comitetul Central, activul de partid, întregul partid și întregul popor că, și în viitor, voi acționa cu toată consecvența și hotărîrea pentru înfăptuirea neabătută a programului partidului, că voi servi fără preget cauza socialismului și comunismului, interesele națiunii noastre socialiste, independența și suveranitatea patriei !

ACUM, cînd încheiem bilanțul unei activități cu rezultate remarcabile și ne pregătim pentru o nouă etapă de dezvoltare a patriei noastre, să ne angajăm în mod solemn că vom păstra permanent spiritul revoluționar în muncă și luptă, că vom acționa întotdeauna pentru înlăturarea a tot ceea ce este vechi și perimat, pentru perfecționarea continuă a societății noastre, pentru promovarea cu îndrăzneală a noului — aceasta constituind garanția sigură a triumfului comunismului în patria noastră, a înălțării continue a României pe noi culmi de progres și civilizație !

(Extrase din Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu).

Lucrarea patriei

Din gînd de comunist, din gînd lucid
S-a plămădit o eră de lumină
Torța încrederii-n partid
Arzînd prin vreme fără tihnă

La temelia țării așeză
O nouă treaptă pentru veșnicie
Bărbatu-ntîi al națiunii să
Dureze-n adevăr și omenie

Nimbul iubirii-l înconjoare-ntruna
Pe cel ales de-a noastră vrere,
Slăvit să fie-ntotdeauna
Deschizătorul noii ere !

Ceas de sărbătoare

Acum cînd țara-ntreagă în strai sărbătoresc
Izbinda și-o vestește și-un falnic viitor
Cinstim după obiceiul strămoșesc
Bărbatul demn, viteaz conducător

Să se înalțe imnuri și harpele vibreze
Încolăcind auzul, punînd pe frunți cununa
Izbînzilor, iubirii și-a conștiinței treze
Spre a dura prin El de-a pururea Comuna.

Viorel Varga

ZIDIRI PENTRU VIITOR

Ora Porţilor de Fier

a bătut odată în '64, cînd la Gura Văii, pe un umăr muntos al Dunării, s-a montat placa inaugurală a şantierului celei mai mari hidrocentrale din Europa de mijloc şi de apus. A bătut, cu o nouă şi înaltă rezonanţă, în '65, anul Congresului al IX-lea, cînd construcţia a demarat somptuos, la toate cotele, la toate nivelele, pe pămînt, sub pămînt, pe ape, sub ape, sub cer, pe cer. A bătut şi în '72, cînd ultima din cele şase turbine-gigant ale Porţilor de Fier I a fost cuplată sistemului naţional de energii. A bătut şi în '77, cînd în mijlocul Dunării, pe Ostrovul Mare, într-o lume a etnograficului şi a neprihănirii geografice, a început, la o magnifică scară, construcţia Porţilor de Fier II. Bate de-atunci mereu, sună prin sîrma de argint a Dunării, de-a lungul celor 80 de kilometri care despart cele două Porţi, ca un Morse care reia şi amplifică zi de zi cuvîntul-cheie al acestui veac, „energia". Bate cu miliardele de kilowaţi produse de Gura Văii, bate cu marile turbine (trei pînă azi) puse-n mişcare pe Ostrovul Mare. Pe corzi de oţel, pe corzi de baladă, bate cu energie şi cu poeme, trimiţînd peste ţară un impresionant flux solar.

În tabela marilor ctitorii ale *Epocii Ceauşescu*, Porţile de Fier I şi II îşi au pătratele lor, cu parametri de o inegalabilă forţă. Prodigioase monumente ale noului, performanţe de gîndire tehnică şi de artă ale constructorilor români, cele două cetăţi ale energiei numesc o unică bătălie, de o unică anvergură, care ne-aşază în rîndul forţelor mari, al umanităţii mari, pe care te poţi bizui. Într-un veac în care criza energetică face ravagii, aici, la noi, la români, se înfăptuieşte — la dimensiuni geografice — energetică. Se înfăptuieşte o politică economică realistă şi responsabilă, purtînd sigiliul inconfundabil al gîndirii vizionare a secretarului general al partidului. Se înfăptuieşte, şi exemplul Porţilor de Fier e revelatoriu în această privinţă, o operă-unicat prin ampioare şi consecinţe, durabilă şi convingătoare ca şi o capodoperă naturală, avîndu-şi sursa în seismul revoluţionar din iulie '65, care a imprimat României o inedită mişcare tectonică. O inedită şi fastuoasă mişcare a energiilor ei, de care istoria şi conştiinţa lumii au şi luat act.

Cine sînt oamenii care şi-au luat pe umeri povara prefacerii fluviului într-un fluviu de energie, decisiv pentru independenţa şi forţa ţării? Cine îi va sculpta? Ce daltă va surprinde încovoierea bărbătească, efortul de smulgere (vezi *Gigantul* lui Paciurea!), cu două, două mîini, a pămîntului românesc din inerţiile umbrei şi de proiectare a lui cu faţa spre soare, în universal şi în viitor? Cine va surprinde sforţările, căutările, zbuciumul, piscurile victoriilor şi abisurile retragerilor în dramatica bătălie cu apele şi cu munţii, atacurile şi contraatacurile care, în timp, au clădit aceste uriaşe Porţi, simbol al intrării noastre în rîndul forţelor mari, ale umanităţii mari?

Va trebui să-i numim, în primul rînd, pe cercetătorii şi proiectanţii, pe geologii, geofizicienii, climatologii, hidrologii, hidrotehnicienii, arhitecţii şi energeticienii care, în toţi aceşti ani, au desfăşurat o uriaşă bătălie a cugetării, preludiu la înfruntarea materială cu valurile, supuse înainte de toate în mod abstract, în laboratoare şi pe planşete.

Va trebui să-i numim, lîngă ei, pe miile şi răsmiile de muncitori şi specialişti din toate zările ţării, de la Reşiţa şi Galaţi, de la Brăila şi Satu Mare, făurari de turbine şi de platforme industriale, de macarale-gigant, de camioane-gigant, de şlepuri-gigant, de gigantice structuri şi suprastructuri metalice, aceste şire vertebrale ale coloşilor de pe fluviu.

Va trebui să-i numim, în sfîrşit, pe cei 10 000 de constructori şi de montori ai Porţilor I, pe cei 10 000 ai Porţilor II, pe cei ce-au primit la plin piept viforul bătăliei cu apele şi cu munţii, cu timpul şi cu asprele exigenţe ale unor creaţii de vîrf, care nu admit decît calitatea maximă, rigoarea maximă. Am trăit, ca reporter, satisfacţia de a-i cunoaşte pe mulţi dintre ei, satisfacţie cu nimic mai mică decît aceea de a-i fi născiit, încă şi încă o dată, pe bătrînii noştri eroi de civilizaţie, la statuile cărora ne închinăm la anumite date calendaristice. Ceilalţi, cei de la Porţile de Fier, sînt nişte tineri (pe Sanmerul naţional de pe Ostrovul Mare, deschis acum patru ani, încearcă cîteva mii n-au vanităţi şi nu vor fi mortificaţi în marmură. Sînt prea mulţi şi prea vii pentru asta, iar legea creaţiei lor e cooperarea, unicitatea operei fiind o rezultantă obştească de eforturi şi îndrăzneli. „Nimeni, de unul singur, nu s-ar putea scrie numele pe un baraj, fiindcă zidul ar roşi", mi-a spus unul din ei, zidităr de baraje la ambele Porţi. Anonimatul lor e o sublimare a zeci de mii de destine într-un singur suvoi creator. E un dat firesc, deci istoria — adevărata istorie — e anonimă. Şi totuşi e cerut, mi-a declarat zidarul inginerul Gheorghe Săligeanu, vechi constructor, desclus din facultate pe şantierele energeticii prenunţ la Bicaz, la Argeş, la primele Porţi, azi cu ex aurea vremii la Dunăre, director general al Trustului de construcţii hidrotehnice şi Erou al Muncii Socialiste. În ceasurile înfruntării cu apele şi cu munţii nu poţi face, din păcate, timp să numim fruntaşii, să-i extragi pe ordine de zi. Şiadică înfiinţezi asemenea bătălii naţionale cu este timp de ordine de zi, nu e timp de numit eroismul, cînd toţi se spijină pe eroism.

Porţile de Fier: un monument al Epocii Ceauşescu, înscrit pe măsura unei naturi monumentale, de nişte oameni pe care îi vom numi, fără să emitem la cuvînt, monumentali. O definiţie a Românieî luminii, a Românieî solare, întreită — de două decenii — într-un solar anotimp de eroice împliniri.

Ilie Purcaru

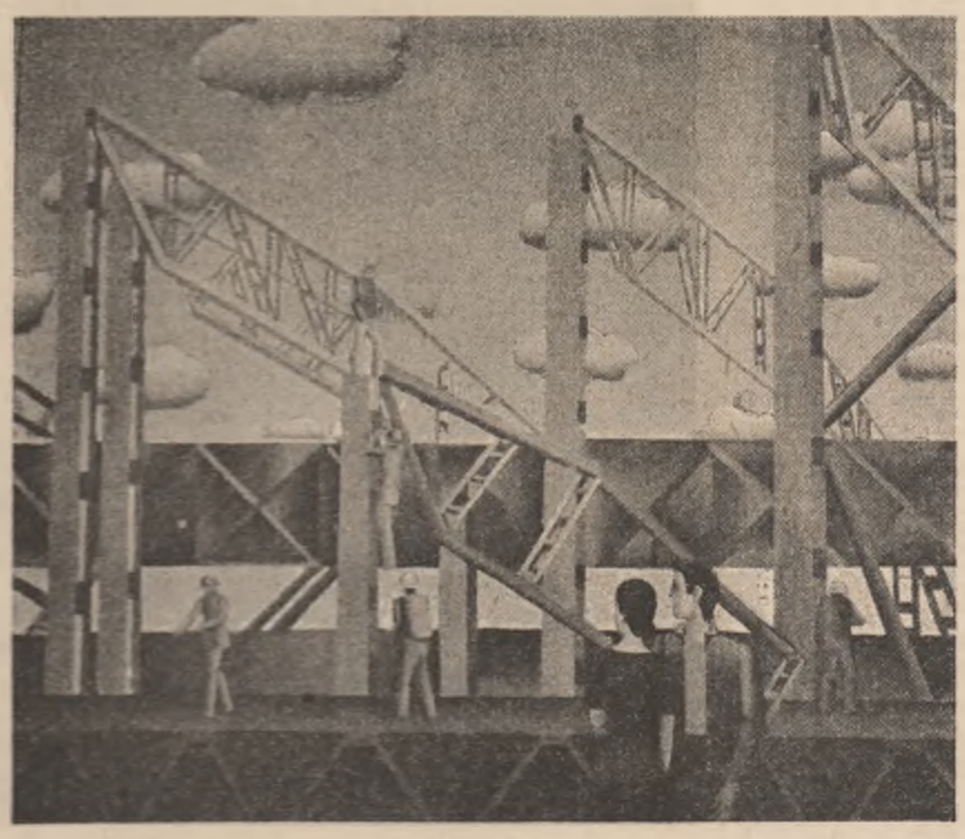

Fascinantă, epopeea Transfăgărăşanului

Un drum este ca o poveste pe care ajungi să o înţelegi cum se cuvine uneori numai la capătul ei, după ce ultimele „servenţe" se vor fi consumat. Un drum este un arc prin timp şi depinde de existenţa celor ce-l hotărăsc ca el să-şi domine biografia şi să devină destin.

De multe ori însă, încercarea de a-l re-cunoaşte, evident, din mici fragmente, de a-l re-găsi arhitectura deja existentă şi împlinită şi survenită cu mult chiar atît de lesne de realizat: pe de-o parte, din pricina faptului că memoria arhivelor are cam „vie" (a acelora care au suferit şi trădit cu întreaga lor înfrăcătură şi încordare, fizică şi morală) devin, după un timp, explozibile, dublate filial, pe de altă parte, de fascinaţia pe care, împlinirea însăşi (dramatică) a înţelesului în lume el. Este cazul legendei ce-şi multiplică semnele, actualizîndu-le neîncetat.

Epopeea Transfăgărăşanului este una dintre acestea: ideea care, încă de la început avea să stimuleze cutezanţa şi să determine puterea creatoare, să-şi exercite cu vigoare resursele inepuizabile.

La puţină vreme de la hotărîrile istorice ale Congresului al IX-lea al partidului, începea, în fapt, drumul „marii idei". Iniţial, prin acest din fişele tehnice, a fost concesul ca un drum — nu tocmai forestier, date fiind deschiderile pe care le anunţa — între barajul hidrocentralei de pe Argeş şi comuna Arpaşul de Jos; cu alte cuvinte, o „escaladare" cum nu se mai pomenise pînă atunci a masivului Făgăraşului. În zorii lui '71 proiectul începea pe zi ce trece, metru cu metru, să capete identitate: muntele cedă arar, cu un orgoliu pe care munţii l-au avut întotdeauna şi l-au arătat ochiului fascinat (iar acesta, de multe ori, a fost obligat să se întoarcă, învins temporar, pentru a cu-dobîndi cuteanţa invincibilă a şoimului de munţi; proiectantul înainta şi bolţuri şi reluia calculele — se întrevedea tot mai clară posibilitatea construirii a două benzi — semnalînd timp să sosească atunci orele de 12 şi de noapte, în schimb vedea cum fiecare metru cîştigat în rezistă un tribut inimaginabil, ba era obligat să se şi retragă pentru a o lua de la capăt căci muntele, imprevizibil, dizlocea cînd ţi-era lumea mai dragă coloşi minerali şi îi prăvălea în calea oamenilor...

Un timp unic — 2 200 de zile şi nopţi — condensează în fibrele lui momente pe care aruncă cum şi le numeşti decît epice: alunecări de teren, lungi avalanşe, imagini neîntîlnite alt-undeva: cînd se se dorula deasupra prăpăstiilor, cu utilaje şi oameni „agăţaţi" de timpla peretelui de stîncă acolo unde nimeni, niciodată, nu apucase să pună măcar picioarele...

Şi totuşi, în nemaiîntîlnita cucerire — pentru că a fost o cucerire — la capătul celor 2 200 de zile şi nopţi, tineri, vîrstnici, şantieriştii, militari — oh, da, bravii geniştii! — respirau aerul tare al uneia dintre cele mai fascinante victorii colective.

Lung de peste 90 de kilometri, Transfăgărăşanul — denumit de însuşi Preşedintele ţării *drum monumental* — atinge altitudinea de 2 045 de metri şi are în „existenţa" sa cel mai lung tunel rutier din ţara (887 m) situat la cea mai mare înălţime: 2 042 metri... Sînt, acestea, cîteva caracteristici care, ele singure l-ar putea recomanda, pe drept temei operă „monumentală". Dar el — istoria lui a depăşit un deceniu de la inaugurare — este una dintre mărturiile care au spulberat scepticismul, rutina şi neîncrederea piezişă, confirmînd posibilităţile extraordinare ale unui popor, deschizînd seria unor opere colective a căror cutezanţă tehnică, materială şi umană demonstrau tenacitate şi vitalitate dar şi o nedezmînţită încredere în puterea proprie de a-şi înnobila ţelurile, de a le face să existe. Dar nu oricum, ci prin muncă dusă uneori pînă la sacrificiu, în demnitate, bărbăţie şi pace.

La inaugurare, în septembrie 1974, în uriaşul amfiteatru de la lacul Bilea, secretarul general al partidului — cel care a stimulat şi urmărit îndeaproape înfăptuirea lui — arăta: „Parcurgînd acest drum, privind piscurile înalte ale munţilor, ne dăm şi mai bine seama ce a îmbărbătat întotdeauna şi a păstrat treaz sentimentul naţional al poporului nostru, ce l-a îndemnat ca în cele mai grele timpuri să-şi apere ţara prin lupte grele. Aici s-au născut moşii şi strămoşii noştri, aici este locul poporului român".

Epopeea Transfăgărăşanului, prin uriaşa sa deschidere, îşi depăşeşte condiţia şi intră în patrimoniul faptelor devenite destin.

Ea are durata „marilor idei şi a marilor opere" plăsmuite prin timp de geniul şi cutezanţa poporului român.

Viorel Sâmpetrean

Alesul naţiunii

Sub bolta ţării, largă şi senină,
cu partidul în fiinţa sa,
a întemeiat o eră de lumină
şi, luminînd, s-a înălţat cu ea.

În faptele-mplinite şi în noi,
Osie trecută prin Armindeni –
Erou naţional între eroi
îl afli cîtu-i ţara, pretutindeni.

De n-ar fi pus ideile-nţelepte
în lupta noastră vie, sub drapel,
n-ar mai fi urcat atîtea trepte
nici visurile noastre fără El.

Stîrneşte-n noi putere omenească
şi-atîtea minunate armonii;
ca în lumină, pururea, să crească
numele acestei Românii.

Dumitru Drăgan

Urmîndu-ne cîrmaciul

Privirile ni-s punte întinsă către zări
Şi gîndurile – păsări în zboruri verticale;
Purtăm în noi fiorul aprinselor chemări
Precum îşi poartă timpul izbînzile-n pocale.

Sîntem aici de veacuri în Carpaţi
Cu doinele-n simţire şi dragostea în fapte;
Avem un ţel de aur şi ne privim înalţi
În tot ce are ţara durat în demnitate.

Prin noi ne facem rostul precum ne e voinţa,
Urmîndu-ne CÎRMACIUL mereu cutezător;
În setea de înălţuri ne împlinim fiinţa
Să urce veşnic ţara sub falnic tricolor.

La ceas solemn

În fiecare gînd suim o treaptă
Aşa cum vin în noi fîntîni de omenie...
De douăzeci de ani, uniţi în faptă,
Ne izvodim în pace o dulce Românie,

De douăzeci de ani ne este vrerea
Simbol al demnităţii şi-al devenirii spor
De douăzeci de ani ne ştim puterea
Probată-n conştiinţa unui viteaz popor.

De douăzeci de ani 'nălţăm în ţară
Stîndardul unei EPOCI durate în columne –
Sîntem mereu prezenţi în primăvară
Urmîndu-ne EROUL şi-al patriei renume!

Jurămînt

Se ctitoreşte ţara în matca ei fecundă
Din care izvorăşte credinţa în partid;
Ne rostuim destine în aură profundă
Iluminaţi de gîndul BĂRBATULUI lucid,

Se oglindeşte ţara în lujerii de soare
Cînd clipa se topeşte în fructul dat în pîrg;
Sub cerul dimineţii stă arcuită-n zare
Cupola unei EPOCI – timp fără de amurg.

Jurăm în graiul muncii pe crezul ce există
Să ne urmăm ALESUL – EROU cutezător,
LUMINĂ ce ne poartă prin vrere comunistă
De două mari decenii, spre falnic viitor. –

Ion Smeu

În fruntea ţării

Un om în fruntea ţării
pe care-l ştim mereu
tovarăş de nădejde
la bine şi la greu.

Un om anume parcă
născut sub tricolor
ce soarta şi-o împarte
cu-ntregul său popor!

Un om care ne-avîntă
pe-un drum mereu în sus,
pe-un drum tot înainte
şi fără de apus.

Un om ce-nscrie-n cartea
veciei, pe deplin,
cu litere de aur
al patriei destin!

Márki Zoltan

În româneşte de
Victor Tulbure

Talisman bucureştean

Înfrăţirea şi pe-legat locului al unuia dintre cele mai frumoase oraşe europene (şi, oricum, cel mai mare din sud-estul continentului), sigur că tresar bucuros, alături de alte milioane de oameni, ori de cîte ori aflu (citesc, aud, zăresc) că se prepară o nouă înfrumuseţare, o nouă alcătuire pentru chipul cotidian al Bucureştilor. Şi cum de peste un deceniu, în scris dar nu numai, mi-am susţinut punctul de vedere privind trecutul, prezentul şi viitorul Bucureştilor (în presă, cărţi şi la radiodifuziune), ultimele hotăriri adoptate la Şedinţa Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. vin în întîmpinarea aşteptărilor milioanelor de cetăţeni care, aidoma mie, cuprinşi de fervoarea primenirilor, consideră cel puţin benefice măsurile preconizate, în susnumita şedinţă, privitor la preschimbarea categorică a siluetei şi veşmintelor unui riu istoric care, într-o străveche litografie este apreciat drept **fluvium Domboviche.** Da, despre Dîmboviţa Bucureştilor e vorba.

I-a fost să fie un riu îndărătnic, un riu murdar, un riu şlepuit de o halva lichidă dureros de inestetică, un riu aproape-aproape utilitar, sau menajer, cum zic edilii. Mărturisesc că n-am avut niciodată la-ndemînă cuvinte frumoase despre ea, ci numai frunzoase, chiar zimţate. Asta, pentru că, şi azi, continui să mă simt jignit şi indignat că Bucureştii n-au o Loire, o Tamisa, o Dunăre... Dar vor avea. Iată, aci stă interesul acestor însemnări. Şi, cu mîna pe suflet, sînt convins că nu doar eu tresar victorios la ideea că, în sfîrşit, în tot aceeaşi perioadă cînd chipul şi silueta Bucureştilor s-a preschimbat benefic de atîtea şi alte ori, respectiv în ultimii 20 de ani, iată, zic însăşi răpciugoasa Dîmboviţă dă în primire. Se primeneşte. Se îmbăiază. Redevine. Redevine un riu curat. Bun şi cald şi stenic pentru privire. Un riu al meu, al nostru, al tuturor. Un riu demn de Bucureştii acestor ani. Demn de Bucureştii tuturor anilor ce vor veni. Povesteam într-o carte o anecdotă culeasă din revistele anilor dintîi ai evului nostru. Carevasăzică, un cineva plin de zel şi iniţiativă a convocat un public doritor la o plimbare cu... vaporul pe Dîmboviţa. Pe la Mihai Vodă — un mic naufragiu. Defecţiune tehnică de cîteva ore/răbdare pentru rezolvarea ei. Palpitaţii şi humor. Idile dîmboviţeşti şi fraze zemoase la gazetă. La gazeta de miine dimineaţă, evident, dacă reporterii scapă cu viaţă. Au scăpat, rechinii încă nu aflaseră de escala cu pricina. Ei, reporterii, mi-au (ne-au) transmis mesajul lor înaripat. L-am preluat. Ca pe-o glumă. Dar, iată, azi-miine, gluma de-atunci, aşteptă laborios şi credibil în cuvinte solemne şi-o faptă legitimă, renăvînd, adică, spinoasa problemă a evacuării unei uriaşe urbe şi-a unui încăpător rezervor sufletesc, confirmă un efort şi o dorinţă de mai bine, cum numai în aceste ultime două decenii s-au concretizat în fapte, într-un ritm pe care îl pot invidia înşişi coloşii ritmurilor înalte, acei aşa-zişi superdezvoltaţi ai planetei Pămînt.

Sînt sigur că voi apuca să profit, sportiv, de chipa solemn de fericită cînd, anonim într-o salupă anonimă, voi pescui, aplecat peste coapsie, cu pelmele căuş cîteva graţioase de Dîmboviţă curată, lină, evanescentă. Ar fi nu numai un gest simptomatic, pilduitor. Ar fi încununarea unei lungi aşteptări — aş zice, de-o viaţă cu Bucureştii, oraşul capitală aşezată unde nu trebuie şi totuşi atît de perfect aşezată, acest oraş vizitat de atîţia dumani prieteni şi rumînesa, pe vremuri, încît numai înşiruire a naţionalităţilor ţar mi-ar mînca. A pe nedrept, întreg spaţiul tipografic dedat unei encomion. Pe ce se bazează acest encomion? Se bazează pe mărturii sigure, pe dispoziţii ferme, pe angajament civic decis, pe ideaturi izvorîte, nu din vanităţi de primărat glorios în efemer, ci din visionarism lucid, adevărat, revoluţionar. Se bazează oda sufletului meu de ecolog al oraşului străbun (vîrsta lui, atestată documentar, e numai o haltă futilă, cel puţin aşa o înţeleg, pe traseul atestării unei vechimi mult mai cărunte), pe dorinţa nemăsurată ca această urbe şi, pendinte, acest riu, azi incapabil să consoleze ochiul, timpanul şi inima privitorului, să îmbogăţească dorurile noastre, ale tuturor. Dar mai cu seamă se bazează pe o decizie, izvodită în forumul ţării şi concordantă în grad absolut — precum atîtea şi atîtea decizii îndeplinite în aceşti ultimi douăzeci de ani — cu platforma de aspiraţii a tuturor iubitorilor de mai bine, de mai frumos, de mai eficient. Sună astfel respectiva decizie: „Comitetul Politic Executiv a examinat în continuare propunerile privind amenajarea rîului Dîmboviţa în municipiul Bucureşti. S-a subliniat că, potrivit orientărilor date de secretarul general al partidului, această importantă lucrare are în vedere amenajarea complexă a rîului Dîmboviţa, creîndu-se astfel, în municipiul Bucureşti, o nouă arteră de apă curată ce se va încadra în ansamblul arhitectonic al noului centru civic al Capitalei. În acest fel, în zona vestică a oraşului, se va realiza o acumulare care asigură apă curată pentru Dîmboviţa, apărarea municipiului împotriva inundaţiilor, precum şi un mare lac de agrement pentru locuitorii Bucureştiului. Totodată, se vor asigura igienizarea rîului Dîmboviţa în zona municipiului cît şi îmbunătăţirea microclimatului şi ocrotirea mediului înconjurător. Se prevede, de asemenea, amenajarea în continuare a rîului Dîmboviţa, de la podul Vitan pînă la staţia de epurare Glina, pentru navigaţie şi asigurarea legăturii acestuia cu traseul Canalului Bucureşti — Dunăre".

Încît îmi vine să rostesc, emfatic dar real emoţionat: Cetăţeni şi cetăţene Bucureşteni şi toţi — cei — care — iubiţi — Bucureştii, fie să participăm cu toţii la această numărătoare inversă a tentativei istorice de a transforma radical obrazul celui mai popular riu românesc! Conform obrazului celor mai populare, mai actuale, mai fierbinţi doruri ale tuturor românilor care, barem un minut zăbavă, s-au oprit pe podul Elefterie sau Mihai Vodă sau pe oricare metru pătrat al malului. Ei, de la Ciurel pînă dincolo de Vitan, să o respire, s-o audă, să-i fluture pescăruşii intempestivi, s-o aibă şi s-o reţină în memorie, talisman de Bucureşti. Meritã. Se cuvine. Trebuie. Precum şi voi, platani, arini şi salcii, aplecaţi-vă mai duios, mai poetic, mai bucureştean peste malurile care, curînd, vor zădărnici undulirea leneşă şi pribeagă a unui riu anodin fecundîndu-i zaristea de arteră a orgoliului ingineresc şi artistic româneşti, bucureştene!... Aştept cu nerăbdare pasajul rutier-pietonal de la Hasdeu. Aştept cu nerăbdare lacul de agrement unde bucureştenii, dar şi prietenii lor, vor înota şi vor lua lecţii de minuirea velelor mari şi mici, a balansinelor şi scotelor. Aşa să fie! Aşa să facem! Şi, astfel, încă un simbol al acestor ultimi douăzeci de ani se va întemeia sub ochii noştri, prin voinţa noastră, întru fericirea noastră.

Mircea Constantinescu

Matcă

Se frînge pîinea nouă pe genunchi
şi-n chip de abur August împresoară
întreaga Fire, plăsmuind hulubi
dinspre zăpada norilor de vară.

Din arcul zilei şuieră săgeţi
spre cuiburile grele de seminţe,
iar carnea poamei se închide-apoi
ca peste duhul primelor fiinţe.

Aşa, din neştiute rădăcini,
se împlineşte piatra suitoare
cu dorul vechi al munţilor dintîi
răsfrînt în ctitorii dăinuitoare.

Cununi de pîrgă iată că vestesc
belşugul unui timp de volnicie –
zăgan tăind văzduhul în aripi,
tulburător precum o stemă vie.

Mereu rivnită, matcă de martiri,
tu, Patrie, lumină întrupată,
eşti urma cea de pajură pe cer
şi miezul vieţii noastre totodată!

Gabriel Cheroiu

Oraş crescînd sub semnul soarelui

Se spune că nu părinţii observă primii cît de repede cresc copiii lor, ci rudele care îi văd mai rar. Am temeiuri să cred că la fel se întîmplă şi cu oraşele noastre apucate năvalnic pe drumul dezvoltării, adică cei mai frapaţi sînt vizitatorii, şi pentru mine un argument este sentimentul care m-a întovărăşit de fiecare dată revăzînd Slobozia, în cei douăzeci de ani de cînd am ajuns s-o cunosc destul de bine. De fiecare dată panorama pe care o luam de la fereastra vagonului, ca un cameraman asiduu, era alta. Deoarece în toţi aceşti ani blocurile oraşului şi-au continuat implacabila lor expansiune, pornind din centru, de lîngă spital şi sediul administrativ spre a ajunge la periferii şi a înghiţi nesentimental fostele căsuţe în geamul cărora mai bătea rar cu ciocul. Astfel că astăzi oraşul îţi apare deodată înălţat din peisajul aromitor al cîmpiei, masiv şi alb ca un transatlantic, definitiv ancorat în mijlocul oceanului de pămînt. Şi nu este lipsită de interes contemplarea sa de la fereastra vagonului, căci municipiul este tivit aproape circular de calea ferată, astfel că ţi se oferă privirii din toate unghiurile, ca o bijuterie rotită într-o vitrină, de unde poate şi aproape abuziva lui asemuire cu o perlă.

Ultima dintre gările sale a fost reclamată de înălţarea combinatului chimic, ceea ce înseamnă că la Slobozia criteriul economic s-a îngemănat cu cel ecologic ca şi cu cel urbanistic. Construcţia lui a durat aproape şapte ani, timp în care a polarizat o bună parte a forţei de muncă din satele din jur şi a devenit într-atît o prezenţă în viaţa ialomiţenilor încît a intrat în folclorul local. Pe lîngă acestea toate, pe lîngă entuziasm au fost desigur şi greutăţi şi necorelări, însă important este că, nu de multă vreme, s-a început cea de-a treia etapă de dezvoltare. Directorul Hanaru, unul dintre oamenii ce întîrzie puţin asupra a ceea ce s-a făcut, stîndu-i gîndul mai mult la ce urmează, mi-a vorbit despre o ultimă izbîndă a lor, aflată încă într-un stadiu experimental, anume despre primele cantităţi de îngrăşăminte lichide, o noutate naţională. „Pe plan mondial, şi-a încheiat o doctă expunere muncitorul care supraveghea staţia pilot, acestea sînt la ordinea zilei. Dacă nu ne aliniem, pierdem piaţa". Dar îngrăşămintele lichide merg foarte bine şi pe solul băştinaş, ceea ce îi şi determină pe operatori să fie un fel de premergători ai noului, în sensul că uneori nu mai aşteaptă nici documentaţia spre a se apuca de treabă şi a demonstra că se poate.

Starea aceasta de căutare, de neodihnă fertilă este generală la noi, dar pecetea ei deosebitoare la Slobozia s-ar zice că este tinereţea. Oraşul acesta aproape că nu are bătrîni şi explicaţia stă în faptul că faţă de acum zece, cincisprezece ani populaţia s-a triplat, toţi noii veniţi fiind bineînţeles, oameni tineri. Încă nu se poate vorbi de o adaptare perfectă, dar sigur este că orăşenii la prima generaţie nu au nostalgii rurale şi nici complexe urbane, ci, dimpotrivă, se simt îndreptăţiţi să trăiască în acest municipiu frumos, „cochet" cum se tot spunea în urmă cu cîţiva ani pînă cînd adjectivul acesta gingaş să-i fi rămas mic, precum o haină din adolescenţă. Se simt la ei acasă pentru că la construcţia oraşului au contribuit în bună măsură şi părinţii lor. Nu-i vorba doar de faptul că miliardele de lei investite trebuie înţelese şi ca o răsplată pentru generaţiile de truditori ai Bărăganului, ci şi de acela că mii de ţărani mai în vîrstă au construit la propriu oraşul, lăsînd sapa în grija nevestelor şi luînd cursa de navetă spre şantierele care i-au calificat zidari, betonişti, dulgheri, avînd nevoie de mîinile lor mari ca nişte lopeţi. În vremea asta, copiii lor, orăşenii de azi, învăţau, care pe rupte, care mai moale, care o profesională, care o facultate, care o postliceală. Şi cînd au venit ei, cu diplomele mirosind a cerneală, bătrînii au început să se mai retragă unii la pensie, unii pe lîngă curţile şi ceapeurile lor, să mai crească o găină, o legumă şi să se mîndrească atunci cînd le vin în vizită copii în Daciile lor sclipitoare.

Acum nu înseamnă că în oraş, în fabricile lui nu ar mai fi rămas decît de apăsat butoane, dimpotrivă, se munceşte mult, în condiţii uneori chiar dure, oraşul creşte continuu şi temeinic, fabricile se modernizează, ţin pasul cum spuneam. Edilii gîndesc altfel şi oraşul e o dovadă căci la început s-a construit mai neexperimentat şi mai iute, apoi mai bine, deşi tot mai iute. Aşa se face că „vechiul" oraş, adică cel înălţat în urmă cu cinci, zece ani seamănă foarte bine cu oricare altul. Alăturat însă, ai zice că s-a început construcţia altui oraş mult mai original în arhitectură, deşi aduce şi el cu noul cartier Băneasa din Capitală. Sînt, prin urmare, blocuri ceva mai mărunte al căror alb strălucitor fac un agreabil contrast cu şarpantele de ţiglă roşie. Contrastul va fi şi mai de efect cînd vor dispare schelele şi va înunda verdele arborilor ornamentali, cînd va dispare praful, învins de arteziene. Sînt binefaceri care împlinesc deja profilul urbanistic al celeilalte părţi a oraşului, cea deja terminată, aşezată.

În totul însă, oraşul face mai curînd impresia unei staţiuni şi în orice caz a unui oraş crescînd sub semnul soarelui. Semn ce apare şi pe vastele fresce puse de Mihai Bandac pe pereţii exteriori, una la primărie, una la direcţia agricolă şi două la arhive, toate fiind lucrări de artă monumentală ce ar fi putut împodobi chiar faţadele unor sedii internaţionale. La arhive, în afara modernei clădiri astfel decorată, mai ai şi alte surprize în stare să-ţi bulverseze orice prejudecată ce vei fi avut despre asemenea lăcaş, care iată la Slobozia este departe de a fi sub domnia vetusteţii. În primul rînd eşti frapat că în locul unor funcţionăraşi dai peste nişte pasionaţi cercetători care au ales Slobozia la repartiţie deoarece este o zonă necercetată încă, sub raport documentar. Acesta cel puţin a fost mobilul lui Mihai Cotenescu şi acum la şapte ani de cînd a devenit ialomiţean nu are ce regreta. Cu privire la istoria oraşului şi a judeţului el este unul dintre oamenii cei mai informaţi şi acest lucru este atestat de zecile de lucrări ştiinţifice publicate, de zecile de comunicări. Visînd la ziua cînd Ialomiţa va avea un muzeu pe măsura istoriei sale, şeful filialei adună material împreună cu alţi oameni de bine, se entuziasmează şi demonstrează, cataloghează şi popularizează tot ce crede a fi relevant pentru istoria Sloboziei, ca de pildă întîmplarea că Lev Nicolaevici Tolstoi a înnoptat odată la un han din Slobozia, pe atunci tîrguşor neocolit de călători şi legende, cum era el situat la intersecţia unor drumuri negustoreşti.

Din astfel de preocupări, de nelinişti constructive au apărut şi două săli de expoziţie permanentă, dătătoare de seamă despre aspiraţia spre mai mult bine şi mai multă libertate a ţăranului din Cîmpia Română. La intrarea în prima sală ochiul este izbit de un panou pe care scînteiază ierbo unui lan de floarea soarelui şi aceeaşi superbă imagine e de regăsit în aceste zile de vară şi la porţile oraşului care trăieşte astfel ca într-o mare de lumină mierie sau ca într-un peisaj al unui uriaş Van Gogh.

Ion Marin

ZIDIRI PENTRU ETERNITATE

Despre fericire, limpede ca apa Lotrului

Lotrul este unul din momentele privilegiate de la care se poate porni cu certitudine în deslușirea miracolului românesc. La Lotru îndărătnicia de bazalt a imposibilului a căpătat consistența unui zid subțire cît coaja de ou. Muntele a fost mutat din loc și transformat în baraj, apele au fost învățate să curgă în sus, inima stîncii a fost acordată la pulsul uriașelor generatoare care transformă în lumină puterea apelor ce împinzesc opt mii de kilometri pătrați în patru județe. Prin tot ce s-a încercat și s-a reușit aici, Lotrul este unicat, operă de referință în cronica strălucită a devenirii patriei, este o probă de curaj care te obligă să regîndești semnificația dăruirii, aducînd o nouă dimensiune legilor păstrării și sporirii calității de om. Lupta cu piatra, cu apa, cu intemperiile, cu oboseala, cu singurătatea, i-a unit pe oameni, mai presus de orice legătură de sînge, într-o familie a cărei extraordinară omogenitate nici o definiție n-o poate circumscrie, nici un atribut n-o poate epuiza. Despre minunea de la Lotru s-au tipărit kilometri întregi de reportaj. Cifre, coordonate, megawați, tone, geografie, geologie, tehnică. Oricît de mult s-ar scrie, în schimb, despre ei, constructorii din „școala Lotru", ar fi neîndestulător. În urmă cu zece ani, cînd prin preajma Ciungetului începea să adie a liniște, un bărbat tînăr, de o vitalitate năvalnică, molipsitoare, îmi povestea cum sînt oamenii șantierului, cum este viața lor, ce înseamnă pentru ei un sacrificiu și ce înseamnă o fericire.

Și totuși, nu e greu să îmblînzești atîta sălbăticie de apă?

„Greutăți sînt și aici, ca oriunde. Dar „eroi sînt și cei care termină războiul, nu numai cei care cad în luptă" cum zice Dumitru Popescu în „Ieșirea din labirint". Pentru că aceia care termină războiul sînt cei care au dus greul de la început pînă la sfîrșit. Să nu zici niciodată „după mine potopul"!" Ce s-ar fi întîmplat dacă ziceam noi asta, o singură dată, măcar? Cînd începi o lucrare, trebuie s-o termini. Împreună cu ceilalți. Nimic în lumea asta nu se poate face singur. Mergeți dumneavoastră pe orice șantier și veți întîlni minuni bune și minuni rele și fapte de vitejie și fapte obișnuite, și oameni frumoși și oameni urîți. N-avem numai eroi dar cei mai mulți sînt oameni adevărați, de la ultimul ram pînă la rădăcină."

Și nu e, oare, tristă această singurătate, această depărtare de lume?

„Nici vorbă de așa ceva. Aici n-ai timp să te simți singur. Cînd ai o clipă de răgaz iei o carte în mînă, asculți o muzică. Seara, cînd mă culc, deschid radioul și ascult ce se întîmplă pe șantier. Avem legătură cu toate punctele de lucru, prin unde scurte. Îi aud: „acum sînt aici...", „Acum sînt dincolo...", „uite, acuma am dat de greu, ce mă fac?", atunci mai intru și eu pe fir, de se miră ăia cum de i-a auzit directorul tocmai la miezul nopții. Am radio și-n mașină, că fără el nu pot. Așa, sîntem împreună și atunci cînd nu ne vedem la față."

Și, oare, îți este îngăduit vreodată să greșești într-o asemenea încleștare?

„Atîta vreme cît trăiești și cît muncești, greșești. Totul este cît de mult greșești? Cît ești de nedrept cu oamenii și cu tine însuți? Și dacă-ți dai seama de treaba asta, e bine. Să știți că avem oameni care cred că tot ce fac ei este perfect și se mai dau și exemplu altora. Greșesc și eu, cum să nu. Totul e să știi să-ți aplici o săpuneală atunci cînd trebuie. E mai ușor cînd nu sînt alții de față, să se uite la tine. Conștiința asta nu se vede. Nu e ca acest creion ca să zici: „iată, m-am uitat la el și i s-a rupt, aici, virful". Da' te mai roade, că munca noastră e atît de complicată încît nu se poate să nu greșești. Sper că eu am greșit mai puțin."

Și oare, ce înseamnă aici o tremurare de teamă?

„Au fost odată pe la noi niște psihologi ca să ne facă teste și m-am oferit, zic: Faceți-mi și mie test, să vedem ce concluzii trageți. O întrebare era dacă mă sperie apa și-am răspuns „da" iar cealaltă, dacă mă impresionează animalele rănite și am spus „nu". S-a mirat psihologul: dom'le, nu sînteți în rînd cu lumea, toți ceilalți sînt invers. Care este explicația? Și i-am spus: mă sperie apa fiindcă lucrez de 20 de ani pe apă și numai cine nu știe ce-i apa, nu se sperie. Pentru marea majoritate, apa este cea care curge la robinet. Ai închis robinetul, s-a terminat. Dar pentru mine apa este ca anul trecut, 2 800 metri cubi pe Olt! Atunci să te mai văd dacă te mai sperie! Sau e ca atunci cînd a pornit puhoiul cu fabrica de beton cu tot. Cum să nu mă sperie atunci apa?

Și chiar nu doare sufletul în fața unui animal rănit?

„Eu sînt vînător. Dacă m-ar durea aș vinde pușca. Numai că, într-o seară veneam de la baraj și, la Mănăileasa, unde am avut noi un punct de lucru, mi-a apărut în farurile mașinii un cerb, o splendoare, vă spun, am oprit, am pus proiectoarele pe el, să-l luminez, așa, el minca liniștit... Un sfert de oră m-am uitat la el prin lunetă. Trebuia doar să apăs cu degetul pe trăgaci dar n-am făcut-o. Vreau să-l văd pe ăla care ajunge să stea cu cerbul în lunetă și să nu tragă, că de tras trag mulți."

Și de unde, oare, limpezimea aceasta de suflet?

„Din limpezimea de faptă. Lucrările noastre nu pot fi decît frumoase și curate, pentru că sînt făcute cu piatră neîncepută și cu apă clară. Noi n-am lucrat niciodată cu apă murdară. De greu, e greu, dar e bine să dai din tine tot ce ai mai bun fără să stai cu gîndul la glorie, la recunoștința celorlalți. Să fii cît de cît mulțumit tu cu tine însuți. Atîta ajunge ca să fii fericit."

Inginerul Dan Predoiu este cu siguranță un om fericit. Înainte de Lotru a făptuit în limpezime la Mangalia, Bicaz, Reșița, Bălan. Acum îmblînzește apele la Tismana. Poate, mai spre toamnă, cînd se vor împlini exact zece ani de la acea minunată lecție de fericire, voi face un drum pînă la Tismana. Voi avea la mine o floare. Neapărat albă. Am să i-o dăruiesc inginerului Dan Predoiu dar voi avea credința că am dăruit-o tuturor acelora care există întru fericire asemenea lui.

Gabriela Hurezean

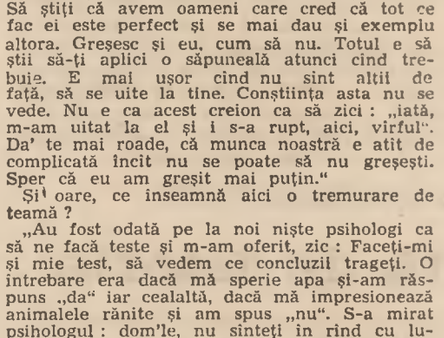

Desen de Bogdan Stihi

Pădure

Pădure – necurmat izvor
De liniște și vegetații
Preaînțelept învățător,
Părinte al acestei nații.
Ca frații îți sînt toți bărbații
Trunchi lîngă trunchi
Izvor lîngă izvor
Așa cum au luptat toți învățații
Acestui neasemuit popor.
La rădăcini stau larii și penații
Înveșmîntați în giulgiul tricolor.
Părinții își îngroapă tații
Pe care-i plîngă acum feciorii lor.
Cum aș putea să nu mă înfior?
Ei par aceiași arbori deși-s alții.
Poetul nu mai are nici un dor,
Văzînd în lemnul lor doar spălții.
El e prin tine doar un trecător
Pe care freamătul îl încunună
Urcînd chiar din adîncul lumilor
Cununa spicelor de lună.
Așa încît, dacă ar fi să mor,
Să nu-mi faceți din cetină vreun pat.
Nici fluier să nu-mi puneți, că-i păcat
Să risipim pe lume-atîta dor.
Lăsați-mă, mai bine, să mă uit
Pierdut de tot în stîrpea mea pădure
Pînă cînd steaua noastră, în care-am să mă mut
Va-ncepe să murmure.

Bulevardul Păcii

Îmi place să mă plimb
Pe sub teii-nfloriți
Mirosind puternic a tinerețe
Cu mîinile la spate, respirînd
Acest aer tare de libertate
Și siguranță,
Sentimentul pe care ți-l dă
Faptul că nimeni nu-și-poate cumpăra
Din magazin vreo armă să te atace.
Acest sentiment e atît de pregnant...
O piață înconjurată numai de ziduri
Cu zăngănit de arme ca o cetate.
Pentru-a ieși din ea
Pe bulevardul Păcii
Am străpuns
Zidul.

Patrie

Tristețea patriei este tristețea mea.
Bucuriile ei sînt ale mele.
Dacă ar veni cineva să mi-o ia,
I-aș da să bea cupa de sînge negru a inimii mele.

Patria care m-a născut
E patria mamei și a tatălui meu.
Culorile ei fundamentale le-am cunoscut
Copil, cînd am vrut să pun mîna pe curcubeu.
Ca un curent electric trece sîngele ei
Prin inimile milioanelor de români
Care nu sînt în ființa ei
Decît înflorescențele aceleiași zile de azi și de mîini.

Patria e o rană mortală
Pe care o primim moștenire de la părinți
De forma inimii pămîntului ovală
Mărginită de granițele țării noastre fierbinți.
Ce-i patria de care nu te poți separa
Decît un trup mai mare în care locuiești?
Patria este chiar ființa mea și a ta
Fără de care nu poți spune că ești.
Patria este una cum unul
Este fiecare din noi.
Ea este numele și străbunul
Nepotului nostru îmbrățișîndu-se în noi amîndoi.

Patrie, patrie,
Leagăn de albie.
Zborul stingher
Al pămîntului fără cer.

Gavril Matei Albastru

...Celor ce-au rămas tineri în anul două mii...

Ținut de aspre muzici ascunse-n rod e țara
În care veacu-și lasă aprinsele făclii
Strălucnind acolo unde începe vara
Celor ce-au rămas tineri în anul două mii.

Sîntem aici – în vremea de veche-nțelepciune,
Luminile-nfășoară văzduhul cald, sonor,
Iar anii biruinței sînt parcă a ne spune
Că-n noi veșnic există cuvîntul pașnic DOR.

Cîntec

Se-așează pămîntul în sine
Acum, cu întreaga-i memorie
Noi sîntem un nou semn de bine,
Un nou înțeles în istorie

Se așează pămîntul în rod
Să-i fie tăcerii aproape
Cum peștii la capăt de pod
Dau freamăt luminii din ape.

Văzduhul întreg se desface
Precum un trudit minereu
Pămîntului – tînăr mereu
Să-i fim azi un cîntec de pace

Poem

Ne apărăm lumina în cîte-un bob de grîu
Și tinerețea noastră – în bulgări de cărbune
Răcoarea ierbii-i parcă rostită de un riu
Iar patria cuvîntul ce ne-a rămas a-l spune.

E-un timp de înflorire și de puteri pe care
Le-am cucerit aievea, cu săbiile-n teci;
Vom trece pragul vîrstei din anii douăzeci
Cînd patria-și deschide lumina-n cîte-o floare.

Carmen Focșa

Pilde despre veșnicia Patriei mele

I

pot să rămîn singur printre mădularele
acestui oraș
cu toate frunzele copacilor ornamentali
pe genunchi
și nimeni locuitor în carnea mea să mai fie
dar în largul cîmpiei
cerul tot va atinge țărîna
în semn că veșnicia Patriei mele
credință îmi este

II

în veacul acesta desfrunzit
bîntuit de toamnă pînă în măduva oaselor
veșnică rămîne doar Patria mea
chiar dacă într-o zi
glasul meu nu va mai suna nici măcar
asemenea unei balustrade de bloc de provincie
cînd se desprinde mîna de pe ea
și piciorul calcă în gol

III

în pămîntul Patriei mele veșnice
morți nu sînt și nici vreodată vor sta
fiecare sîmbure sămînță făcut
va trăi
amintitor învățînd să cînte

IV

Patria mea este veșnică
și istoria ei scrisă nu poate să fie
nici pe scoarța stejarului nici
pe tînăra piele de bour și nici chiar
pe mîzul vreunei stînci –
toate acestea sînt trecătoare
cerneala poate să fie ștearsă de ploi și zăpezi
piatra tocită de valuri pînă scoică pustie ajunge
dar istoria Patriei mele veșnice
scrisă a fost înainte de toate în sînge

Ștefan Bratosin

Luminile metroului

Subsolul Bucureștiului este luminat, de aproximativ șase ani, de oamenii acestor locuri și acțiunile lor îndrăznețe. Această lumină este constituită efectiv pentru oameni, pentru viața lor, a Capitalei lor care-și trăiește pasul cu veacul douăzeci, în plenitudinea maturității lui, mai sus cu cîțiva metri, acolo unde iau forme concrete de civilizație umană razele soarelui destinate Cîmpiei Munteniei. Este vorba de o altă respirație a timpului, de o nouă confruntare cu devenirile lui, de contactarea lui cu spațiul, important e că nu se mai pune problema unei trăiri inedite ci se consumă firesc un alt mare fapt cotidian al vremilor din interiorul și exteriorul imediat al gîndurilor noastre. Se pot consemna cîteva spuse ale miilor de beneficiari ai acestei realități și se pot ele fixa în scris fie și numai pentru simplul fapt că așa au fost ele în realitate? Da! Iată: De șase ani călătoria pentru Bucureștiul de deasupra, cel clasic, pentru uzinele lui și pentru casele lui, o fac doar prin Bucureștiul subteran. M-am obișnuit, aveam nevoie de așa ceva, pentru că este un mijloc modern de transport și pentru că este un mod formidabil de a călători doar cu gîndurile tale. Să mă explic: la suprafață vezi de toate, ideile se agață de case, de pomi, de oameni, vrei să gîndești ceva despre ale tale și te pomenești cu gîndurile aiurea și de multe ori ajungeam la serviciu obosit de negăsirea unor soluții sau ajungeam în pragul casei cu ideile despre casă răpite sau pierdute pe drum. Ei, cu metroul este altceva. V-am spus ceea ce știu eu că este important. **(A.Gh.I.).** La început am ezitat să cobor în gurile lui de absorbție a călătorilor bucureșteni, dar după ce-am făcut-o prima dată, am crezut brusc în el și mă simt tare în siguranță cînd călătoresc fie spre casă fie spre facultate. **(P.O.).** Nu merge încă unde am eu treabă efectiv, la Gara de Nord, dar ori de cîte ori îl pot folosi o fac cu fără a mai sta pe gînduri. Este cel mai ieftin, cel mai rapid și cel mai sigur mijloc de transport. **(R.T.).** Este o frumusețe și o necesitate care nu se vede dar se simte și asta este foarte important. **(G.J.).** Este de o modestie exemplară: nu se arată, nu se aude, stăpînește doar spațiile lui fără a încurca intersecțiile altora și face treabă mai mult decît toți **(A.R.).** Sînt curios dacă-și va păstra intimitatea cînd calea lui ferată va fi dublată de autostrăzi paralele, subterane, se înțelege, și I.T.B.-ul va circula tot pe-acolo! **(Z.D.L.).** Toate astea au luat contact cu hîrtia reporterului luni, 8 iulie 1985, în stația Eroilor, ora 11. Ceilalți doisprezece contactați să ne ierte neinserarea frazelor lor în contextul de față, considerăm important a-i informa noi pe ei cum că, fermi convinși că o treabă care merge bine are în spate o muncă susținută, am aflat cine-i în spatele acestei ordonate activități: **Întreprinderea de exploatare a metroului, București.** Marți, 9 iulie 1985, ora 9. Palatul C.F.R.-ului, intrarea G. Se intră greu, cu legitimații bine citite și descifrate, cu bonuri, cu delegații obligatorii. Ajung, după amabilități și insistențe, la tov. ing. Mihai Anghel, serviciul MATERIAL RULANT, secție de importanță primordială. Voi constata că aici orice amănunt este foarte important pentru că nimeni nu-și poate permite a se gîndi că s-ar putea ivi undeva, cîndva, vreo fisură. Dumnealui nu scoate un cuvînt despre metrou pînă nu vorbim cu șeful, tov. ing. Udriște Octavian. După care mă lasă pe „mîini bune", adică la biroul PLAN-TEHNIC-ORGANIZARE, adică la tov. Tatu Elena și Moldovan Tiberiu de la care aflu cele ce urmează. Că I.E.M. București a luat ființă la 1 august 1977, cu doi ani înainte ca, la 16 noiembrie 1979, să se circule experimental pe primul tronson al metroului bucureștean. Și că în acești doi ani s-au organizat, s-au documentat, au vizitat metrouri din lume, au elaborat instrucții tehnice, etc. pentru că dacă întreaga construcție era românească se impunea ca și exploatarea să fie de aceeași concepție. Lucru greu, de pionierat, dar perfect realizabil. La 19 decembrie 1979 au început să-și aplice cele pregătite la concret pentru că s-a dat oficial în funcțiune primul tronson al metroului, între Timpuri Noi și Semănătoarea, în lungime de 8,1 km și cuprinzînd șase stații. La 28 decembrie 1981 și-au extins activitatea de exploatare și asupra tronsonului Timpuri Noi—Republica, 9,3 km și șase stații pentru ca la 19 august 1983 să acopere specific și al treilea tronson, Eroilor—Industriilor, patru stații, 8 kilometri. La 22 decembrie 1984 (observați că împlinirile sînt toate aproape la sfîrșit de an!) se dă în exploatare tronsonul Semănătoarea—Cringași, 0,9 km, una stație de metrou. Cam doi ani se lucrează la un tronson, dar asta le voi afla de la întreprinderea care a proiectat și construiește metroul, nu? Da. La data la care vorbim metroul circulă pe 26,3 km și oprește în 17 stații. Există, în afară de astea, un depou și o secție de reparație material rulant. Tot la prezenta dată metroul bucureștean totalizează peste 300 milioane de călători. Cel mai aglomerat a fost astă iarnă, iar cifra record este o zi din martie a.c. cînd au fost transportați peste 450 000 călători. De la un capăt la altul al magistralei metroul face doar 30 de minute, de cel puțin trei ori timpul de circulație I.T.B. La orele de vîrf prin stații trece un tren la două minute. Trenul este format din minimum 2 rame (unitate de tracțiune formată din două vagoane care nu pot fi separate) și din maximum șase rame. La fiecare capăt de linie se găsește pregătită o ramă de rezervă. La data intrării în funcțiune a primului tronson metroul bucureștean era al saizeci și doilea din lume iar România ocupa locul douăzeci și opt în lista țărilor posesoare de metrou. A fost vizitat pînă la data de 9 iulie 1985 de către 48 de delegații străine, începînd cu șefi de state și terminînd cu specialiști în materie care vor să vadă cu ochii lor performanțele colegilor lor români.

Mulțumesc Elenei Tatu și lui Moldovan Tiberiu. În biroul tov. Mihai îmi sînt prezentați cîțiva pionieri ai întreprinderii sus menționate pentru că, repetăm, și în exploatare ca și în construcție, s-a pornit de la zero la bază stînd doar forțele proprii: Nicolae Stanciu, inginer, s-a ocupat de uzina de reparații rame, face același lucru astăzi; Iancu Stan, secretarul comisiei de pază și securitate împotriva incendiilor; Spiru Costică, inginer, revizor cu siguranța circulației. Înțeleg că totul este formidabil de important pentru că este vorba de un mediu neaccesibil oricui. Și nu subliniez nimic pentru c-aș comite nedreptăți într-ale prezentării. Nici nu fac comparații cu alte medii, redau doar puținul aflat în biroul sus menționat: toate accesoriile, mașinile, etc. sînt producție românească. Ramele se fabrică la Întreprinderea de Vagoane Arad. O ramă are peste 40 000 de componente. Din punct de vedere al siguranței circulației ea prezintă calități demne de reținut: oprire la punct fix, mers fără pilot, etc., toate astea dacă ar fi să se întîmple ceva în afara normalului. Dar pînă azi totul a decurs normal. Din punct de vedere al exploatării metroul este organizat pe principii C.F.R. Primii oameni au fost chiar veniți din acest sector. Acum pregătirea se face separat, este de fapt o altă specialitate, există liceu propriu cu școală profesională, școală de maiștri, intră numai cine știe ce muncă va face și dacă-i va place să facă așa ceva, treburile merg foarte bine, personalul este foarte tînăr. Revizuirile sînt tot pe principii C.F.R., preventive și planificate, nimeni nu așteaptă ca ceva să se „ceară" reparat.

Spre sfîrșitul acestui an întreprinderea cu oamenii cărora stăm de vorbă vor asigura siguranța călătoriei bucureștenilor pe primele două tronsoane din magistrala a doua, I.M.G.B.—Piața Unirii 2, 10,4 kilometri, 8 stații de metrou. Atît despre asta. Săptămîna viitoare îmi voi face delegație și voi merge la Întreprinderea Metroul București, întreprindere care, cu ajutorul a 12 ministere și peste 15 institute de cercetare românești, l-a gîndit, l-a planificat, a construit și construiește metroul bucureștean. Și acolo voi afla pentru dumneavoastră — destul de informați în materie pentru că s-a scris mult și competent, pe merit, despre acest subiect fascinant — despre începuturi, despre primii oameni coborîți în subsolurile Capitalei cu gînduri constructive, despre greutăți și victorii ale acestor începuturi, despre neprevăzut și marele prevăzut care circulă parțial între interesele noastre, despre magistrala 2 în construcție, despre experiența căpătată la magistrala 1, despre siguranța cu care se lucrează la magistralele 3 și 4 pe hîrtie sau pe teren. Și vă voi propune și despre aceste subiecte tot fraze directe, fără adăugiri poeticești, pentru că despre lucrurile cu adevărat mari nu se pot spune decît fraze simple. Așa a hotărît, de milenii, mersul lumii civilizate, mersul dinspre sine și înspre sine al acestei lumi.

Cornel Brahaș

Solara dăruire

Solara dăruire.
Istorie nouă –
Curcubeu peste timp
Înveselind pămîntul.

Timpu-i mai vrednic
Ca oricînd,
Țara-i actul de identitate –
Șingelui ce mă călătorește;
Ochii-mi zîmbesc.

Te-am văzut
Cu degetul la tîmplă.
Spre ziua de mîine trecînd...
Te-am văzut
Sărutînd pruncii pe vise.

Nicolae Sinești

POSTA REDACȚIEI
de Ion Gheorghe

ELENA CÎMPEAN : Timpul și spațiul unui punct : „În înălțime / și / în profunzime / se rupe scara : / osemintele ei trec în aer / de-acum respir / cu ochii / respir / imaginea punctului / care vine din imaginea cuiului / bătut în colțul unei amintiri". Însă fără **prezentarea** ce v-o face Paul Grigore care este elevul celebrului Grigore Paul : aiureli, s-avem pardon !

ȘTEFANIA RUS : Învățați să tăiați, să tăiați, să tăiați ! Izvor : „Fulgul de nea mă prinde în treacăt / mă trezește, mă strigă pe nume / În lacrimă se preface ușor / E picătura de izvor băută de mama ieri". **Mare de oameni** : „Zbuciumată mare / Murdară / Sărată și curată / În tine nu se mai oglindește / Nici o Zină Cuminte / ... / Viața va avea ca stemă / Pe cine și ce ?"

ION RUSU : Această Iluzorie : „Floare de colț eu te-am văzut în alb veșmînt / Ești mică libelulă ce se avîntă-n zbor / Asemeni unei flori sihastre pe ogor / ... / Te pierd în zările singurătății Lor / Și inima și brațul mereu, mereu te vor". Bateți la mașină, dar citiți și mai mult : poezie bună !

VIOREL PARASCHIVESCU : Patru fragmente : „Văzînd înverziri de adevăr ale luminii / cum / viespii de salcie-nstăpîneau / discordia-ntre mirezme / ca pe un vînt mă zbuciumași / candelă orbită / cu ne-ndurarea ta de timp / de tine și de toate". 2) „ ... / Sarpele cîntă, îți adoarme și mîna / rămasă trează pe blana vulpii / te înconjoară pietrarii și cer / să li se spună totul despre piatră / ... / Cîntecul șarpelui încetează / ca o alungare a unei adîncimi din ea / ... / cuvintele pietrarilor pe seama pietrei / ... / prin ochii lor șarpele suge asfințitul / cine i-ar mai putea trezi, așa cum dorm / înmiresmați de moartea vulpii / în locul unde doar poți bănui anotimpul". 3) „Îmbrățișați în așternuturi ale mucegaiului / ... / fascinația de-a repeta somnul / din prima noapte-a vieții / înghețuri extatice / corcite în tăriile purpurei / ceva din arderile gîndului / ajunge unde heliul / coagulează. dînd timpului timp". 4) „Cîmpul cu maci / înecat în datina ochilor / ... / dospește / în albul florilor de vise / noua dogmă a luminii / și-a fost dimineață / și-a fost noapte / O, venind / te-as găsi / captivă în albul mestecenilor / cîtă lumină / cîtă lumină i-ar mai trebui / genunchiului tău să se-asculte / foetus al focului / lepădat de timp / în fața altarului — / ... / cîtă lumină / cîtă lumină i-ar mai trebui". Luați-vă în serios !

GLAVAN M. : Citām din cinci : **Nisip** : „auzi? / cum fișiie nisipul / curgînd prin noi — / ... / etern nisipul din plnze / de corăbii sfărimate / nisipul trecîndu-ne prin / oase, tăcut în ape, în temelii / călător, sfîrșind ca un șarpe / din lună strecurat în trupul / meu neliniștit. / ... / căci stelei nisipurilor mă-nchin, / antic păstor înjungheat de astre / sub legile cerești / ... / fugare, necunoscute chei aruncate, / sufletul mi-l alungă — umbră de cal / lucid peste ape — oasele-mi / goale clepsidre — departe". **Corespondență** : „Un clavecin cîntă / în steaua de sus / ... / lumină a mareelor de argint : / șan de cristal al regilor / palizi, în care muzici / picură reflexe : / ... / polenul lumilor ce au pierit / nocturn poleind / ... / aripi translucide de statui / Diafana zăpadă a Timpului / ce ne înghețată". **Scurt moment de primăvară** : „Lanțuri ale ploii, de aluminiu, ușoare / ciocnindu-se peste oraș / și-o ancoră verde ca o plantă de apă / ce-adăpostește între brațe mănunchiuri / de păsări ciripitoare, fericite și ude. / Pretutindeni cuiburi de sălcii / și zboruri lucioase de acoperișuri / plutind peste oraș, aeriene zbateri / și mătăsoase întîlniri, fintîna / unei transparente meduze / — / insesizabile atingeri în văzduh. / Suflet foșnind în petece surîde / ... / libera vietate a ploii o clipă / zvîcnind în jetul alb al zilei." **Gîndurile mele** : „Ca și cum mișcîndu-mă, / gîndurile mele ar deveni / dureroase, tare sunînd / ... / asurzindu-i pe cei din jur / neștiutori și mirați / ... / Și liniștea, ah liniștea, / începe să-mi curgă pe tîmplă / încet, ca un fir de sînge". **Vechiul ev** : „Și ce-aș putea să mai spun / chipului tău de-acum ? / ... / Acolo ard făclii și timpul / Se mistuie-n lumina lor absent. / Nu știu cum plutește în noi / Un aproape duios dezastru și ca / un miros de ars mai stărnie / Fanatismul vechiului Ev ? / ... / Coruri se deslușesc în prăbușiri / de ziduri, și mări se smulg din / neliniștita consistență a / trupurilor noastre. / Și pretutindeni haotic sclipesc / mări. Revoltă a lumii și a spațiului dintre noi. / ... / Ce-aș putea să mai spun / Chipului tău de acum ?" Noi nu predăm **Tăierea** decît a versurilor nereușite și numai într-o singură lecție. Dacă se prinde, bine : unuia și altora. Însă : **Sfîrșit vacanței, În tăcere, Funebra primăvară, Apropierea primăverii, Copilărie**, le-am ales pentru **Antologie — Un nume nou.** Căutați-ne pentru o vedere la cenaclul Dacia Phoenix.

CECILIA MAN : Acestea, și-atît : mai mult nu-i chip : I. „Tăind un copac la marginea pădurii / De unde se vede satul și valea / Un țăran desface legătura / Dintre cer și pămînt". II.: „Șarpe și șarpe și șarpe / Se preface fiecare arbor în șarpe / Iar piatra în ou de șarpe / ... / Și nevăz în piele de șarpe / Și drumul în coadă de șarpe / Și stele în ochi de șarpe / șarpe și iar șarpe". Mai dați pe la noi.

EUGENIA BLANARU : Ziceți, în biletul ajutător : „cred că e prima dată cînd mă adresez, cu versuri, revistei dv. — dar nu sînt cu totul sigură". Păi vedeți ? Năzdrăvănii de acel soi, primim de la dv. cîte trei, patru, plicuri pe săptămînă ; dar le iscăliți cu alt nume.

ELA LIU : ... (nu știm ce) **fără transport** : „Între mine și vis există o piatră / neînfloritâ de pași tăi / Mi-ai lăsat în odaie aseară / cîteva șoapte, pe un dulap trist, / altele le-am împăcheiat / într-o foaie velină". În ceea ce ne privește, sînteți : O, la, la ! Ela Liu, La ce ziceți pe cea rară / Celu lozâ.

PETRE VLAD : Sînt, frate drag, dragă ; cît nu știu încă sigur.

MARIN MÂRZA : XXX : a : „De la o vreme iubito / îți simt scheletul mai aproape de lacrimi / plec-mi spală palma de mingiieri / și toamna se unită-n simburi / ... / Se mingîie iarba / de călcîiul tău adormită. / și toamna-ți dă cu putred pe la ochi / și un dejun de ceață / rîsuită-n cer ce păsări : / a trecut vremea, iubito, / cînd înălțeam în pumni. iubito, / aerul din preajma trupului tău / și nici măcar n-ai plînsul / de bucăți surîsului tău / o, trupul tău a fumat / ca în aspin în băile publice / uitat de cine știe cînd / zărbit să-și șteargă palmele / tăind de spumele purității". XXX : b: „Casa mea / rămîne doici o înconjoară / paradis cu îngeri albi / cu dinți de fecioare / casa mea / cu ușile larg de sărutări / ... / Toamnă, îmi pierd prietenii / din cauza umbrei, / podeaua casei gălbenită de burnițe / ... / Toamnă, plăcinte fierbinți / — sfărîmați pe trotuare : / trag de fiecare / viață și gîndul / lucid asemeni picăturilor sîngerînde / o, am dărîmat casa / de pe umerii mei / înalta societate a lacrimi / — / trebuie să vină instalatorii. / o, trebuie / să aud larg și rotunjește / prin care va curge / drăgălășenia". Mai trimiteți.

BARBĂROSIE TOMA : În **Oglindă**, aceste rîndu-rile-n colțuri zac, / Și-n ploi, în brumă se prefac / N-ar trebui atunci, să tac ?" Așa să faceți: nici o pagubă.

CHIRU SIMONA : Citește, drăguță, poezie, cu picioarele-n apă rece, să meargă bine mintea-n cele calde. La 19 ani se află poeți cît oamenii și oameni cît poeții. Nu glume ca alea...

GEORGE NERA : Nimic : nici măcar nimicuri.

NICUȘOR NEDELCU : Din **Crez**, atît : „Mi-am imaginat iubirea un templu / și-atunci am văzut galbene frunze / coborînd melancolic pete de viață : „Totul era un frig imens / din care ieșeau să respire / oglinzile de ceară — / chiar tu erai oglinda de ceară" și-n **Să-nceapă, iubita** : „Privește cum soarele aruncă tot mai rar / Rafale de căldură / în geamul tău și-al meu" ... La mai bine !

ALEXANDRU MOISIA : Doar acest loc : „Și focul reînvia pereții cu șterse, cutremurate icoane era atunci / Din nou acea mireasmă a întoarcerii lor, lung asediu și paloare în seară, / Și iar vedeai viața lor în hainele morții, împreunarea mîinilor și tăcerea. / Tulburata licărire a ochilor în negre odăi. / E o mască nouă pe aceeași tristețe a ta, o altă fervoare în singurătate / ... / Cum o deschidere a porților ar fi fără de veste și potopitoare reîntregire / cu măreția ajunsă pe culmi în făpturile abrupte-ale cărnii".

IOAN ISTRATE : Ziceți în bilețel : „Nu înainte de-aș cere scuze pentru clipele reținute, un tînăr iubitor de tot ce e frumos și drept, vă trimite cu drag versurile sale și vă roagă să nu-l judecați prea aspru pentru micile greșeli". Am primit scuzele și le-am reținut : însă versurile, nici unul.

PĂPUȘOIU DUMITRU : Nicidecum, nici de ce, nici cui.

GHINEA DANIEL : Moș Gae : „Păzea sămînță și tușea / în somn, / la masă, / pe canapeaua de la drum, / la pătule / de frica pădurii / de frica pămîntului și / a rămas acolo / se zvonise că / la primul război / spintecase un neamț, / la al doilea / doi / îl știau de frică și / a rămas la pătule / să păzească sămînța". **Toți** : „Plecau toți decunoapte / să nu-i simtă și ciinii / ... / pe poteci subțiri cît talpa de femeie / prin iarba izlazurilor / prin porumbii cimpului / prin mohor / prin lucernă / se-ntorceau seara tîrziu / ... pe-o potecă subțire / cît talpa femeii / să nu-i simtă ciinii / să-i latre". Unde cîntă pitpalacul e de ghine !

POPOACA ANCA : Maturitate : „Mingiiam toți ciinii / dar purecii unora / m-au făcut / cuminte". Anca Popoacă, nu te da de ciini la joacă.

ASTA — Pitești : ....Cînd aripi multe mor în gînd / În timpul nenăscut nicicînd / Și gîndurile-n colțuri zac, / Și-n ploi, în brumă se prefac / N-ar trebui atunci, să tac ?" Așa să faceți: nici o pagubă.

CHIRU SIMONA : Citește, drăguță, poezie, cu picioarele-n apă rece, să meargă bine mintea-n cele calde. La 19 ani se află poeți cît oamenii și oameni cît poeții. Nu glume ca alea...

GEORGE NERA : Nimic : nici măcar nimicuri.

NICUȘOR NEDELCU : Din **Crez**, atît : „Mi-am imaginat iubirea un templu / și-atunci am văzut galbene frunze / coborînd melancolic peste ruinele acestuia". Căutați-vă toiag de drum lung.

EMIL MANOLACHE : Acești doi poeți : Dimitrie Stelaru : „M-a incolțit alcoolul / Anii sar la mine / Peste cusătura rănii de cuțit / Din palmă / Stă norul crișmei / Vinul mă împrumută / Cu toamne / Banii mei rîd de paharul / Spre care întind mîna". Maiakovski : „Caut între gîndurile lui / Cărbuni / Pentru o locomotivă proletară / Pajura-i / Cuprinsă de flacăra albastră a salopetei. / Ciocanul sfarmă umilința veacului / Și dăruie văzduhului o salbă nemaipurtată. / Războiul tremură în gloanțe / O nouă lumină dă ocol steagului / Revoluția cîntărește lumea / Pe inima lui". Mai trimiteți.

ELENA FECIOARA SCÎNTEIOARĂ : Din cele 15 (cincisprezece) poezii am reținut acest fapt, ca informație prețioasă, de folclor : „bătrînul meu tată a plantat în fața casei un tei, cînd eu am venit pe lume". Este o datină hiperboreeană, dar n-are a face cu versurile ce ni le-ați trimis.

MIHAI IONEL : Între cele șase poezii, se află una barată de cuvîntul : **nepublicabilă**, pe care singur vi l-ați aplicat în diagonală, pe text : **Floare de colț** : „Aseară / cineva mi-a spus că la munte a nins / Dar eu simt pe buze cum te topești / Și cum plouă / Un fulger ne-mparte sărutul în două ! Și lacrima focului pentru tine e nouă / Ca floarea de colț / În care mă regăsesc neatins / Deși dira ta de plăcere a stins / Petala unui prieten de rouă?". Nu vă mai stampilați singur : publicabilă, nepublicabilă. Scrieți, de restul avem noi grijă !

D.R. IACOBESCU : Iarna : „Iarna, / la-nceput de decembrie / strecurîndu-se prin întuneric / pare-o corabie / eșuată la gura unui / fiord". Mai departe, altădată.

ALEXANDRU S. PETRIA : Patru, astfel : **Gravitînd** : ...„Rătăciri biruitoare / solare ploi / Iar iedera crește peste / cuvinte / brazi lunecînd în / somnul alb / ninge, te regăsesc / nu vorbe schițate / de buzele tale. **Casa de vanilie:** „Șoimul zboară decupînd / din / rostogolirea norilor / prima imagine / țesătură sublimă / case de vanilie / inconjurate de braconieri / o problemă fundamentală — iubirea / ... / porțile deschise / odată cu / trimiterea scrisorilor / spre / Sud". Și : **1** : „Lame tăioase-mi crestează / gîtul să sărut asfaltul / în adăpostul întunericului / leii de bronz așteaptă admiratori / nocturni vreau să mă / nasc încă o dată / tu ești Dalia te-ntreb / Dalia ? / mă mulțumesc numai / ... / Zidită sub soarele / încins / de-o nouă aureolă / Dalia. Dalia ?" 5 : „Păsările vacanței stelele / ... / copaci iubesc / frunzele deplîngîndu-și soarta / o mînă bolnavă așează cărămizi / privește, ține minte, / s-ar putea ca încă o dată / mîna bolnavă să / așeze cărămizi / rînduri, rînduri". Bune toate și mai ziceți!

Simbolul unității

Urmare din pag. 1

dumneavoastră hotăritor în înfăptuirea uriașelor transformări revoluționare pe care România le-a cunoscut în cei 20 de ani de cînd conduceți destinele partidului și ale poporului, se spune în Omagiul adus în această zi tovarășului Nicolae Ceaușescu. Apreciem cu profundă mîndrie — așa cum poporul însuși o face — că anii aceștia de victorii fără seamăn alcătuiesc epoca cea mai luminoasă din întreaga noastră existență, pe care, cu aleasă cinstire, o numim cu toții „Epoca Nicolae Ceaușescu".

Sînt concentrate aici, în aceste cuvinte, sentimente și idei care animă întreaga țară și fac arcul de boltă al unei simțiri politice românești de cea mai nobilă și mai întinsă rezonanță. Pentru că este cert, le-a fost dat generațiilor de azi ale României să trăiască acest moment al împlinirii a douăzeci de ani de la evenimentul care a marcat în mod hotărîtor progresul și civilizația națiunii, Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român. Biografiile noastre, ale tuturor, se situează în zona de iradiere morală, politică și socială a acestui eveniment. El a declanșat începutul unei adevărate renașteri naționale și se constituie în acea operă de pionierat prin care o țară întreagă și un întreg popor se definesc la orizontul propriei lor identități, făcînd un act viu, de strînsă și puternică legătură cu trecutul înaintat, cu patrimoniul de valori și abordînd în același timp realitatea momentului, ca și aceea a perspectivei, cu un curaj care nu era altceva decît expresia politică și socială a propriilor posibilități, a luciditățpi maxime cu care ne angajăm pe un drum lung al prezentului și viitorului.

Pe plan politic, el, acest eveniment avea să consacre o mare și binevenită primenire a ideilor, eliberarea de dogme și aplicarea către propriile noastre realități, în funcție de propriile noastre cerințe și posibilități. Pe plan economic, el, acest eveniment avea să producă o largă revitalizare în spațiul muncii și creației, un reviriment resimțit la dimensiunea industriei și agriculturii, a dezvoltării rapide, accelerate.

Socialismul cu poporul și pentru popor, aceasta a fost în mare ideea centrală și în cuprinsul ei se poate identifica însăși concepția noastră despre libertate, independență și suveranitate, se pot identifica înseși temeiurile și amplitudinea de ordin economic, politic și social ale dezvoltării, ale progresului și civilizației. Vorbim de personalitatea unei adevărate epoci și este indiscutabil că ne referim, cu puterea faptelor și a realităților celor mai complexe, la personalitatea celui căruia partidul și poporul i-au încredințat cîrma destinului național, secretarului general al partidului, președintele României, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Acești douăzeci de ani sînt o decadă vie, vie a vieții politice, economice și sociale de o deosebită efervescență a României reprezintă emblema unui astfel de adevăr și istoria ca și realitatea în permanență devenire îl confirmă. **Doresc să declar și în acest cadru**, sublinia secretarul general al partidului în memorabila cuvîntare rostită la plenara Comitetului Central și activului de partid, **că dacă, prin abstract, ne-am întoarce cu 20 de ani în urmă și ar trebui să stabilim pe ce cale să mergem, nu am șovăi nici un moment — chiar cunoscînd greutățile pe care le-am întîmpinat — să mergem cu toată fermitatea pe aceeași cale de luptă și muncă revoluționară, de înnoire a societății, de făurire a socialismului și comunismului, corespunzător condițiilor din România, năzuințelor poporului nostru.**

Secretarul general al partidului a fundamentat teoretic și practic întreaga politică a dezvoltării noastre materiale și spirituale, de operă și activitatea sa revoluționară se leagă toate înfăptuirile acestui timp, prin gîndire și năzuințe creatoare sînt ilustrate și se ilustrează în cîmpul real al muncii și vieții toate disponibilitățile morale și sociale ale poporului, întregul său potențial. Ne-a reprezentat și ne reprezintă cu fidelitatea și trăinicia unor sentimente și aspirații majore, este simbolul și călăuza după care ne exprimăm în gînd și la altitudinea celei mai depline unități. Fie că ne proiectăm la scara reală, pe mai departe și cu noi argumente, viitorul, conform programelor adoptate de Congresul al XIII-lea (al cincilea în cronologia și dinamica acestor două decenii) fie că, apărător ferm al intereselor fundamentale ale națiunii, militează consecvent pentru pace, pentru înțelegerea și cooperarea largă, internațională, pentru făurirea unei lumi mai drepte și mai bune pe planeta noastră. În toate răzbate suflul dinamic și înnoitor al unui cuget care, deopotrivă și în egală măsură cu viața, știe că umanismul și umanitatea pot și trebuie să primească aportul neîncetat al fiecărei țări și al fiecărui popor.

În atmosfera vibrantă, de profundă mîndrie și satisfacție pentru toate marile realizări obținute în cele două decenii care au trecut de la istoricul Congres al IX-lea și de la alegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu în funcția de secretar general al partidului, toate acestea primesc confirmarea pe deplin a prezentului și viitorului și ne legitimează în sensul unei și mai profunde și mai cuprinzătoare angajări.

Libertate, demnitate, încredere

Urmare din pag. 1

meiul aceleiași rădăcini. Oricît am aspira către particularitate, indiferent de pozițiile avantajoase sau doar modeste pe care le cîștigăm în vastul orizont social, nu vom putea face abstracție niciodată de liantul istoric care ne-a consolidat.

Biografia generației noastre a început în urmă cu douăzeci de ani. Nu ne-am născut atunci, dar, ca într-o revelație, atunci ne-am descoperit conștient. Un eveniment istoric de proporții greu măsurabile — Congresul al IX-lea al partidului — avea să producă dislocări sociale care resorbeau existența noastră comună în matca unui neașteptat destin. Dinamitat din adîncuri, dogmatismul avea să se prăbușească eliberînd din dictionarele în care fusesră întemnițate — libertatea, demnitatea națională, aspirația — și noi care ne aflam în Bucureștii anului 1965 ne amintim și azi bucuria cu care le-am ovaționat reintegrarea firească în existența fiecăruia dintre noi. Era 24 iulie și la conducerea Partidului Comunist Român fusese numit un bărbat tînăr : Nicolae Ceaușescu, un om hotărît și foarte [illegible] care [illegible] de mii de oameni [illegible] în [illegible] mare piață a Capitalei l-au [illegible] cu [illegible] emoție, vorbind despre [illegible], semnificînd dreptul popoarelor lumii de [illegible] singure soarta, fără amestecul nimănui, un luptător cu o voință și putere de [illegible] nestrămutate, o cărui activitate și-a pus [illegible] de [illegible] asupra vremii, încît [illegible] i-a [illegible] numele.

S-a [illegible] atunci un dezghet care a lăsat [illegible] și existenței să curgă iarăși pe albia [illegible] normale, o descătușare de energii [illegible] în [illegible] tuturor sentimentul de [illegible] solidară, cristalizată într-un rost [illegible]. Eram liberi : aveam încredere : eram [illegible] să participăm. Suspiciunea, delațiunea și frica dispăruseră fără urmă, lăsînd să pătrundă o lumină prielnică, un climat moral generos în care făptuirile noastre de adolescenți firavi și înfricoșați s-au împlinit și au crescut viguros.

Ca într-un experiment care trebuie să confirme o legitate fizică imuabilă, spiritualitatea declanșată de Congresul al IX-lea al partidului a dovedit, într-un regim de exactitate științifică, faptul că în afara libertății de gîndire și acțiune — creația nu poate exista. S-a produs în mod concret o explozie. O strălucită afirmare a artelor care a impus cultura română interesului universal. Toate marile izbînzi culturale își au sorgintea în anii aceia și indiferent dacă ele s-au produs chiar atunci sau după perioade de gestație ceva mai îndelungate, poartă egal și inconfundabil pecetea acelui timp. Marea noastră școală de teatru s-a născut după 1965. Marea pictură, muzică și sculptură, grafica militantă și artele monumentale tot atunci s-au dezlănțuit. Toți marii poeți ai literaturii noastre de astăzi au apărut în climatul creat de Congresul al IX-lea. Cei mai mulți dintre critici și prozatori. Aceeași benefică febrilitate creatoare s-a răspîndit peste tot limpezind ideea de generație artistică unitară, o lume solidară atît în strădania ei de a dobîndi performanțe, cît și în obligația morală de a fi la înălțimea ofertei pe care istoria i-o făcea.

Nu putem exista în afara unui climat moral. Dreptul la o existență omenească normală, climatul, atmosfera de încredere și de sinceritate care a rîndeacat atîtea drame zadarnice, atîtea suferințe chiar și printre adolescenți ne obliga la recunoștință, la muncă, la o conduită etică pe măsura Binelui care ni se făcea. Vreau să spun că Congresul al IX-lea ne-a încărcat pe cei care l-am trăit dezlegările de un mare și durabil entuziasm. Că foarte mulți dintre noi îi datorăm existența și că datoriile de onoare se plătesc. Epoca nu e lină. Sînt probleme grave cu care ne confruntăm și noi și se confruntă și alții, dar nimic nu ne va împiedica să le depășim pentru a ne onora obligațiile, pentru a apăra spiritul Congresului al IX-lea, climatul de încredere și de muncă, de demnitate și libertate care ne-a consolidat biografic, așezîndu-ne în adîncul ființei structura imuabilă a aceleiași temelii.

Vară jubiliară

Urmare din pag. 1

nerațiilor care se întîlnesc aproape sub același arc de cer astăzi și își dau mîna prin forța și amploarea lucrurilor deja înfăptuite. Ele au avut un anume fel de a privi și chema viitorul atunci în urmă cu douăzeci de ani, au avut și au un anume fel de a-l privi, de a-l calcula și discerne acum din prezent. Căci e logic, o viață eroică de tînăr erou și patriot înflăcărat, revoluționar, se angaja atunci în fruntea partidului și a țării, o răscolitoare și prodigioasă conștiință ne chema la realitate, la adevăr, dar și la spirit înalt, vizionar.

Se schimba ceva în viața noastră, a fiecăruia, pentru că țara se trezea din rădăcini. Nu, nu avea cum să fie ușor, o spunea cu glas tare și cuget întreg, inspirat, însuși secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, proaspăt ales la cîrma destinului național. Nu avea cum să fie ușor și nici lipsit de căutări, de zbateri și sacrificii întreg acest drum de la capătul și pe traiectul căruia privim azi cu ochii minții și ai sufletului celui mai încăpător. Pentru tot ce a urmat, Congresul al IX-lea rămîne de aceea ca un act inaugural. Exponențial prin forța și amploarea deliberărilor sale, acel tip de eveniment care printr-o extraordinară limpezime a adevărurilor și o extraordinară, lucidă cuprindere a problemelor vieții rămîne intim legat de soarta noastră, a tuturor, și ne instruiește asupra propriului nostru destin. O viață de tînăr trecea în fruntea partidului și a țării, iar în ceea ce se hotăra atunci avea și un sens eliberator. Cei douăzeci de ani care alcătuiesc destinul și dau dimensiune de epocă acestei vieți stau mărturie în permanență și vie actualitate.

L-am ascultat atunci, exact în urmă cu două decenii, pe secretarul general al partidului și l-am ascultat acum sub cupola aceleiași săli care mi s-a părut și îmi pare că vibra de ecourile unei memorii de esență. Cu experiența de acum, am fi lucrat mai bine, desigur, spunea conducătorul partidului și statului, dar calea dacă ar fi s-o luăm de la început, nu ar fi alta. Îl ascultam asemenea tuturor celor prezenți și gîndul meu relua o clipă aripa de zbor de la început, se înconjura de acea rostire de atunci care ne elibera de un nefast și atroce sentiment triumfalist al mersului prin istorie și ne reda unei discipline concrete a realității, rigorii și echilibrului care veneau deopotrivă din istorie și viață, din tradiția care ni se releva și pe care aveam să o dezvoltăm pe terenul propriilor noastre cerințe și posibilități. Primenirea ideologică a contat cel mai mult și în acest vast creuzet au putut apărea altfel și ideile de libertate și independență și imaginea lor mult mai vie, mult mai tonică și omenească, după frămîntări care țineau de domeniul realului, al posibilului în maxima sa extensie de muncă, gîndire și viață.

Vor trece ani, se vor adăuga noi ani la destinul acestei epoci, iar noi, cei de azi ne vom aminti pentru noi și pentru urmași de măreția și simplitatea acelui moment unic, inaugural care a fost Congresul al IX-lea și de investirea la cîrma supremă a unui mare bărbat. Ne vom aminti și de acest moment de acum, omagial, ca să lăsăm țării mărturia și ecoul unei conștiințe de cea mai nobilă și mai certă identitate.

CONFABULE

* * *

Pe cîmpia verde și galbenă totodată
dincolo de tufele de mure
mai aproape de un deal pe care
copacii își întindeau alene crengile
ca și cum ar fi obosit
de atîta umblat
acolo departe acolo am zărit
o corabie albă
cu pînzele albe
numele ei însă
deși era scris cu rosu
nu-l puteam desluși
ce-i asta te-am întrebat
ce să fie mi-ai spus
muscind cu cruzime dintr-un măr
e corabia cu care am venit
noi doi

Iulian Neacșu

REVISTA REVISTELOR

„Manuscriptum" nr. 2 / 1985

În nota obișnuită, care plasează elementele fixate mai demult de Perpessicius și de Al. Oprea, numărul al doilea, pe 1985, al revistei de istorie literară „Manuscriptum", aduce numeroase contribuții inedite, documente din arhive, preocupări mai ales o direcție a literaturii noastre ilustrată prin capodopere. Sînt astfel prezenți acum Dimitrie Cantemir, [illegible] Ion Barbu, Mihail Sadoveanu : [illegible] interesante contribuții aparțin lui Adrian Marino, Ion Pillat, G. Coșbuc, Zaharia Stancu. O numeroasă înșiruire de autori de inițiere [illegible] valoric înalt, care este caracteristică [illegible] publicației. Multe din aceste documente [illegible] valoare care le înalță din simpla curiozitate arhivistică : în general, cultul pentru [illegible] mai ales cînd este vorba de [illegible] și a căror operă e în bună măsură [illegible] ar fi putut să ducă la valorificări [illegible] față de însemnătatea propriu-zisă a documentului. Nu este cazul acestor interesante texte, unele dintre ele adevărate [illegible]. O prefață la „Istoria Imperiului Otoman", a lui Dimitrie Cantemir, publică (într-un chip științific, aproape un model de editare) Dan Slusanschi : studiul introductiv aparține lui Virgil Cândea, care a și descoperit acest manuscris în fondurile documentare ale Universității Harvard. Niște „pagini germane", conținînd „notițe despre Egiptul antic", aparținînd lui Mihai Eminescu, publică în versiunea românească (traducînd, așadar, din germană) G. Pintea. Un alt manuscris al traducerii „Divinei comedii" (în versiunea cu G. Coșbuc) este adnotat de Gh. Chivu. Niște „fragmente dintr-un curs de matematică" sînt ale lui Ion Barbu. Ion Vinea dă ocazia Constandinei Brezu unui interesant „excurs documentar". („În atelierul lui C. Brâncuși"). O nuvelă, „Prințul", (de Zaharia Stancu) este editată de Fănuș Băileșteanu. Claudia Dimiu revelează [illegible] dramatizare uitată a romanului „Ciocoii vechi și noi". Insolite sînt cîteva poezii ale lui Stefan Odobleja, cunoscut ca autor al „Psihologiei consonantiste". În cuprinsul unei rubrici cu tradiție („Scriitori români în arhive străine") Ileana Deaconescu publică interesante poezii inedite ale lui Pius Servien, din jurnalul lui Petre Comarnescu, Traian Filip extrage cîteva pagini dedicate operei lui Ion Țuculescu. Însă [illegible] mai interesante contribuții de altă sînt, pe de o parte, o corespondență din Portugalia aparținînd Mariei Clara Pereira Da Costa, intitulată „Mitul lusitan" (aducînd lumini noi în chestiunea relațiilor literare româno-portugheze), precum și o dezbatere dedicată „tinerei generații de istorici literari", unde se remarcă mai ales intervențiile lui M. Ungheanu și Paul Cornea, (această dezbatere ar merita un examen mai amănunțit). În general, acest număr exprimă în chip fidel starea istoriei literare românești de azi și continuă linia solidă, inteligentă, lucidă pe care „Manuscriptum" o urmează de mai bine de cincisprezece ani.

A. S.

Ziua cea înaltă de istorie

Urmare din pag. 1

[illegible] zilele spre înălțimi de munte. Acolo, sus, axiomatic istoriei este de esență de brad și de esență de mare faptă, de ev nemuritor. Dacă patrunzi în calendarul istoric al națiunii române zile, cele mai multe, formează lanțuri de munți, brîuri de Carpați cu virfuri ce sărută cerul albastru, înălțimile cele mai îndrăznețe. Ele încing istoria românilor de la un capăt al devenirii la altul. Pe un astfel de brîu s-a scris cartea noastră de căpătîi. Și dacă citim din ea cu sfințenia unui neam, întîlnim zile ale căror piscuri poartă nume celebre, Războieni, Călugăreni, Rovine, pun care ne-am ridicat deasupra viiturilor și furtunilor de tot felul. Și este zile se mai numesc 8 mai 1921 sau 23 August 1944, cînd conștiința istoriei noastre și-a adunat esențele de lumină și de împlinire națională și socială.

Printre aceste virfuri carpatine este unul care le însumă pe toate cîte sînt. El se numește 24 iulie 1965. Atunci, în acea zi de istorie românească se deschidea un orizont spre o epocă, unică prin semnificațiile și împlinirile ei spirituale și materiale. În acea zi, dînd glas istoriei, poporului român, Congresul al IX-lea al P.C.R. a ales în fruntea partidului, pe cel care reprezintă însăși esența acestei națiuni, pe cel mai iubit fiu al poporului, pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, omul, pe care istoria l-a așteptat să vină, omul, care, venind, a făurit istoria înaltă și dreaptă a României moderne. Atunci, a bătut de la înalta tribună a comunistei deveniri, ceasul cel mare al istoriei socialiste. Începea o epocă, în care timpul se condensa pe măsura faptelor cutezătoare, care se înfăptuiau și, care, dădeau, an de an, o nouă înfățișare acestui pămînt și acestui popor străvechi. Începea epoca pe care, cu toți, o numim cu mîndrie patriotică, „Epoca Nicolae Ceaușescu", cea mai fertilă din întreaga istorie a românilor.

Din perspectiva celor douăzeci de ani care au trecut de la acea bornă de hotar, ochiul și mintea noastră măsoară în lumină dimensiunea acelei zile, măsoară ziua cea înaltă de istorie, care domină lanțul carpatic al calendarului românesc. Sînt rare astfel de zile definitorii, de coincidență între interesele, nevoile și aspirațiile unei națiuni, ale unei societăți și personalitatea politică aflată în fruntea ei, sînt rare, și tocmai de aceea pline de o adîncă semnificație. Nici o epocă a istoriei noastre n-a fost în stare să transforme timpul la o astfel de dimensiune, să-l condenseze în realizări fără precedent. De numele secretarului general al partidului sînt legate toate marile ctitorii ale acestei epoci. Transfăgărășanul, Canalul Dunăre-Marea Neagră sau metroul bucureștean sînt capodoperele, care vor vorbi viitoriimii despre ce a însemnat pentru destinele poporului român alegerea de către marele forum al comuniștilor români a tovarășului Nicolae Ceaușescu, în fruntea partidului.

Astăzi, după 20 de ani de la istoricul Congres al IX-lea, după 20 de trepte săpate, prin muncă și creație fără răgaz în marmura istoriei, după douăzeci de piscuri urcate de popor, reiese limpede, ca-ntr-o apă de izvor, că legămîntul secretarului general al partidului de a sluji cu neostoită voință, cu devotament nemărginit, cu patos revoluționar, partidul și poporul, interesele vitale ale națiunii, a căpătat contur de epocă nepieritoare. Densă în evenimente, „Epoca Nicolae Ceaușescu", adevărat concentrat de istorie, a început în acea zi de 24 iulie 1965, zi ce se înscrie în calendarul carpatic al devenirii noastre ca cel mai înalt pisc. Spre el va căta, întotdeauna viitorul, pentru că cel mai înalt Carpat se numește Nicolae Ceaușescu, primul dintre Marii Bărbați ai istoriei naționale.

Fără cuvînt

Semăn din ce în ce mai mult cu mama
și mă liniștește această constatare.
Dinsei nu-i pasă de moarte,
mie nu mi-a fost frică niciodată
de mare.

★

Deși, dacă mă gîndesc bine
marea e chiar inima mea,
ca o pisică torcînd nefericita
între lună și o muche de stea.

★

Semăn din ce în ce mai mult cu mama.
Dealtfel nici nu știu cu cine
aș putea semăna.

Tata s-a împușcat mai demult,
cu un glonte
eu am rămas precum călărețul în șa.

★

Deci asta am vrut să vă spun :
sînt tot mai bătrîn și chipul șopîrlă
se face,
nopțile m-au albit, adormitoarele,
zilele mi-au subțiat oasele
și mi-au ascuns de multe ori soarele.

★

Care va să zică nici o speranță...
Ca o meduză la îndemîna copiilor sînt.
Pulbere... Materie fără speranță
și fără de cuvînt.

Mircea Micu

Pecetea poeziei

Cuvintele de început ale însemnării de față ar fi trebuit să fie încărcate de bucuria împlinirii crucialei vîrste de 50 de ani de către încă un tovarăș de generație, fie și de pe alte meleaguri și de o altă limbă! Poetul frate bulgar, care la 28 iulie ar fi fost sărbătorit de noi toți, Vladimir Bașev, a cărui viață un conațional de-al său o compară cu un zbor întrerupt în clipa dinaintea sau chiar din însuși timpul apogeului, la 19 noiembrie 1967, pe cînd născutul în 1935 abia împlinise 32 de ani. Catastrofa se petrecuse pe pămînt, și încă în fața principalului așezămînt al scrisului bulgăresc „Dimităr Blagoev", unde un sofisticat accident auto îl decapitase pur și simplu, proiectîndu-l prin parbrizul mașinii, la volanul căreia se afla, cu soția alături, distinsul om de litere Vera Ganceva...

Și astfel deveni o „amintire frumoasă", cum a zis marele poet, fondatorul aceleiași generații, de la noi, Nicolae Labiș. E uimitoare de altfel asemănarea de biografie și viziune poetică dintre confratele bulgar și colegii săi români. Adevărat Gavroche al revoluției, avea să se distingă, încă din cei mai fragezi ani, ca unul din cei mai reprezentativi exponenți ai generației care în 1944 n-avea decît vîrsta pionieratului. Vladimir Bașev avea să devină cu adevărat un pionier, de la an la an, ca temeritate a actelor sale civice, revoluționare, încît nu mi se pare deloc o supralicitare faptul că tineretul comunist bulgar îi cultivă memoria ca pe a unui erou al său. Același sentiment îi domină pe prietenii săi apropiați, de aceeași vîrstă, alcătuitori de ediții ale poeziilor marelui dispărut, evocatori ai biografiei sale exemplare, pe un Nikola Ingiov, Petăr Karaangov sau Liubomir Levcev, actualul președinte al scriitorilor bulgari. Deși activitatea de scriitor a lui Vladimir Bașev e foarte întinsă, de la poezii și poeme la librete de operă, volumele apărute în timpul vieții sau imediat după moarte sînt în număr de nouă, din paginile cărora prietenii săi, Petăr Karaangov și Nikola Ingiov, au alcătuit antologia, destul de cuprinzătoare, „Poezii pentru cei vii", al cărei sumar ne va călăuzi și pe noi, semnatarul acestor rînduri și tînăra literată, specialistă în literatura bulgară, Raluca Tulbure, editori ai unei culegeri de versuri în românește a marelui poet, pentru editura „Univers". Dacă avem în vedere că prima carte de debut, „Antene fremătătoare", i-a apărut în 1957, și antologia „Puls" din 1967 înmănunchea versuri neincluse de poet în volume, se poate observa, ca o regulă a apariților sale, anul și cartea. Ceea ce, luînd în seamă calitatea strălucită și diversitatea tematică a poeziei sale, pare aproape de necrezut, pentru un tînăr om de cultură, în același timp gazetar, activist politic și obștesc, animator al afirmării altor arte.

Universul poetic al lui Vladimir Basev, de la ridicarea la rangul de poezie a cotidianului la marile evenimente ale evocii, îl recomandă ca pe unul din cei mai reprezentativi poeti ai generației sale, generația celor care în 1985 împlinesc sau ar împlini 50 de ani, atît din Bulgaria

cît și din Europa, lirica sa avînd profund imprimate viziunea și tonul sincer, revoluționar, prin nimic contrafăcut. Îndrăznesc să afirm, să mă ierte confrații și prietenii mei bulgari dacă greșesc, că de la Nicola Vaptarov, secerat de gloanțele fasciste în timpul războiului, la o vîrstă la fel de fragedă, poezia bulgară n-a mai cunoscut o tentativă de înscriere în universalitate ca aceea a lui Vladimir Bașev.

Dar, să mai fiu iertat, conștiința că scriu despre o mare valoare a poeziei contemporane, mi-a estompat întrucîtva sentimentele prietenești care ne-au legat de marele confrate bulgar încă de la prima cunoștință și de la zilele petrecute împreună pe pămînt bulgăresc în 1962, la întîlnirile din România, cînd poetul a participat la sărbătorirea centenarului lui George Coșbuc, sau confruntările de idei de la Helsinki, Festivalul Mondial al Tineretului, în compania lui Evgheni Evtușenko. Dacă n-am apelat la acest fond de aur al inimii mele, e pentru că, recent, prea mi-a fost răscolit de întîlnirea cu mama și marea apărătoare a memoriei sale, Katia Bașeva, cu prietenul nostru comun Nikola Ingiov, căruia îi dedica în primul volum de versuri poezia care începea cu această ipoteză eroică:

Dacă nimic n-avem să dăm lumii
atunci pentru ce ne-am născut?

Niculae Stoian

VLADIMIR BAȘEV

Baladă despre Istria, străvechiul oraș dintre Dunăre și Marea Neagră

Există doar o singură, o unică năpastă —
să nu te părăsească chiar și marea.

Cu Istria așa s-a întîmplat. Riul venind
din culmi de munți a depus la picioarele lor
nămolurile-ngrămădite-n ani și ani,
pînă cînd oamenii-au văzut uimiți
că pînă chiar și marea-i
părăsește.

Marea plecată cu brutalitate,
retrasă-ncet și pentru totdeauna.

Port după port
schimbatu-s-a-ntr-un templu
unde-ai putea înnebuni cerșind
apa, pe care, niciodată,
n-o vei primi.

Există doar o singură năpastă —
aceea de a fi chiar și de mare părăsit.

Prietenia, dragostea, confortul,
să vină și tot astfel să se ducă...
Nu-i nimic.

Tristețea și nefericirea foc să ia,
ca totul să se schimbe în cenușă...
Nu-i nimic.

Dar vă păziți de-o singură năpastă,
aceea de-a vă părăsi
chiar mare-albastră.

Cu Istria așa s-a întîmplat.

Acum,
în miezul cîmpiei sărate,
coastele ei în pămînt încrustate
se înnegresc
asemenea scheletului unui delfin.

Responsabilitate

Genialitatea o avem în sînge,
Geniul însă este unul doar
Cu dalta și ciocanul oare-l vom constringe
Să ni se-arate vajnic, tutelar ?

Dar oare noi însine-ntr-o jertfă bravă,
Chiar carnea ne-o vom smulge de pe noi,
Ca-n fața lui puternică, suavă,
Să apărem ca niște demni eroi ?

Sau lui, supremă treaptă între trepte,
I-e scris ca să ne lumineze și
Unul din noi chemat e să-l aștepte,
Una din noi să-l nască într-o zi ?

Curs puteți da variantelor toate,
Ne arde-o sete de nebiruit,
Talente-n lume sînt nenumărate,
Dar geniu-i de neînlocuit.

Ziua aceea liberă să vină,
Creați și ceasu-acela-amețitor,
Cînd creierul — suprema-ne lumină
Va fi-ntre noi toți — interlocutor.

Fiindcă tot se uită, se desparte,
Doar nouă celor ce nutrim un gînd,
Ne e mai lesne să intrăm în moarte
Această glorie tot așteptînd.

Luni

Sărbătoarea mea e ziua de luni
Zi de-nceput, nescrisă-n îndreptare,
Zi anonimă, fără de cununi
Și nici o decorație nu are
Nici nume în această zi nu am
Sau drepturi sau pricepere în viață,
Ca florile brumate pe un ram
Șoptite-abia, cuvintele-mi înghiață.
Dreptății-i sînt prietenul cinstit
Nu mă atrage calea cea ușoară,
Iar bucuria muncii fericit
Și-un om mai bun din mine face iară.
Triumfă mușchii mei uriești,
Cu umeri și genunchi ținîndu-și zorul,
Și sentimentele sărbătorești
Ale duminicii-și iau grabnic zborul.
Luni capătă cu toate un nou preț,
Prin mari puteri de forță dătătoare,
Iar cîrligul serii-l fac și mai măreț
Ținîndu-ne la posturi, în picioare.
Noaptea — răsplata se așterne-apoi
Ca pe-un ogor însămînțat cînd plouă,
O stea subțire s-a desprins din bolta roi,
Mîine în locu-i noi 'nălța-vom două.
Înrourate de-al sudorii nimb
Îmi string în palmă pletele în seară
Știu fiecare taină grabnic s-o preschimb
Într-o minune revoluționară.
Și în disprețul trîntorului care
Trăiește-n lenevia lui sihastră
Slăvesc această luni obositoare,
Ziua dintîi, ziua noastră.

În românește de
Niculae Stoian și Raluca Tulbure

Desen de Gheorghe V. Ionescu

REVISTA STRĂINĂ

● **ÎN STEPA FERGANA** din Asia Centrală a fost făcută una dintre cele mai importante descoperiri arheologice ale ultimelor decenii. Peste treizeci de mii de desene rupestre ilustrează nivelul înalt de cultură și civilizație al vechilor locuitori ai acestor locuri, o populație scitică-saki. Această galerie de petroglife a fost realizată în antichitate pe parcursul mai multor secole. Se știe, de altfel, că pe locurile din Tadjikistanul sovietic unde se găsește Fergana și chiar în stilul desenelor rupestre a fost întemeiată Alexandria-Eshata, orașul lui Alexandru Macedon, care a avut de înfruntat o rezistență îndîrjită din partea triburilor războinice ale sciților. Specialiștii au început studiul desenelor, trăgînd unele concluzii referitoare la tipul de civilizație și la spiritualitatea autorilor lor. Animalul lor sacru era berbecul, ceea ce ridică probleme foarte interesante, știut fiind că sciții din Siberia adorau renul.

● **LA ERMITAJ** a fost deschisă o mare expoziție arheologică, prezentînd cele mai noi descoperiri făcute pe teritoriul Tadjikistanului, îndeosebi monumente din antichitate și evul-mediu. Peste o mie cinci sute de exponate evidențiază permanența unor centre de civilizație și cultură pe parcursul a cinci mii de ani de istorie, cum apreciază Agenția de presă Novosti. Directorul Ermitajului, academicianul Boris Piotrovski, opinează că expoziția aduce în atenția publicului cîteva dintre cele mai impresionante realizări ale istoricilor sovietici. Obiectele descoperite pe situl vechiului Sarzam, de pildă, sînt în măsură să ofere concluzii asupra relațiilor culturale și politice ale unor regiuni din Asia Centrală cu centre foarte îndepărtate, cum ar fi India și Iranul. De un succes deosebit s-au bucurat și monumentele din Evul Mediu timpuriu, uimitoare prin gama expresivă de mare varietate. Cercetătorii sovietici au elaborat o serie de tehnici de conservare a acestor monumente, prezentate de asemenea în cadrul expoziției.

● **MARELE ISTORIC AMERICAN,** Jeffrey Burton Russell, și-a dedicat o mare parte a cercetărilor sale istoriei reprezentărilor diavolești. Recenta sa carte, publicată de Cornell University Press, **Lucifer : Dracul în Evul Mediu,** este amplu recenzată în **The New York Review of Books** sub semnătura lui Norman Cohn. Cu tot titlul limitativ, Russell face de fapt o istorie a ideii diavolești încă din antichitate. Dualismul moral a fost introdus în istorie de către zoroastrism, fiind apoi preluat în diferitele spiritualități care au dominat lumea. Norman Cohn compară cele trei volume ale cărții lui Jeffrey Burton Russell cu marea lucrare a lui Gustav Roskoff, **Geschichte des Teufels,** o carte clasică în materie. Recenzentul deplînge totuși faptul că nu a extins contribuția asupra rezonanțelor ideii diavolești în constiința contemporană și asupra consecințelor istorice pe care le-a avut în perioada modernă. Concluzia este însă foarte pozitivă : „...este o lucrare de cercetare istorică ce va rămîne, cu toate limitările sale, o autoritate în materie, pentru mulți ani de aici înainte, dacă nu chiar pentru mai multe generații".

● **CARTEA** lui William H. Pritchard, **Frost : Reconstituirea unei vieți literare,** se bucură de frumoase aprecieri în presa de peste ocean, venind după lucrarea fundamentală a lui Lawrence Thomas, al cărei ultim volum, publicat în 1976, dăduse întreaga măsură a unei tentative de demolare a mitului unui poet frust și foarte popular. Avînd acces la multe documente inedite, Thomas a cunoscut viața lui Frost, după spusele unui cronicar, „mai bine decît poetul însuși". Cu toate acestea, aprecierile numeroase, de tipul „un monstru", „un caracter megaloman și mediocru" sau „cred că niciodată n-a trăit un om mai demn de a fi urît", au contribuit la atenuarea succesului monografiei lui Thompson, făcînd necesară o analiză a vieții lui Frost din punctul de vedere al activității sale literare. Este ceea ce întreprinde Pritchard în monografia sa care a fost foarte bine primit de recenzenți. Richard Poirier scrie : „Cum poate fi conservat ceva, vreodată, sau chiar salvat total de la distrugere, într-o lume atît de trecătoare ? «În artă, în politică, în școală, în afaceri, în dragoste sau în căsătorie, într-un lucru sau într-o carieră, spune Frost într-o conferință, a cheltui ceva foarte intens înseamnă de fapt a păstra». În asemenea momente din gîndirea lui Frost poezia și pragmatismul american se descoperă unul pe altul".

● **ROMANUL** lui Julian Barnes, **Papagalul lui Flaubert,** este comentat pe larg de către Frank Kermode. Aflat la a treia carte, după un debut remarcat, cu **Metroland,** în 1981, scriitorul încearcă de data aceasta o tehnică interesantă, la confluența dintre proza narativă și eseu. Narotorul este un doctor de șaizeci de ani, care încearcă o reconstituire a unor momente din biografia lui Flaubert. Paginile de istorie literară și de investigație psihologică sînt de o mare strălucire, demonstrînd un autentic apetit pentru cultură. Frank Kermode scrie : **„Papagalul lui Flaubert** poate fi citită ca o foarte interesantă miscelanee flaubertiană, cu excursuri asupra romanului modern și multe altele. (...) De fapt, este un roman destul de neobișnuit. Cei care cred că știu ce este un roman vor tinde să spună că acesta nici nu este așa ceva, considerîndu-l mai degrabă un eseu excentric despre Flaubert. Ar fi însă o prostie. Cartea poate părea dezordonată din cînd în cînd, dar ea este fidelă propriilor sale legi constitutive".

A APĂRUT:

TINERI POEȚI POLONEZI

ALEKSANDER NAWROCKI

Dragostea — lacul în care
jalea după frumos se întruchipează
iar zăpada se-așterne
peste zilele și orașele copilăriei
de mult rase de pe fața pămîntului.
La tine ajunge femeia
pretext ca să visezi de-acum
în fiecare noapte
ca lacul să-și caute sufletul.

STANISŁAW FRĄNCZAK

Ai zimbit
coborînd din autobuzul care
n-a trecut

Mi-ai dat mîna
la întîlnirea care
n-a avut loc

Ai spus —
te iert că
n-ai venit

Am răspuns —
iartă-mă am încurcat gările
iubito.

HELENA RASZKA

Îmi zici
— a mea —
și sînt a nimănui,
ca primăvara,
care dezmorțește
privighetorile și zăpada,
ca steaua,
care seara se umezește în ceața deasă,
și ca umbra tristă a mesteacănului,
care mi-acoperă fereastra.
Mă găsești oglindită
în toate apele de pe lumea asta,
dar cînd vrei să mă prinzi
în mînă —
îți alunec printre degete
ca o rază de lună.

HALINA POSWIATOWSKA

imi arată cuvîntul
și spun că
mirosul trandafirului în cuvînt se poate găsi
iar eu găsesc hîrtie hîrtie hîrtie
fără miros
fără culoare
și știu
că snopul de scîntei
e făcut
sudorii șinelor de tramvai
iar noi stăm de jur împrejur
doi băieți de zece ani împreună cu
snopul de scîntei
înseamnă mai multă lumină
decît cuvîntul lumină
iar cînd bărbatul paralizat într-un cărucior
mușcă din felia de pîine ce i-o dau
capul care i se pleacă
și mișcarea maxilarelor
au în ele mai multă viață
decît cuvîntul viață

AGNIESZKA STRUMILLO

Viziune finală

sînt numărul una mie trei sute șaptezeci
și patru
am ochi care nu văd
am urechi care nu aud
am tentacule cu care fărîm orice

creierul meu
înmulțește adună scade împarte
măsoară
nu caut
nu gîndesc
nu iubesc

sînt eu
numărul
una mie
treisute
șaptezeci
și patru

JANUSZ LEPPEK

Copiii

copiii din curte
speranță aduc
învață să zboare
și cad din cuib
execută apoi ordinul
vieții
să moară

Arta

arta a salvat
pe cei fără de veste dispăruți

nu-i condamnă
pe criminali

Este
o crimă pentru inocenți

În românește de
Nicolae Mareș

NUMELE POETULUI

Marcel Ion Fandarac

Muncitor cu studii liceale la Uzinele „Grivița Roșie", Marcel Ion Fandarac, poet ambițios și plin de temperament, frecventînd mai toate cenaclurile bucureștene, ne-a dat să-i citim de-a lungul anilor (fără nici o exagerare) vreo cîteva mii de poeme ; în ultima vreme, de comun acord cu autorul, i-am reținut două volume de poeme „reprezentative", **Bună-ziua, bună-seara** și **Biblioteca de sentimente...**

La o primă lectură poemele din cele două cărți îl arată pe Marcel Ion Fandarac drept un epigon al lui Nichita Stănescu, vizibil preocupat să-și confecționeze o scriitură „ultimul răcnet", insuficient sprijinit în efortul său stilistic de lecturile serioase strict necesare. Cu destul umor (iată un fragment dintr-o notă liminară la prima carte : „Volumul **Bună-ziua, bună-seara...** alcătuit din 60 de poezii și o copertă incertă este în întregime opera autorului..." ...cită ușurare sufletească aduce în ziua de azi un asemenea text!), cu destul spirit funambulesc, Marcel Ion Fandarac pare înzestrat pentru a scrie o poezie ludică, ironică, de bună calitate („Citisem că sensibilitatea poeților a decăzut, / că umblă pe bulevarde c-un ban în gură ; / lipsită de marile întrebări, de aură este existența tinerilor / am mai citit pe afișele frumos colorate. frizerul, / sentimentalul, romanticul foburgului, repede / și-a înfipt briciul tăios / în obrazul meu ca într-o frază celebră ; / afară, o armată de ingeri aștepta un semn, / abia aștepta să țip. ah, / citisem că sensibilitatea poeților a decăzut." — **Citisem că sensibilitatea a decăzut),** firește, încercînd pe viitor să nu mai comită aberații de genul : „Deasupra capului meu se destramă întunericul, cade în bucăți, / înaintea mea ambasadorul penitenței stă cinci minute / ascultînd ultimul răcnet al solitudinii mele de metafizic..." deoarece, cum arătam cu un alt prilej, citind o expresie „morcovii metafizici", (poetul Ion Bogdan Lefter a avut amabilitatea să-mi amintească într-o conversație că expresia îi aparține), limba nu permite o asemenea alăturare monstruoasă... Nici morcovii, nici Marcel Ion Fandarac, oricît s-ar strădui, nu pot fi metafizici, pot fi cel mult metafizicieni, mai degrabă Marcel Ion Fandarac decît morcovii... Pentru aceasta îi e de ajuns să purceadă grabnic la tetirea citorva mii de cărți, grațios pandant la miile de poeme scrise...

Biblioteca de sentimente (avînd ca model **Roșu vertical** de Nichita Stănescu), deși nelipsită de năstrușnicii („O, priveam la creuzete : / săltau sinii lor de fete / pe deasupra combinatului zburau egrete, nori // Pe lîngă utilaje muncitori ionici dorici / și corintici / strunjeau în fontă și-n oțel piese, / îngerese de metal pătrate cubilouri turnau / cînd soarele răsărea-n văzduh înconjurînd în raze zvelte / orele de muncă stîrcii / aridicați din stuh, din delte ; // transpirat marele combinat de utilaj / oniric paj scoțîndu-și șapca sa-n cărouri / roșii galbene albastre salutîndu-i!" — **Combinatul tînăr paj salutînd)** conține multe poeme surprinzătoare, pline de sens, evanescente și sugestive : „Patria / nu trebuie confundată / cu o muză gîndeam / pe cînd coboram din ecluză spre mare, / în timp ce fecioare, umbrioare, surioare / se năsteau dintr-o ancoră, dintr-o amforă / pe cîmpuri de sînge, de metaforă — // Tu începeai a plînge / și eu asemeni ca un mausoleu înconjurat cu flori / Patria nu trebuie confundată cu un mausoleu. cu / o tristețe, cu mai multe vocale, cu mai mulți sori ; // Atît ai plîns o jale hyperioană / încît eram să spun : / ochiul este patria unui plîns !" **(Starea de patrie).**

Dacă va avea forța să se distanțeze de modelul literar pe care acum îl urmează fidel pînă la pastișă și dacă va încerca metodic (prin cărți, nu prin reviste) să-și educe talentul nativ indiscutabil, Marcel Ion Fandarac va deveni un poet nu doar publicabil (cum și este în parte), ci cu adevărat original.

Cezar Ivănescu

Cenaclul „Numele poetului"

ȘEDINȚA A XLIV-A

Vineri, 7 iunie, conducătorul cenaclului, poetul **Cezar Ivănescu,** anunță sumarul de lucru pe această seară și care cuprinde poeții : **Victor Munteanu** (din Bacău) cu poemele : **Eclipsă, Lepădarea de simțuri, Duminică de Bacovia, Zile pedepsite cu om, Explicație ratată etc. ; Val Mănescu** (din Bacău) cu : **Noi elemente în cazul unor iubiri inexistente, Trecerea prin geam, Descult pe marmură, Înselare de-o zi** ș.a. ; **Adrian Păun Ion** (din Brăila) cu volumul **Ou de nisip ; Ilie Bădicuț** cu **Traduceri imaginare (Jocuri de-a altii și de-a sine),** precum și **George Corobea,** care-și începe lectura cu poemul **Requiem.** Momentul muzical a fost susținut de **Odette Florea** (elevă în clasa a IX-a la Liceul „Gh. Lazăr" din București și de fratele ei **Sebastian Florea** (elev la Liceul „Metaloglobus").

În discuțiile pe marginea poemelor propuse în cenaclu s-au pronunțat :

Ion Toma Alexandru care, referindu-se la poezia scrisă de Ilie Bădicuț, remarcă caracterul livresc pînă la saturație, care „face ravagii printre universitarii contemporani", afirmînd, de asemenea, că a depistat și parodii pe care „nu știe cum să le numească — originale sau originare".

Radu Cange consideră că Victor Munteanu are intuiție poetică, că Val Mănescu scrie o poezie stufoasă, cu intenție, că Ilie Bădicuț pare sufocat de livresc, cu o poezie prea cerebralizată, după cum George Corobea se sufocă de importantă.

Florentina Vișan ne amintește că urma să discutăm „pe poeții din ședința din 10 mai," drept pentru care cu privire la Andreea Toth consideră că traseul gîndirii sale poetice implică multă conștiință de sine, poeta se descoperă însingurată în candoare, poemele sale relevă o liniște care se substantializează în metafora zăpezii, o poezie sinceră scrisă cu mult talent ; despre Ilie Bădicuț afirmă că scrie o poezie pentru inițiați, posesor al unor delicii lingvistice, are rime inedite, el pornind de la un text și ajungînd la o poezie autonomă ; despre George Corobea crede că înfrigurarea cu care a citit și care friza transa a dăunat auditoriului în receptare ; poetul scrie însă, și are locuri unde poezia se poate deveni competitivă ; despre Aurel Ionel (din Tîrgu-Frumos) afirmă că scrie o poezie cu versuri frumoase, un desen subțire, uneori prea monoton, o poezie orfică.

George Mina crede că George Corobea este un nedreptățit al sorții, în poezia sa existînd în matrice foarte multe din elementele de natură să conducă la o poezie foarte bună ; Victor Munteanu este un poet constructor de metafore, cu imagini proaspete, o implicare filosofică, ușor autoironică ; Adrian Păun Ion, probabil din cauza tinerești, încearcă să fie teribil dar fără acoperire în text, un teribilism chiar strident ; Andreea Toth scrie o poezie foarte curată stilistic, cu meșteșug, îi lipsește însă implicarea eului, o implicare care să țină de dramatic.

Poetul **Cezar Ivănescu** concluzionează, între altele, că Adrian Păun Ion este un poet tînăr și remarcabil, viu și spontan la fel ca și băcăuanii Victor Munteanu și Val Mănescu, de asemenea vede la Ilie Bădicuț o voluptate de rostire românească, încheind cu afirmația că toți sînt poeți de substanță.

Hero

Vineri, 2 august a.c., orele 19.00, la sediul redacției revistei „Luceafărul", București, Piața Scînteii nr. 1, va avea loc cea de a L-a ședință a Cenaclului „Numele Poetului" condus de Cezar Ivănescu.

SPORT

Sfîrșit de iulie

Sfîrșit de iulie, ca o scuturare de spice. Răsare soarele peste Dobrogea. Roșu. În clipa asta, timpul și-a pierdut vederea și numai spațiul are esență. Mi-e bine. Ca și cum toți caii Mării Negre ar scoate capul din același val și ar necheza prelung și portocaliu. O pală de vînt docil, moale ca otava și verde ca lucerna apelor de la fund și acrișoară ca lăstarii de vie, mi-aduce aminte că, aseară, la Constanța, sub malul de nori violeți, am văzut meciul selecționata României — F.C. Chemie Leipzig. Două ceasuri în care ne-au crescut ghimpi pe șira spinării, asemeni scaieților din largul stepei. Echipa germană care, anul ăsta, a căzut din divizia A în B, a condus mai bine de 50 de minute și am egalat-o prin două lovituri de 11 metri, acordate de arbitrul Curt din Medgidia cu ușurința cu care păsările numite țiganii raiului se îndoapă cu bondari blonzi. Slab din fire pînă la inextricabil și supus intereselor lui Lucescu, arbitrul Curt închide în cronometrul său cu trei capace numai timp delincvent. Spun asta, fiindcă la un moment dat el a trimis pe tușă un jucător german, (absolut anapoda), uitînd sau nevrînd să facă același lucru și cu Mircea Rednic al nostru. Dar, șmecher din naștere, umblat prin toate tîrlele Europei și prin toate zăvoaiele învrtelii, Lucescu l-a pus pe Tamango, șeful stolului de berze al lotului național de fotbal, să-l aducă din nou în teren pe jucătorul oaspete (bilciul de vară, corlățile de stuf sub care să pîrpălesc mititei și fierbe ochios rubiniul de Medgidia) și lucrurile au început să curgă de partea bucuriei aranjate. Văzînd însă că lumina rămîne în continuare știrbă și cu smalțul crăpat, Lucescu a introdus în teren, la răstimp de cinci minute, tot mereu cîte alți trei jucători. Vezi, doamne, marele maestru vroia să ne bage în cap că încearcă în fața noastră, spre instruirea noastră, un joc școală ! Ca și cum noi am fi ajuns în limanurile de soare de la malul Mării Negre călări pe coada măturii și scăldați în sudoare de cal. Adevărul crud e că Lucescu n-are, în ajunul începerii campionatului, o echipă. Și se pare că nu prea știe și că nu prea are cu cine s-o facă. E obosit ? E înfumurat ? El le drege, el le strică, el își raportează lui însuși, numai lui însuși, toate realizările și toate înfrîngerile. Nimănui altcuiva. Drept pentru care publicul l-a amendat, fluierîndu-i ideile sparte la călcîi ! Drept pentru care îi spun și eu, acum, cînd norii studiază coborîrea soarelui de pe crucea cu diamante a bazileilor Bizanțului, că degeaba suflă sare cu țeava în ochii orbilor, lumina nu înviază orice ar face el, în tiparele extreme ale corbilor de la Hunedoara, în genunchii vlăguiți de putere ai lui Ștefănescu și Lung. Garda veche a schimbat pietrele prețioase din coroană pe cule fără capsă. Iar Lucescu... el bine, Lucescu poartă în brațe, de la Cluj, la Tîrgu-Mureș și la Constanța, o egretă cu penele jumulite.

Soarele, în răsărit, se schimbă într-un snop de secară plutind prin faguri de rouă. E vremea să închei și să părăsesc pridvorul casei spre a mă întîlni cu duhul verde al Mării, cu mireasma satanică a stepei.

Jur-împrejur, Timpul și Marea se întind ca o blîndă cugetare a singelui.

Fănuș Neagu

O CLIPĂ CARE A DEVENIT ISTORIE

București, 19—24 iulie 1965. În marea sală a Palatului Republicii s-au desfășurat lucrările Congresului partidului, congres care, așa cum se arăta în Raportul C.C. al P.C.R. prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, „va rămîne înscris cu litere de aur în istoria României". Era o apreciere în primul rînd realistă, o apreciere ce avea să fie strălucit confirmată în următorii ani, o apreciere ce-și va dovedi temeinicia cu cît vor trece anii. Ne referim la Congresul al IX-lea al partidului ca la unul din momentele noastre istorice. Și, privind retrospectiv, cu acea necesară perspectivă pe care ți-o oferă distanțarea în timp de un eveniment, cercetînd ziarele de-acum două decenii, documentele epocii, materialele prezentate, hotărîrile adoptate atunci ne dăm seama că oamenii țării așteptau de la acest Congres schimbări — fundamentale — în istoria patriei. Se simte acest fapt în ținuta optimist-sobră, dar febrilă cu care se întîmpina Congresul, se arăta ca o certitudine faptul în spiritul liber, deschis cu care realitățile social-politice românești erau abordate, fără edulcorări și fără cîrje, cu demnitate și adîncă încredere în capacitățile creatoare ale poporului român, în optimismul și bucuria cu care erau întîmpinate cuvintele rostite de la înalta tribună a Congresului. „fiecare rînd al Raportului Comitetului Central — spunea Titus Popovici în acele zile — fiecare cifră cuprinzînd în ea o frîntură a zilei de mîine". Istoria se scria atunci, la zi, fierbinte. Poporul român avea conștiința actului istoric la care participa — nu numai în calitatea de martor ci și de făuritor —, act istoric ce s-a conturat cu pregnanță în anii ce au urmat. Se încheia o etapă istorică, o etapă de început în care fuseseră multe probleme legate de reconstrucția țării, de așezarea ei în tiparele unei noi societăți, o etapă dramatică, adesea, de cîștiguri ferme și inconsecvențe, de acumulări în multe domenii de activitate, dar și cu serioase carențe în multe altele. Se impunea, cu necesitate, o nouă perspectivă asupra dezvoltării economice, sociale a țării, se cerea înlăturarea acelor carențe ce fuseseră o frînă în calea progresului, a libertății și demnității poporului român, în unele cazuri. Poporul român era chemat să-și aducă din nou contribuția la făurirea unei noi istorii. Ampla analiză efectuată de Congres, analiză pregătită temeinic, pe baze științifice, o analiză la care participaseră, după cum se arată în Raport, mii și mii de specialiști, definea trăsăturile fundamentale ale devenirii patriei noastre. Recitind acum Raportul prezentat în acele zile de iulie în marea Sală a Palatului sesizăm cu uimire că, într-adevăr, acestei linii directoare erau izvorîte din realitățile noastre, numai ele erau singurele posibile, ca ele conțineau prognoze ale viitorului nostru. Trebuie să mai remarcăm un lucru, absolut fundamental pentru înțelegerea semnificației acestui Congres: el a așezat nu numai o temelie trainică, realistă dezvoltării noastre economice, dar prin caracterul său liber, deschis, prin francheța cu care s-au spus lucrurilor pe nume, prin îndemnul de a ne respecta tradițiile— de limbă, de cultură, de istorie, el a instaurat un climat de încredere în puterea fiecărui om, în puterea unui întreg popor. Drumul nu a fost ușor. Tovarășul Nicolae Ceaușescu spunea atunci la 21 iulie: „Drumul pe care urmează să-l străbatem nu va fi deloc ușor. Va trebui să ne precupețim nici un efort, să asigurăm într-un ritm rapid pentru a ridica poporul nostru pe o nouă treaptă a civilizației socialiste." Dar și greutățile care s-au ivit pe parcurs, și piedicile pe care le-am avut de înfruntat nu s-ar fi putut delibera decît după cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu în Cuvîntarea rostită la Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român și a activului central de partid, consacrată aniversării a 20 de ani de la Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român și de la alegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu în funcția de secretar general al partidului. „Congresul nu ar fi analizat critic activitatea de construcție socialistă" și nu ar fi stabilit „orientările de perspectivă, pornind de la necesitatea înlăturării tuturor denaturărilor și abuzurilor a nu se mai repeta, a depășirii unor concepții metafizice, a dogmatismului și șablonismului, a unor concepții anti-științifice, deschizînd calea continuării și dezvoltării ritului revoluționar, a afirmării a tot ce este nou, în toate domeniile de activitate."

COMUNIȘTII TREBUIE SĂ FIE ÎN PRIMELE RÎNDURI; ACTIVITATEA LOR, A ÎNTREGULUI NOSTRU PARTID, VA FI ÎNCHINATĂ FERICIRII POPORULUI, CAUZEI SOCIALISMULUI ȘI PĂCII

Propunerea ca tovarășul Nicolae Ceaușescu să fie ales în funcția de secretar general al partidului a fost primită, la 24 iulie 1965, cu puternice și îndelungi aplauze. Era o recunoaștere a faptului că pe noul drum al istoriei noastre se cerea îndrăzneala unui revoluționar care să nu-și precupețească nici un efort, se cerea patriotismul unui om care-și iubea patria, poporul mai presus de orice, se cerea puterea de muncă, forța creatoare a unui om ce și pînă atunci își probase calitățile de comunist român. Cei douăzeci de ani de mari împliniri, de afirmare plenară a prestigiului României în lume sînt indisolubil legați de prezența în fruntea partidului a unui conducător curajos, clarvăzător, a unui patriot înflăcărat: tovarășul Nicolae Ceaușescu. Omagiul adus tovarășului Nicolae Ceaușescu acum la împlinirea a douăzeci de ani de la istoricul congres a fost voința unanimă a națiunii noastre socialiste de a-l ști mereu în fruntea partidului și a statului pe clarvăzătorul, pe conducătorul luminat care întruchipează cele mai alese virtuți ale poporului român, omagiu pe care secretarul general al partidului l-a adus la rîndu-i într-un superb elogiu poporului român, glorioasului partid: „Toate aceste aprecieri și manifestări de încredere le consider adresate în primul rînd partidului și poporului — adevăratul făuritor dintotdeauna al istoriei sale milenare, a tot ceea ce s-a realizat în construcția socialismului, în ridicarea nivelului de trai și spiritual, în făurirea unei vieți libere și independente".

O SARCINĂ DE MARE ÎNSEMNĂTATE A ACTIVITĂȚII PARTIDULUI ESTE INTENSIFICAREA MUNCII POLITICE DE MASĂ PENTRU FORMAREA OMULUI NOU, ÎNSUFLEȚIT DE IDEALURILE NOBILE ALE SOCIALISMULUI, DE PRINCIPIILE MORALEI COMUNISTE, CU UN LARG ORIZONT CULTURAL.

Aceste cuvinte rostite acum douăzeci de ani își păstrează mai puțin de cît dimensiunea politică și socială ce ghidează întregul nostru efort, viitorul nostru luminos. Ne vorbesc pe înțelesul tuturor: „Noi avem pentru ce și pentru cine să muncim și să luptăm, pentru ca fiecare realizare să aducă bunăstare materială și spirituală, să contribuie la fericirea fiecărui om, a întregului nostru popor. Drumul nostru este deschis, o perspectivă luminoasă se deschide în fața tuturor domeniilor de activitate. Anii care vin și dezvoltarea economică, descoperirile științifice, cuceririle tehnicii dau dimensiuni și mai mari acestei opere de viitor, care este o lege a întregii noastre existențe. Dar omul, personalitatea sa, bogățiile sale spirituale, se cer, de asemenea, perfecționate pe măsura pe care ne vom îndrepta cu mai mult interes spre ele. Personalitatea umană este un proces îndelungat și complicat, la a cărui înfăptuire factorul conștient, factorul politic și cultural este esențial. Realizările următorului Congres al IX-lea stau strîns legate de descătușarea energiilor creatoare, de încrederea ce era arătată în inteligență, creativitate, în aptitudinile fiecărui cetățean, fără de excepție, fără de ezitare, fără de deosebiri individuale și colective. Rază de acțiune și de afirmare a unei vaste, de înfăptuitoare voințe umane deținută de conducerea sa și de scrierea liberă în „cartea de proiecte" pentru ca mai apropiată unui destin de fericire, pentru ca trecută sub pavăza tuturor cuceririlor. Recunoașterea în toate aceste cuvinte ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, încrederea acestor prețuiri, evaluări lucide ale lui „ce se poate", „A fost inițiată cu îndrăzneață, cu-

Tablou de Constantin Piliuță

tezanță inițiativa după care nu era necesar să acordăm prea mare atenție pildei românești, ci să ne inspirăm să importăm tehnologii, precum și neîncrederea în capacitatea creatoare a clasei muncitoare, a țărănimii, a intelectualității, a poporului nostru — și care au împiedicat multă vreme dezvoltarea rațională a forțelor de producție a întregii societăți." Este meritul indubitabil al Congresului al IX-lea de a fi inițiat cu mult mai devreme în om, în posibilitățile lui. Cruzimea — ca sfîrșit și înfățișare a vieții — nu se poate explica decît într-un climat de lipsire a libertății. În acest climat, știința românească se afirma cu tot mai străluciri, pregătită pe fundamentul științei mondiale, în unele domenii situîndu-se pe piscuri excepționale, în acest climat, venind de-a lungul mai modești și nespectaculoase, s-au realizat performanțe mondiale. A fost inițiată, îndrăzneață privind posibilitățile omului, mijloacele de a supune și de a realiza pe unele pe altele, de navigație (precum a fost Canalul Dunăre-Marea Neagră), noi căi de transport (Metroul care planează România printre podurile ei din loturi care au realizat o serie de lucrări prin profesionalism și dotare tehnică proprie), noi construcții, noi orașe. Pentru cei care mai urmă din cînd în cînd sau care n-ar mai fi dat de existența unui om nou, care nu înțeleseră încă altceva decît un om stăpîn pe, inteligență, pe destinul său, trebuie să reamintim acest truism: că ele au fost făcute de oameni, de oameni de lîngă noi, de oameni pe care, aproape cînd ne-i întîlnim la locurile de muncă, îi vedem pe stradă, la spectacole, îi vedem cercetînd librăriile, îi vedem interesați de problemele de sociologie, istorie, numismatică, arheologie, tracta informației, cibernetică și așa mai departe. Pentru cei foarte obișnuiți cu astfelul nu mai este nici o surpriză să întîlnești acolo unde munca se duce din zori și pînă-n seară oameni cu un vast orizont cultural, pentru cei obișnuiți cu viața oamenilor din comune nu-i deloc un lucru inedit un poet care este foarte cunoscut și care-și face în continuare munca sa de dascăl, munca sa de agronom. Dacă s-ar întreprinde o cercetare sociologică asupra creatorilor tineri s-ar revela, în continuitatea acestei idei, cît de diverse le sînt meseriile, cît de diverse sînt localitățile din care provin și cum acoperă aproape o geografie a României locurile lor de naștere. Nu sînt acestea suficiente indicii pentru a crede că în acești ani cea mai măreață ctitorie este CTITORIA OM?

ÎNTREAGA ACTIVITATE A ORGANELOR ȘI ORGANIZAȚIILOR NOASTRE DE PARTID, A COMUNIȘTILOR DIN ȚARA NOASTRĂ ESTE ÎNCHINATĂ FERICIRII POPORULUI. VA TREBUI SĂ DESFĂȘURĂM O MUNCĂ TOT MAI INTENSĂ PENTRU A ASIGURA REALIZAREA ÎN CÎT MAI BUNE CONDIȚII A TUTUROR SARCINILOR TRASATE DE CONGRESUL NOSTRU, SĂ PUNEM TOATĂ ENERGIA ȘI CAPACITATEA NOASTRĂ DE MUNCĂ ÎN SLUJBA PATRIEI, A CAUZEI SOCIALISMULUI ȘI COMUNISMULUI.

La 24 iulie 1965 patria își regăsea identitatea, și regăsea tricolorul mult iubit, își regăsea cîntecele sale, își regăsea demnitatea. Își reafla starea de libertate spirituală, simțul acut al realității, într-o continuare firească a bunelor, frumoaselor, trainicelor noastre obiceiuri și tradiții care ne-au statornicit aici și care ne-au asigurat un profil aparte între popoarele lumii, între spiritualitățile lumii. Istoria nu judecă nici cu ziua, nici cu ora, nici cu minutul. Cuprinzătoare, discernind prin valurile vremii perenitatea de efemer ea este un judecător inflexibil. Și ea nu poate fi nici întreruptă, nici fragmentar înțeleasă. Ea este un continuum, faptele sale se înscriu nu neapărat comparativ ci în cauzalitatea și în efectele lor. Multe, foarte multe din ceea ce noi, dar, mai ales, urmașii noștri le vor considera ca firești, ca fiind la fel de firești, precum aerul respirat, își au ca punct de pornire, își au ca dată de naștere anul 1965, luna iulie, ziua 24. Abia cînd se va marca foarte ferm între ceea ce a fost și ceea ce este vom avea și mai acut perspectiva istorică extraordinară a Congresului al IX-lea al Partidului Comunist Român. Sîntem oameni ai timpului pe care-l trăim și ne desprindem uneori cu greutate de subiectivismul clipei, de încărcătura ei emoțională. Mai ales că drumul străbătut nu a fost un drum presărat cu flori. „Este bine cunoscut că a trebuit să depunem o muncă uriașă, spunea, cu îndreptățire, caracterizează, tovarășul Nicolae Ceaușescu, facem multe sacrificii și să desfășurăm o activitate multilaterală pentru unirea întregului partid și popor în realizarea programelor și a planurilor de dezvoltare. Nimic nu a venit pe gratis! Nimic nu a venit din cer! Totul este rodul muncii poporului nostru, al politicii partidului nostru comunist". Dar, mai spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu „Orice om de bună credință care privește la tot ce s-a realizat în patria noastră, la transformarea însăși a geografiei României — prin marile lucrări de construcții, de înnoire a orașelor și satelor, prin lucrările vaste de irigații, prin realizarea Canalului Dunăre-Marea Neagră — poate să constate ce forță creatoare are un popor care a scuturat pentru totdeauna asuprirea și inegalitatea, a devenit stăpîn pe bogățiile naționale, pe destinele sale și își făurește în mod conștient propriul său viitor".

Distanțarea în timp conferă clipei încărcături adînci atunci cînd ea, clipa a fost o scînteie îndelung pregătită și îndelung așteptată. Momentul nu rămîne în istorie decît prin efectele lui pe termen lung, marcînd o cotitură decisivă în drumul unui popor. Congresul al IX-lea este un astfel de moment. Un moment istoric cu adînci rezonanțe în istoria patriei. De care am fost și sîntem conștienți pentru că a redat României demnitatea ei dintotdeauna.

Constantin Stan

Independența

Eu cred în cel ce apără Cetatea
cum cred în țară și-n destinul ei
el ne zidește suveranitatea
și dă tărie pulpe de lei
Împătimit de-a pururi pentru țară
a făurit atîtea ctitorii
și-n fruntea lor, cea mai de preț comoară:
Independența scumpei Românii!

Nu s-a schimbat nimic din proclamații
nu s-a șters bobul de hotar
el a redat iubitei noastre națiii
stindardul demnității, legendar
Istoria îi judecă lucrarea
îi cîntărește fiece cuvînt –
talazuri mari frămîntă astăzi marea
sînt patimi vii în cer și pe pămînt

E aspră era, bate gravă ora
planeta e la poale de vulcani
speranța noastră și a tuturora
se-ndreaptă către liderii umani
Iar printre ei, un glas vibrant răsună
un om de bine face legămînt
triumfe porumbeii prin furtună
și fie Pace pe acest pămînt!

E vocea sa, destoinic Președinte
al unei țări ce-a cunoscut războaie
apelul lui la Pace e fierbinte
și ne exprimă, hotărît, pe noi.
Noi îl urmăm în nobila lucrare
noi îl urmăm la bine și la greu
pe bolta României mîndre
apriade-n Trei culori un curcubeu
Așa e bine și așa se cade
magnifice sînt zorile de zi
un pom numai în liniște dă roade
și un popor doar liber va trăi
Azi celebrăm prin imnuri revărsate
nu numai un Congres de neuitat –
sărbătorim o țară-n libertate
și-un ideal suprem de apărat

E Nicolae Ceaușescu, iată
simbol de Epopee și Erou
să-i fie veșnic ființa lăudată
prin lupta lui noi ne-am născut din nou.

Corneliu Vadim Tudor

O epocă a luminii

Sub cerul larg al noilor victorii
Poporu-nscrie astăzi cu mîndrie
Faptele Țării care-naltă-n lume
Statuia Păcii – demna Românie,

O epocă a vieții luminează
Vatra de rod a libertății sfinte
Umanitatea preaviitoare poartă
Dorința Păcii pururea fierbinte,

Două decenii – raze de izbîndă
Cu dăruire-ncinse-n Tricolor
Cinstesc Partidul Comunist al muncii
Cinstesc pe cel mai brav Conducător!

Ion Popa Argeșanu

Ca omul pentru oameni om să fie

Oricine-n frunte-ar vrea mereu să-l vadă
pe cel ce-i dă o-ncredere tărie,
în neîncredere să nu se-ncreadă

ca omul pentru oameni om să fie.

Oricine vrea să aibă demnitatea
acelui ce în dreapta-i omenie
nedreptățește numai nedreptatea

ca omul pentru oameni om să fie.

Oricine-ar vrea să-și știe-asemuirea
cu cel ce-și urcă fapta-n măreție
și înjosește numai înjosirea

ca omul pentru oameni om să fie.

Oricine vrea ca să și-l facă frate
pe cel ce-nfruntă neagra silnicie
și pune libertatea-n libertate

ca omul pentru oameni om să fie.

Oricine soarta vrea să și-o împartă
cu cel ce-n lume pacea o învie
și-n veci război războiului îi poartă

ca omul pentru oameni om să fie.

Franz Storch

Țara-mamă

Îți simt și-n frunze
duhul
și-n pietre
poezia.

Sorb
de pe chipu-ți dulce
lumina ta
cu dor
și-ți apăr,
țară-mamă,
cuvintele,
vecia,
și păsările care
de-asupră-ți trec
în zbor!

Șrobran Milosevici-Biba

Cu versul revoluției îl cînt

Fierbinți ca focul sufletului meu
și roșii ca văpaia din drapele
așa-mi doresc cuvintele și eu,
cînd îl slăvesc în graiul maicii mele.

Cu versul revoluției îl cînt
și-a unor zile de-nsoriri depline
de El aduse pe acest pămînt
străvechi al înfrățitelor destine.

Neînfricat, în vreme luptător
eu îl urmez și îi cuprind cadența
c-un cînt ce-nseamnă-n graiul tuturor:
frăția, pacea și independența.

Și-nseamnă zorii care ne vestesc
a lumii nesfîrșită primăvară.
Spre ea ne duce El. Și îl slăvesc
c-un cîntec ca un roșu steag pe țară!

Miklós Laszlo

Recunoștință

Ne-naripezi gîndirea spre piscuri de lumină.
Aprinzi în noi speranțe. Un sens îl dai simțirii.
A păcii ți-e credința și verbul tău alină
Atîtea griji săpate-n obrazul omenirii.
Tu ne înveți mai bine cum să trăim în lume,
vorbind aceeași limbă a muncii și-a frăției.
Cînd spunem: Ceaușescu, rostim al păcii nume
și el ne e simbolul cel viu al omeniei.

De-aceea, către evul de pace-ntre popoare,
urmîndu-te pe tine pe-o cale neîntoarsă,
din inimile-ncinse ca focul din cuptoare
recunoștința noastră fierbinte se revarsă!

Franz Johannes Bulhardt

Cuprins românesc

De-aș ști că doar o oră va fi să mai trăiesc,
ar fi în ora ceea, mai iute decît vîntul,
să înconjor cuprinsul acesta românesc
și să-i sărut cu buze de-ndrăgostit pămîntul.

Și lîngă munți și ape și lanuri și livezi,
cu inima smerită și fără de prihană
m-aș închina și-n glie ar fi să-ngenunchez
privindu-i țării chipul frumos ca o icoană.

Aici, în România, mi-a prins simțirea glas.
Aici, luci pe ceruri și stema mea de bine.
Eu României mele pe totdeauna-i las
tot ce-am avut pe lume mai sfînt și bun în mine.

Ștefan Tcaciuc

În românește de Victor Tulbure

Luceafărul
Revistă editată de UNIUNEA SCRIITORILOR din REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Redactor șef: Nicolae Dan Fruntelată, Mihai Ungheanu (redactor șef adjunct), Gheorghe Suciu (secretar responsabil de redacție)

REDACȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1, tel. 17 32 80
ADMINISTRAȚIA: Calea Victoriei nr. 115, tel. 50 76 06
Tiparul executat la: COMBINATUL POLIGRAFIC CASA SCÎNTEII